

วทศ 122117

ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหาร
ส่วนตำบลเกิ้ง อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม

วันฉัตร สุขจันทร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

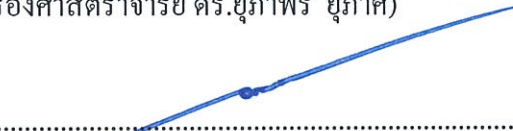
พ.ศ. 2560

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ ของนางสาววันฉภา สุขจันทร์ แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์
(รองศาสตราจารย์ ดร.ยุภาพร ยูภาศ) (ผู้แทนบัณฑิตวิทยาลัย)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.เนติพัฒน์ รุ้ยนง) (ผู้ทรงคุณวุฒิ)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภักดี โพธิ์สิงห์) (อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวลักษณ์ โกศลกิตติอมพร) (อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม)

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

มหาวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

..... (รองศาสตราจารย์ ดร.ยุภาพร ยูภาศ)
คณบดีคณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

..... (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สนิท ตีเมืองซ้าย)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่.....เดือน 09 พ. 2560 .....พ.ศ. ....

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ชื่อเรื่อง : ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเก็ง
อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม

ผู้ศึกษา : วันฉัตร สุขจันทร์

ปริญญา : รป.ม. (รัฐประศาสนศาสตร์)

อาจารย์ที่ปรึกษา : ผศ.ดร.ภักดี โพธิ์สิงห์

อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

รศ.ดร.เสาวลักษณ์ โกศลกิตติอัมพร

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม 2560

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเก็ง อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม 2) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนจำแนกประชาชนตาม เพศ อาชีพ และระดับการศึกษา ต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเก็ง อำเภอเมืองมหาสารคาม และ 3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะของประชาชนเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเก็ง อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้งในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลเก็ง อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 364 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .868 สถิติที่ใช้ ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t -test (Independent) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว F -test (One-way ANOVA) และกรณีพบความแตกต่าง ใช้การทดสอบรายคู่ด้วยวิธี LSD

ผลการวิจัย พบว่า 1) ระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเก็ง อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเก็ง อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.14$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยเรียงลำดับความสำคัญค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ ดังนี้ ด้านส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ($\bar{X} = 3.30$) รองลงมา ด้านคุ้มครองดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = 3.29$) ด้านจัดให้มีและ

บำรุงรักษาทางน้ำและทางบก ($\bar{X} = 3.24$) ด้านส่งเสริมการพัฒนาศรีเด็กเยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ ($\bar{X} = 3.19$) ด้านบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีงามท้องถิ่น ($\bar{X} = 3.17$) ด้านส่งเสริมการพัฒนาศรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ ($\bar{X} = 3.12$) ด้านรักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดินที่สาธารณะรวมทั้งกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล ($\bar{X} = 2.95$) และด้านป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ ($\bar{X} = 2.90$) ตามลำดับ

2) การเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนจำแนกประชาชนตาม เพศ อาชีพ และระดับการศึกษา ต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลกิ่ง อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม พบว่า จำแนกตามเพศและอาชีพ โดยรวมและรายด้าน พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพแตกต่างกันไม่มีความคิดเห็นแตกต่างกัน จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมและรายด้าน พบว่า ประชาชนที่มีการศึกษาแตกต่างกันไม่มีความคิดเห็นแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 จำนวน 1 ด้าน คือ ด้านรักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำทางเดินที่สาธารณะรวมทั้งกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล

3) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลกิ่ง อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม พบว่า ข้อเสนอแนะด้านที่มีความถี่โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ (ความถี่ 50) รองลงมา ด้านรักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำทางเดินที่สาธารณะรวมทั้งกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล (ความถี่ 45) ด้านป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ความถี่ 40) ด้านบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีงามท้องถิ่น (ความถี่ 35) ด้านส่งเสริมการพัฒนาศรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ (ความถี่ 30) ด้านจัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก (ความถี่ 25) ด้านคุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ความถี่ 20) และด้านการส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม (ความถี่ 15) ตามลำดับ

TITLE : Opinions of People toward the Administration of Ban Kerng Sub-district
Administrative Organization, Mueang District, Maha Sarakham Province

AUTHOR : Wanapapa Sookjan   **DEGREE :** M.P.A. (Public Administration)

ADVISORS : Asst. Prof. Dr. Pakdee Phosingh   Major Advisor
Assoc. Prof. Dr. Saolak Kisolkitiamporn   Co-advisor

RAJABHAT MAHA SARAKHAM UNIVERSITY, 2017

ABSTRACT

The purposes of the research were to conduct a survey on the opinions of people toward the administration of the Ban Kerng Subdistrict Administrative Organization, Mueang District, Maha Sarakham Province, to compare the opinions of people toward the administration regarding gender, age, occupation and educational background, and to find useful suggestion for improving the administration. The samples were 364 people who had voting right in areas of the Ban Kern Sub-district Administrative Organization, Mueang District, Maha Sarakham. The instrument was a five-point-rating scale questionnaire with a .868 reliability index. The statistics used were the percentage, frequency, mean, standard deviation. The t-test (Independent), the F-test (One-way ANOVA) and the LSD method were used for hypothesis testing.

Results of the research were as follows: 1) The research findings showed that the overall opinion of people toward the administration of the Ban Kern Sub-district Administrative Organization, Mueang District, Maha Sarakham was at a moderate level ($\bar{X} = 3.14$). Eight moderate rated items of the administration were educational, religious and cultural promotion ($\bar{X} = 3.30$), natural resource and environment maintenance and preservation ($\bar{X} = 3.29$) land and water management ($\bar{X} = 3.24$) women, elder and children development ($\bar{X} = 3.19$) local tradition, arts, culture and wisdom maintenance and promotion ($\bar{X} = 3.17$) women, children, teenagers, elder and disabled development ($\bar{X} = 3.12$), keeping

public road, water and public way clean including garbage disposal ($\bar{X} = 2.95$) and infectious disease prevention ($\bar{X} = 2.90$) respectively. 2) The findings also indicated that the opinion of people toward the administration regarding the different genders, ages, occupations and educational backgrounds was not statistically significant at the .05 level. The only opinion of people towards keeping clean of road, water and garbage disposal was statistically significant at the .05 level. 3) Regarding frequent suggestions, the most frequent suggestion were infectious disease prevention (F= 50), keeping public road and water clean and garbage disposal (f =45), disaster relief (f =40), cultural, traditional, arts and local wisdom preservation (f =35), women, children, teenager, elder and disabled development (f=30) water and land maintenance (F =25), natural resource and environment preservation (F =20) educational, religious and cultural promotion (F =15) respectively. .

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภักดี โพธิ์สิงห์ อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวลักษณ์ โกศลกิตติอัมพร อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม กรรมการและเลขานุการสอบการวิจัย และอาจารย์คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ทุกท่าน ที่ได้ให้ความรู้ ให้คำปรึกษาแนะนำแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ตลอดจนให้กำลังใจตั้งแต่ต้นจนเสร็จสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่านเป็นอย่างสูงเป็นอย่างสูง ไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.บุภาพร ยูภาส ประธานกรรมการสอบ วิทยานิพนธ์และอาจารย์ ดร.เนติพัฒน์ รุ้ยยนต์ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ให้คำแนะนำและข้อสังเกตเพิ่มเติม ซึ่งผู้วิจัยได้นำไปปรับปรุงแก้ไขจนวิทยานิพนธ์เสร็จสมบูรณ์

ขอขอบพระคุณ ประชาชนในเขตตำบลเก็ง อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ทุกท่านที่ได้กรุณาช่วยเหลือให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดี

ประโยชน์และคุณค่าของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณ ของบิดามารดา ตลอดจนบูรพาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

วันณปภา สุขจันทร์

สารบัญ

หัวข้อ	หน้า
บทคัดย่อ	ก
ABSTRACT	จ
กิตติกรรมประกาศ	ข
สารบัญ	ฅ
สารบัญตาราง	ญ
สารบัญแผนภาพ	ฎ
สารบัญภาพ	ฏ
สารบัญตารางภาคผนวก	๗
บทที่ 1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	3
สมมติฐานการวิจัย	3
ขอบเขตการวิจัย	3
คำนิยามศัพท์เฉพาะ	6
ประโยชน์ที่จะได้รับ	7
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
แนวคิดเกี่ยวกับการกระจายอำนาจ	8
แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น	16
แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น	23
แนวคิดเกี่ยวกับการดำเนินงาน	29
องค์การบริหารส่วนตำบล	30
บริบทองค์การบริหารส่วนตำบลแก้ง	43
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	52
กรอบแนวคิดการวิจัย	57
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	59
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	59

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาและการหาประสิทธิภาพเครื่องมือ	61
การเก็บรวบรวมข้อมูล	63
การวิเคราะห์ข้อมูล	63
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	64
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	66
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำผลการวิเคราะห์ข้อมูล	66
ลำดับขั้นตอนในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	66
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	67
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	89
สรุปผลการวิจัย	89
อภิปรายผล	90
ข้อเสนอแนะ	93
บรรณานุกรม	95
ภาคผนวก ก แบบสอบถามการวิจัย	100
ภาคผนวก ข การลำดับนี้ความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม	107
ภาคผนวก ค ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ	110
ภาคผนวก ง หนังสือขอความอนุเคราะห์	113
ประวัติผู้วิจัย	117

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	จำนวนพื้นที่ตำบลและพื้นที่การเกษตร จำแนกตามหมู่บ้านตำบลกิ่ง 46
2	ข้อมูลประชากร/ครัวเรือน แยกรายหมู่บ้าน 50
3	ข้อมูลประชากรที่มีสิทธิเลือกตั้ง 51
4	ขนาดของประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามหมู่บ้านในเขตองค์การบริหาร ส่วนตำบลกิ่ง อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม 60
5	จำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ ประเภทของบุคลากร ระดับการศึกษา และระยะเวลาการทำงาน 67
6	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงาน ขององค์การบริหารส่วนตำบลกิ่ง อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมและรายด้าน 69
7	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงาน ขององค์การบริหารส่วนตำบลกิ่ง อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ด้านจัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก 70
8	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงาน ขององค์การบริหารส่วนตำบลกิ่ง อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ด้านรักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำทางเดินที่สาธารณะ รวมทั้งกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล 71
9	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงาน ขององค์การบริหารส่วนตำบลกิ่ง อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ด้านป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ 72
10	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงาน ขององค์การบริหารส่วนตำบลกิ่ง อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย 73
11	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อ การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลกิ่ง อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ด้านการส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม 74

12	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลแก้ง อำเภอมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ	75
13	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลแก้ง อำเภอมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ด้านคุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	76
14	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลแก้ง อำเภอมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ด้านบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีงามท้องถิ่น	77
15	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลแก้ง อำเภอมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามเพศ โดยรวม	78
16	ผลการวิเคราะห์แหล่งความแปรปรวนความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลแก้ง อำเภอมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามอาชีพ โดยรวมและรายด้าน	80
17	ผลการวิเคราะห์แหล่งความแปรปรวนความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลแก้ง อำเภอมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมและรายด้าน	82
18	ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลแก้ง อำเภอมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามระดับการศึกษา ด้านรักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำทางเดินที่สาธารณะรวมทั้งกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล	84
19	ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลแก้ง อำเภอมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม	85

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่	หน้า
1 โครงสร้างองค์การบริหารส่วนตำบล	34
2 กรอบแนวคิดการวิจัย	58

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

สารบัญภาพ

ภาพที่

หน้า

1	แผนผังองค์การบริหารส่วนตำบลเกิ้ง	44
---	--	----

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

สารบัญตารางภาคผนวก

ตารางภาคผนวกที่	หน้า
1 การวิเคราะห์ค่าความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม	108
2 ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ	111

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

หลักการสำคัญของการปกครองในระบอบประชาธิปไตย คือ อำนาจอสูงสุดต้องเป็นของประชาชน ความพยายามของผู้บริหารประเทศของไทยนับตั้งแต่มีการเปลี่ยนแปลงการปกครองตั้งแต่ปี พ.ศ. 2475 เป็นต้นมาคือ การกระจายอำนาจการปกครองไปสู่ประชาชนอย่างไร ก็ตามสิ่งที่น่าสนใจเกิดจากความพยายามดังกล่าวคือ ไม่สามารถทำให้เจตนารมณ์ของประชาธิปไตยประสบผลสำเร็จได้ มีสาเหตุที่สำคัญอย่างน้อย 2 ประการที่มีส่วนทำให้การกระจายอำนาจการปกครองที่ผ่านมายังไม่ถึงมือประชาชนอย่างแท้จริง เหตุผลประการแรกคือ วัฒนธรรมทางการเมือง ที่ผู้บริหารประเทศยังยึดติดอยู่กับอำนาจในการบริหาร การตัดสินใจใด ๆ ก็ตามยังคงอยู่ในอำนาจของการบริหารระดับกระทรวง ทบวง กรม สาเหตุอีกประการหนึ่ง คือ ปัญหาและอุปสรรคหลาย ๆ ประการในการบริหารราชการตามกฎหมายงานหลายลักษณะและหลายประเภทมีหลายหน่วยงานรับผิดชอบ แต่ละหน่วยงานต่างก็มีอำนาจในการวินิจฉัยสั่งการได้ ก่อนข้างเอกเทศก่อให้เกิดความซ้ำซ้อน ข้าราชการยังมีความคิดว่าเป็นเจ้านายประชาชน (ฉลาด ขามช่วง. 2542 : 1)

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 มุ่งเน้นสาระสำคัญใน 4 แนวทางหลัก ได้แก่ แนวทางที่หนึ่ง การคุ้มครอง ส่งเสริม และการขยายสิทธิและเสรีภาพของประชาชนอย่างเต็มที่ แนวทางที่สอง ได้แก่ ลดการผูกขาดอำนาจรัฐ เพิ่มอำนาจประชาชน และส่งเสริมการกระจายอำนาจ แนวทางที่สาม การทำให้การเมืองมีความโปร่งใส มีคุณธรรม และจริยธรรม และแนวทางที่ดี ได้แก่ การทำให้องค์กรตรวจสอบมีอิสระ เข้มแข็ง และทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ (กาญจนารัตน์ ลีวีโรจน์. 2544 : 39-59)

องค์การบริหารส่วนตำบลตามรูปแบบใหม่นี้ จึงมีฐานะเป็นนิติบุคคลและมีฐานะเป็นองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น โครงสร้างขององค์การบริหารส่วนตำบลในระยะเริ่มแรกตามพระราชบัญญัตินี้ประกอบด้วย สภาตำบลซึ่งสมาชิกมาจากการเลือกตั้งจากราษฎรในแต่ละหมู่บ้าน และคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเลือกจากสมาชิก ต่อมาได้มีการปรับเปลี่ยนโครงสร้างเสียใหม่ให้มีการเลือกตั้งนายกองค์การ

และสมาชิกสภาโดยตรง เพื่อให้การทำหน้าที่ของแต่ละฝ่ายมีอิสระเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น กอปกับรัฐบาลได้ตราพระราชบัญญัติการกระจายอำนาจและการถ่ายโอนภารกิจที่จะต้องบริหารจัดการเพิ่มขึ้นอีกมาก ด้วยเหตุนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลจึงจำเป็นต้องเพิ่มความรู้ความสามารถในการบริหารทรัพยากรทางการบริหารขององค์การเพื่อรับกับแผนการกระจายอำนาจและการถ่ายโอนภารกิจดังกล่าว

เนื่องจากหน่วยการปกครองท้องถิ่นเปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นปกครองตนเอง ตั้งแต่การกำหนดนโยบายและการควบคุมให้เป็นไปตามนโยบายที่ท้องถิ่นต้องการซึ่งโดยทั่วไปทุกท้องถิ่นต่างก็มีความต้องการที่เหมือนกัน คือ ต้องการให้ท้องถิ่นของตนเองมีความเจริญก้าวหน้า มีฐานะเศรษฐกิจที่ดีมีความเป็นอยู่ที่ดีสะดวกสบาย ดังนั้น หน่วยการปกครองท้องถิ่นจึงภารกิจที่สำคัญในการสร้างสรรค์ความเจริญทั้งทางเศรษฐกิจและสังคมให้แก่ท้องถิ่นนั้นย่อมแสดงว่า การปกครองท้องถิ่นเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม (ประทาน คงฤทธิศึกษากร. 2535 : 10)

การบริหารราชการตามหลักการกระจายอำนาจนั้น เป็นหลักในการจัดระเบียบบริหารราชการ โดยการกระจายอำนาจหรือโอนอำนาจในการบริหารไปให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไปดำเนินการ โดยตนเอง มีความเป็นอิสระ (Autonomy) ในการดำเนินกิจการที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของตนตามที่กฎหมายให้อำนาจไว้ กล่าวคือ ไม่ต้องอยู่ภายใต้การควบคุมบังคับบัญชาโดยตรงจากส่วนกลาง และระเบียบจากส่วนกลาง การใช้ระเบียบบริหารราชการตามหลักการกระจายอำนาจนี้เป็นการลดอำนาจของส่วนกลางหรือเป็นการเพิ่มอำนาจให้ประชาชนในท้องถิ่นสำหรับการบริหารกิจการบางอย่างที่กระจายหรือโอนอำนาจไปให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไปดำเนินการเอง (สมาน รังสิโยกฤษฎ์. 2546 : 31)

ผู้ศึกษามีความสนใจในการปกครองระบอบประชาธิปไตยและมีความมั่นใจว่ากระจายอำนาจคือหัวใจสำคัญและที่สำคัญที่สุด คือ การทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบขององค์การบริหารส่วนตำบล ทั้งนี้เพราะองค์การบริหารส่วนตำบลมีทุกตำบลมีอยู่ทุกตำบลทั่วประเทศและมีความใกล้ชิดกับประชาชนระดับรากหญ้ามากที่สุด และโดยกฎหมายได้กำหนดให้องค์การบริหารส่วนตำบลปฏิบัติหน้าที่ที่ต้องทำ 9 ประการ ซึ่งมีผลต่อความอยู่กินดีของประชาชนจึงสามารถกล่าวได้ว่าในการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลตามกฎหมายกำหนดจึงเป็นเครื่องชี้วัดว่าท้องถิ่นได้รับการพัฒนามากเพียงใด ผู้ศึกษาจึงสนใจที่จะศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลถึง อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ซึ่งผลของ

การศึกษาครั้งนี้จะเป็นข้อมูลในการปรับปรุงพัฒนาเพื่อตอบสนองกับผู้รับบริการ หรือประชาชนให้สอดคล้องกับอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลกิ่งอำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลกิ่ง อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนจำแนกประชาชนตาม เพศ อาชีพ และระดับการศึกษา ต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลกิ่ง อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะของประชาชนเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลกิ่ง อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม

สมมติฐานการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานการวิจัยไว้ ดังนี้

1. ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลกิ่ง อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง
2. ประชาชนที่มี เพศ อาชีพ และระดับการศึกษา แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงาน ขององค์การบริหารส่วนตำบลกิ่ง อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม แตกต่างกัน

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านพื้นที่

การศึกษาครั้งนี้ คือ องค์การบริหารส่วนตำบลกิ่ง อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

กำหนดเนื้อหาตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลที่ต้องทำทั้งหมด 9 ด้าน แต่ผู้วิจัยได้ศึกษา 8 ด้าน เนื่องจากการดำเนินงานทั้งหมด 8 ด้าน เป็นการดำเนินงานที่ใกล้ชิดกับประชาชน และประชาชนได้รับผลกระทบมากที่สุด ส่วนการดำเนินงานด้านที่ 9 นั้น ประชาชนเองอาจจะไม่รับรู้หรือยังมีความห่างไกลกับประชาชน หรือประชาชนอาจยังไม่ได้รับผลกระทบมากนัก ดังนั้นผู้วิจัยจึงขอการศึกษาเพียง 8 ด้าน ดังนี้ (พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2542 มาตรา 67)

2.1 จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก

2.2 รักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดินที่สาธารณะรวมทั้งกำจัดมูลฝอย และสิ่งปฏิกูล

2.3 ป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ

2.4 ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

2.5 ส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

2.6 ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ

2.7 คุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

2.8 บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดี
งามท้องถิ่น

2.9 ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามทางราชการมอบหมายโดยจัดสรรงบประมาณหรือ
บุคลากรให้ตามความจำเป็นสมควร ผู้วิจัยใช้หน้าที่ 8 ประการ เพราะประการที่ 9
เป็นเรื่องเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายอื่น

3. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1 ประชากร คือ ประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแก้ง
อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 7,262 คน (ทะเบียนราษฎร สำนักงาน
ทะเบียนอำเภอเมืองมหาสารคาม. 2557 : 25)

3.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้งในเขตพื้นที่องค์การบริหาร
ส่วนตำบลแก้ง อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 14 หมู่บ้าน
จำนวน 6,638 คน ผู้วิจัยได้ใช้การเปรียบเทียบกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้เปรียบเทียบ
ของ (Robert V. Krejcie and Eayrle W. Morgan. 1970 : 12) ในการเลือกกลุ่มตัวอย่างผู้วิจัย

ได้ใช้วิธีการแบบแบ่งชั้นขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้ 364 คน โดยแบ่งตามประชากรตามหมู่บ้าน เพื่อให้ได้จำนวนตัวอย่างในแต่ละกลุ่ม

4. ขอบเขตด้านตัวแปรที่วิจัย

4.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) คือ ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่

4.1.1 เพศ

4.1.2 อาชีพ

4.1.3 ระดับการศึกษา

4.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variables) คือ ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลกิ่ง อำเภอมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ตามพระราชบัญญัติองค์การองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2542 มาตรา 67 ซึ่งได้บัญญัติอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลไว้ 8 ด้าน ดังนี้

4.2.1 จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก

4.2.2 รักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดินที่สาธารณะรวมทั้งกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล

4.2.3 ป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ

4.2.4 ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

4.2.5 ส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

4.2.6 ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ

4.2.7 คุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

4.2.8 บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีงามท้องถิ่น

5. ขอบเขตด้านระยะเวลาที่วิจัย

การศึกษาครั้งนี้ มีระยะเวลาในการศึกษา เดือนมิถุนายน 2558 – กันยายน พ.ศ. 2559

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

ความคิดเห็น หมายถึง การแสดงออกของบุคคลด้านความรู้สึกต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยอาศัยพื้นฐานความรู้เดิมที่มีอยู่ ประสบการณ์และสิ่งแวดล้อมซึ่งอาจจะได้รับการยอมรับหรือปฏิเสธ

ประชาชน หมายถึง ประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลทั้ง อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม

องค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง องค์การบริหารส่วนตำบลตามพระราชบัญญัติ องค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546 ในที่นี้หมายถึง องค์การบริหารส่วนตำบลทั้ง อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม

อำนาจหน้าที่ หมายถึง อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลตาม พระราชบัญญัติสภาและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546 มาตรา 67

การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง การดำเนินงานตามอำนาจ หน้าที่ มาตรา 67 พระราชบัญญัติสภาตำบลองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2542 ประกอบด้วย 9 ข้อ ได้แก่

จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก หมายถึง การบริหารจัดการในเรื่อง การดำเนินงานปรับปรุงก่อสร้างถนนคอนกรีต ถนนลาดยาง ถนนลูกรัง และระบบระบายน้ำ ให้มีการใช้งานได้เป็นอย่างดี และมีการปรับปรุงอยู่เสมอ

รักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะ รวมทั้งกำจัดมูลฝอย และสิ่งปฏิกูล หมายถึง การที่องค์การบริหารส่วนตำบลทั้ง จัดให้มีการทำความสะอาดในที่สาธารณะเป็นประจำ จัดให้มีที่ทิ้งขยะมูลฝอย การเก็บขนขยะ การกำจัดขยะและสิ่งปฏิกูล สำหรับประชาชนอย่างเพียงพอ มีการจัดกิจกรรมรณรงค์การบริหารส่วนตำบลในการรักษา ความสะอาด

ป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ หมายถึง การที่องค์การบริหารส่วนตำบลทั้ง จัดให้มีการกำจัดยุงลายและป้องกัน โรคไข้เลือดออกเป็นประจำทุกปี จัดให้มีการฉีดวัคซีน ป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าประจำทุกปี การฉีดพ่นหมอกควันป้องกันโรคไข้หวัดนก และมีการอบรมประชาชนให้มีความรู้เกี่ยวกับการป้องกันโรคติดต่อเป็นประจำ

ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย หมายถึง การที่องค์การบริหารส่วนตำบลเก็ง จัดให้มีเครื่องมือวัสดุและอุปกรณ์ที่ใช้ในการดับเพลิงอย่างเพียงพอและทันสมัยและมีการจัดตั้งอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยและป้องกันภัยพิบัติต่าง ๆ ภายในตำบล

ส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม หมายถึง การที่องค์การบริหารส่วนตำบลเก็ง จัดให้มีการศึกษาสำหรับประชาชนการศึกษาของเด็กปฐมวัยการอบรมประชาชนเพื่อให้ได้รับความรู้ด้านต่าง ๆ และบำรุงศาสนา ส่งเสริมวัฒนธรรมอันดีงาม

ส่งเสริมการพัฒนสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ หมายถึง การที่องค์การบริหารส่วนตำบลเก็ง จัดให้มีกิจกรรมของกลุ่มสตรีและเยาวชนจัดตั้งกลุ่มอาชีพสำหรับสตรี จัดให้มีการช่วยเหลือกิจกรรมของศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนจัดให้มีการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ เบี้ยยังชีพผู้พิการและช่วยเหลือผู้พิการในด้านต่าง ๆ

คุ้มครองดูแลและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หมายถึง การป้องกันรักษาทรัพยากรธรรมชาติการจัดทำเขตแนวการสอดส่องดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมบำรุงรักษาแหล่งน้ำ คู คลอง ป่าไม้และอื่น ๆ

บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีงามท้องถิ่น หมายถึง การจัดให้มีการอนุรักษ์จัดกิจกรรมประเพณีประจำปีการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น การส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์ศิลปะจารีตประเพณีภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีงามท้องถิ่น

ประโยชน์ที่ได้รับ

ผลการจากศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเก็ง อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม สามารถใช้เป็นข้อเสนอเทศในการวางแผนการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเก็ง อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ให้มีประสิทธิภาพต่อไป

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัย ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลแก้ง อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม มีแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการกระจายอำนาจ
2. แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น
3. แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น
4. แนวคิดเกี่ยวกับการดำเนินงาน
5. องค์การบริหารส่วนตำบล
6. องค์การบริหารส่วนตำบลแก้ง
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
8. กรอบแนวคิดการวิจัย

แนวคิดเกี่ยวกับการกระจายอำนาจ

การกระจายอำนาจ คือ สภาวะที่หน่วยงานชุมชนระดับล่าง มีอำนาจการตัดสินใจเกี่ยวกับแนวทางและวิธีการดำเนินกิจกรรมของตนเองได้อย่างกว้างขวาง ซึ่งนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความสำคัญ คำจำกัดความ ความหมายและเงื่อนไข ดังนี้

1. ความหมายของการกระจายอำนาจ

ประยูร กาญจนกุล (2538 : 6) กล่าวถึง การกระจายอำนาจว่า การกระจายอำนาจ การปกครองเป็นวิธีการที่รัฐมอบอำนาจการปกครองบางส่วนให้แก่องค์กรอื่น ๆ เพื่อจัดทำบริการสาธารณะบางอย่างโดยมีความเป็นอิสระตามสมควร ไม่ต้องขึ้นอยู่กับบัญชาของราชการส่วนกลางเพียงอยู่ในการควบคุมเท่านั้น

โกวิท สุรัสวดี และคณะ (2535 : 36) ได้ให้ความหมายของการกระจายอำนาจว่า คือการโอนกิจการบริหารสาธารณะบางเรื่องจากรัฐหรือองค์กรปกครองส่วนกลางไปให้ชุมชน ซึ่งตั้งอยู่ในท้องถิ่นต่าง ๆ ของประเทศ หรือหน่วยงานบางหน่วยงานรับผิดชอบจัดทำอย่างอิสระจากการปกครองส่วนกลาง

ธนสวรรค์ เจริญเมือง (2548 : 59) ได้ให้ความหมายการกระจายอำนาจ หมายถึง ระบบบริหารประเทศที่เปิดโอกาสให้ท้องถิ่นต่าง ๆ มีอำนาจในการจัดการ ดูแลกิจการหลาย ๆ ด้านของตนเองไม่ซับซ้อนให้รัฐบาลกลางรวมศูนย์อำนาจในการจัดการบริหารแทบทุกอย่างของท้องถิ่น

จากความหมายของการกระจายอำนาจ สรุปได้ว่า เป็นวิธีที่รัฐมอบอำนาจการปกครองบางส่วน ได้แก่ ท้องถิ่นเพื่อให้เกิดการพัฒนาท้องถิ่นเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและสนองตอบต่อความต้องการของประชาชนได้ดีที่สุดและเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นทุก ๆ ด้าน ซึ่งถือว่าเป็นการกระจายอำนาจลงสู่ท้องถิ่นอย่างแท้จริง

2. ลักษณะสำคัญของหลักการกระจายอำนาจ

ทวีศักดิ์ ปักษา (2550 : 14) ได้สรุปหลักการกระจายอำนาจ มีองค์ประกอบสำคัญ 4 ประการ คือ

2.1 มีความเป็นนิติบุคคล การกระจายอำนาจการปกครองนั้นจะต้องมีองค์การเป็นนิติบุคคลต่างจากองค์การของรัฐบาลกลาง การมีองค์การเป็นนิติบุคคลต่างหากนี้ก็เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ของตน องค์การเหล่านี้จะต้องมีงบประมาณทรัพย์สินและเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานของตน

2.2 มีอำนาจในการบริหารงาน ความมีอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ เป็นหลักที่สำคัญในการกระจายอำนาจการปกครอง เพราะถ้าหากองค์การนั้นไม่มีอำนาจอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ที่จะต้องรอคำสั่งจากรัฐบาลกลางอยู่เสมอ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องมีอำนาจอิสระในการปฏิบัติภารกิจของตนเอง ตลอดจนมีอิสระพอสมควรในการกำหนดนโยบายหรือการตัดสินใจในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้

2.3 ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการเลือกผู้บริหารและผู้นำที่นิติบัญญัติ การมีส่วนร่วมในการปกครองตนเองของประชาชนในท้องถิ่นของประชาชนนั้นอาจทำได้หลายระดับแล้วแต่ความสามารถและความสนใจของประชาชนในท้องถิ่นเป็นสำคัญ เช่น ประชาชนบางคนอาจมีส่วนร่วมในกิจกรรมของท้องถิ่น เฉพาะการออกไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งตัวแทนของตนเข้าไปปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งต่าง ๆ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเท่านั้น แต่บางที่การเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมการปกครองส่วนท้องถิ่นมากกว่านั้น ถึงกับสมัครเข้ารับเลือกตั้งเป็นตัวแทนของประชาชนเพื่อมีโอกาสเข้ามามีบทบาทในการดำเนินกิจกรรมอันเป็นหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยตนเอง

2.4 มีงบประมาณของตนเอง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องมีอำนาจในการจัดเก็บรายได้ตนเอง รวมไปถึงการมีอำนาจในการบริหารงบประมาณที่ได้มานั้นด้วยตนเอง ซึ่งเป็นกรมอบอำนาจการตัดสินใจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งหมดตั้งแต่การวางแผนปฏิบัติ การจัดเก็บรายได้ การบริหารและการบริการประชาชนในเขตพื้นที่รับผิดชอบ

3. รูปแบบของการกระจายอำนาจ

รูปแบบของการกระจายอำนาจสามารถพิจารณาได้ ดังนี้ (นันทวัฒน์ บรมานันท์ และแก้วคำ โกรสรพงษ์, 2544 : 15)

3.1 การกระจายอำนาจทางพื้นที่ หรืออีกนัยหนึ่งเรียกว่า การกระจายอำนาจทางเขตแดน ที่มาจากแนวความคิดทางการเมืองที่เน้นความสำคัญของการเลือกตั้ง โดยเห็นว่าหากเจ้าหน้าที่ทำการบริหารหรือปกครองท้องถิ่นได้รับการแต่งตั้งจากส่วนกลาง ก็จะเป็นการปกครองแบบรวมอำนาจ มิใช่การกระจายอำนาจ ฉะนั้นการกระจายอำนาจทางพื้นที่จึงต้องมีการจัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการเลือกตั้งผู้บริหารมีเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นที่เป็นอิสระจากส่วนกลางไม่อยู่ภายใต้การบังคับบัญชาของส่วนกลางแต่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของส่วนกลาง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก็จะจัดทำกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยตนเองและมีงบประมาณของตนเองเพื่อใช้ในการจัดทำกิจกรรมเหล่านั้น โดยรูปแบบการกระจายอำนาจดังกล่าวมีความคล้ายคลึงกับรูปแบบการกระจายอำนาจทางการบริหาร Administrative Decentralization (ปธาน สุวรรณมงคล, 2547 : 16) เป็นไปตามหลักการ

แบ่งอำนาจให้แก่ส่วนภูมิภาค โดยที่รัฐบาลกลางมอบอำนาจวินิจฉัยสั่งการบางส่วนให้แก่เจ้าหน้าที่ผู้แทนราชการบริหารส่วนกลางที่ถูกส่งไปปฏิบัติราชการในเขตปกครองต่าง ๆ ของประเทศ ตัวแทนดังกล่าวถูกแต่งตั้งจากส่วนกลาง และยังอยู่ภายใต้การบังคับบัญชาของส่วนกลางเช่นเดิม

3.2 การกระจายอำนาจทางกิจการ หรืออีกนัยหนึ่งเรียกกันว่า การกระจายอำนาจทางการบริการเป็นวิธีการ กระจายอำนาจโดยมอบบริการสาธารณะอย่างใดอย่างหนึ่งให้องค์กรซึ่งมิได้อยู่ในสังกัดของส่วนกลางรับไปจัดทำด้วยเงินทุนและเจ้าหน้าที่ขององค์กรนั่นเอง บริการสาธารณะที่แยกมาจัดทำนั้นอาจเป็นบริการสาธารณะทางด้านเศรษฐกิจ สังคม กีฬา หรือวัฒนธรรมวิธีการกระจายอำนาจทางกิจการที่ไม่ใช่การกระจายอำนาจปกครอง แต่เป็นการ “มอบ” ให้องค์กรของรัฐไปจัดทำบริการสาธารณะโดยแยกออกมาเป็นนิติบุคคลต่างหากจากรัฐ มีทรัพย์สินของตนเองและมีผู้บริหารของตนเอง โดยนิติบุคคลกระจายอำนาจนี้จะต้องอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของรัฐเช่นกัน สอดคล้องกับการกระจายอำนาจทางการเมือง (Political Decentralization) ของ ปธาน สุวรรณมงคล (2547 : 17 - 18) ที่มองว่าการกระจายอำนาจทางการเมืองเป็นไปตามหลักการกระจายอำนาจ โดยการที่ผู้มีอำนาจรัฐในส่วนกลางมอบอำนาจหน้าที่และการตัดสินใจในบางภารกิจบางระดับ รวมถึงจัดสรรทรัพยากรการบริหารจำนวนหนึ่งให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่รัฐจัดตั้งขึ้น เพื่อให้กระทำการกิจบางอย่างแทนรัฐบาลกลาง โดยให้มีอิสระในการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่นนั้นภายใต้การกำกับดูแลของรัฐ นอกเหนือจากนี้การกระจายอำนาจทางการเมืองเป็นการกระจายอำนาจที่เกี่ยวข้องกับมิติ ที่สำคัญ ดังต่อไปนี้

3.2.1 การกระจายภารกิจหน้าที่ รัฐได้มอบภารกิจหน้าที่บางประการให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรับผิดชอบดำเนินการแทนรัฐ เช่น การจัดการศึกษาบางระดับ การให้บริการสาธารณะ เป็นต้น

3.2.2 การกระจายอำนาจการตัดสินใจ ในภารกิจหน้าที่ที่รัฐบาลมอบหมายให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไปดำเนินการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องมีอำนาจตัดสินใจอิสระในภารกิจหน้าที่นั้นด้วย

3.2.3 การกระจายทรัพยากรการบริหาร เมื่อรัฐบาลมอบหน้าที่ และอำนาจตัดสินใจไปให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแล้ว จะต้องมอบทรัพยากรการบริหารให้แก่ รายได้จากการจัดเก็บภาษีในเขต จำนวนบุคลากรที่เพียงพอต่อการปฏิบัติหน้าที่ด้วย

3.2.4 การกระจายการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการบ้านเมืองให้แก่ประชาชนเป็นการเปิดมิติให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการท้องถิ่นทั้งโดยตรงและทางอ้อม เช่น การให้สิทธิแก่ประชาชนในการเข้าชื่อเพื่อขอให้มีการพิจารณาถอดถอนนักการเมืองท้องถิ่นที่มีความประพฤติที่ไม่เหมาะสมที่จะดำรงตำแหน่งต่อไป เป็นต้น

3.2.5 การกระจายความรับผิดชอบที่โปร่งใสและตรวจสอบได้ การกระจายอำนาจหน้าที่และทรัพยากรให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องควบคู่ไปกับการทำให้ผู้บริหารท้องถิ่นหรือคณะผู้บริหารท้องถิ่นมีความรับผิดชอบ (Accountability) ที่โปร่งใสตรวจสอบได้ โดยมีการกำกับดูแลจากรัฐและประชาชนในท้องถิ่นด้วย

4. การกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 (2550 : 30, 73-76) หมวด 5 แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ มาตรา 78(3) กำหนดให้รัฐจะต้องกระจายอำนาจให้ท้องถิ่น พึ่งตนเองตัดสินใจในกิจกรรมท้องถิ่นของตนเอง ส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการดำเนินการตามแนวนโยบายพื้นฐานของรัฐ พัฒนาเศรษฐกิจสังคมท้องถิ่น และระบบสาธารณสุข โภคและสาธารณสุขการ ตลอดจนโครงสร้างพื้นฐานในท้องถิ่นให้ทั่วถึง และเท่าเทียมกันทั่วประเทศ ในด้านการปกครองท้องถิ่น หมวด 14 ตั้งแต่มาตรา 281 ถึงมาตรา 290 สรุปลได้ว่ารัฐต้องให้ความสำคัญแก่ท้องถิ่นตามหลักการปกครองตนเอง ตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่น โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งหลายมีอิสระในการกำหนดนโยบายในการปกครองการบริหาร การบริหารงานบุคคล การเงินการคลัง และมีอำนาจหน้าที่ของตนเองโดยเฉพาะ รัฐบาลเป็นผู้กำกับดูแลท้องถิ่นเท่าที่จำเป็น ภายใต้กรอบของกฎหมาย และเพื่อกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง นอกจากนั้นยังบัญญัติสิทธิของประชาชน ในการถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นให้พ้นจากตำแหน่ง สามารถเสนอให้สภาท้องถิ่นออกข้อบัญญัติท้องถิ่น รวมทั้งการแต่งตั้งและพ้นจาก

ตำแหน่งของพนักงานและลูกจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องเป็นไปตามความเหมาะสมของแต่ละท้องถิ่น โดยความเห็นชอบจากคณะกรรมการพนักงานส่วนท้องถิ่นเพื่อให้เป็นไปตามมาตรา 284 จึงได้ตราพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ขึ้น ซึ่งมีสาระสำคัญในการกำหนดอำนาจหน้าที่ให้การจัดระบบบริการสาธารณะระหว่างรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกันเอง การจัดสัดส่วนภาษีอากร โดยต้องคำนึงถึงภารกิจ หน้าที่ของรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกันเอง และมาตรา 12 ได้กำหนดให้คณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำแผนปฏิบัติการ เพื่อขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำแผนปฏิบัติการ เพื่อขอความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีและรายงานต่อรัฐสภา ซึ่งเป็นแนวทางรอบความคิด เป้าหมาย และแนวทางการกระจายอำนาจให้เป็นไปตามมาตรา 30 แห่งพระราชกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 เพื่อให้การกระจายอำนาจเป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ พุทธศักราช 2550 โดยยึดหลักการมีส่วนร่วม

5. แนวทางการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

5.1 กรอบแนวคิดการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ได้กำหนดกรอบโดยยึดหลักการและสาระสำคัญ 3 ด้าน คือ

5.1.1 ด้านความเป็นอิสระในการกำหนดนโยบาย และการบริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ย่อมมีอิสระในการกำหนดนโยบายการปกครอง การบริหารจัดการ การบริหารงานบุคคล และการเงินการคลังของตน โดยยังต้องอยู่ในการกำกับดูแลต่อรัฐบาลกลางที่มีความเป็นรัฐเดี่ยว มีความเป็นเอกภาพของประเทศยังอยู่ มีสถาบันพระมหากษัตริย์เป็นประมุขและรักษาความมั่นคงของชาติเอาไว้ ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการเมืองการปกครองส่วนท้องถิ่นภายใต้ระบอบประชาธิปไตย

5.2.2 ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน และการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นรัฐ จะต้องกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพึ่งตนเอง และตัดสินใจในกิจกรรมของตนเองได้มากขึ้น โดยปรับบทบาทและภารกิจของราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค คู่มือในส่วนของการกิจระดับมหภาค และภารกิจที่เกินขีดความสามารถขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะดำเนินการได้ กำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในด้านนโยบาย ด้านกฎหมายเท่าที่จำเป็นและยังให้การสนับสนุน ส่งเสริม ด้านเทคนิค วิชาการ การตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล

5.1.3 ด้านประสิทธิภาพการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรัฐ จะต้องกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้ประชาชนได้รับการบริการจากสาธารณะที่มีคุณภาพ และตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น การบริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องมีความโปร่งใส มีประสิทธิภาพ และมีความรับผิดชอบ แต่ผู้ใช้บริการ ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบ การดำเนินงาน ติดตามงานต่าง ๆ

5.2 ขอบเขตการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 คณะกรรมการกระจายอำนาจได้ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนดขอบเขต ดังนี้

5.2.1 รัฐกระจายอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบ อำนาจการตัดสินใจ อำนาจการเงินการคลัง และบุคลากรให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สร้างความพร้อม ส่งเสริมให้ประชาชนและสังคมเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น

5.2.2 รัฐจะดำเนินการปรับบทบาทของราชการส่วนกลาง และส่วนภูมิภาคปรับโครงสร้างภายในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปรับปรุงกฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้อง พัฒนาโครงสร้างและกลไกเพื่อสนับสนุนการกระจายอำนาจ สร้างระบบการติดตามตรวจสอบ คู่มือประเมินประสิทธิภาพของการบริหารงาน

5.3 สรุปลักษณะสำคัญของการกระจายอำนาจปกครองให้แก่ท้องถิ่น คือ

5.3.1 มีการจัดตั้งองค์กรขึ้นเป็นนิติบุคคลเพิ่มขึ้นจากส่วนกลางหน่วย การปกครองท้องถิ่นมีหน้าที่ มีงบประมาณ มีทรัพย์สินเป็นของตนเองต่างหาก และไม่ขึ้นตรงกับหน่วย การบริหารราชการส่วนกลาง ส่วนกลางเพียงแต่ควบคุมดูแลให้ปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามกฎหมายเท่านั้น

5.3.2 มีการเลือกตั้งสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่น เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นนั้นได้เข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองตนเองอย่างใกล้ชิด ถ้าไม่มีการเลือกตั้งคณะผู้ปกครองท้องถิ่นเลยก็ไม่นับเป็นการกระจายอำนาจปกครองให้แก่ท้องถิ่นอย่างแท้จริง

5.3.3 มีอำนาจอิสระในการปกครองตนเองได้ตามสมควร การกระจายอำนาจ การปกครองนั้นต้องกำหนดให้หน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจอิสระในการบริหารงาน หรือจัดทำกิจกรรมที่ได้รับมอบหมายได้เองพอสมควร คือ มีอำนาจวินิจฉัยและดำเนินการได้เองด้วยงบประมาณและเจ้าหน้าที่ของตนเอง

5.3.4 มีงบประมาณและรายได้เป็นของท้องถิ่น ตามหลักการกระจายอำนาจ ของท้องถิ่นนั้น หน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องมีงบประมาณของตนเอง ซึ่งแยกต่างหากจากส่วนกลาง โดยมีรายได้จากการจัดเก็บภาษีอากร ค่าธรรมเนียมต่าง ๆ และทรัพย์สิน ตลอดจนเงินอุดหนุน เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ

5.3.5 มีเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานที่เป็นของท้องถิ่นของตนเอง นอกจากจะมี งบประมาณแยกออกเป็นสัดส่วนของตนเองแล้ว การกระจายอำนาจปกครองนั้นจะต้องมี เจ้าหน้าที่อื่นเป็นพนักงานของตนเป็นส่วนใหญ่หรือทั้งหมด เจ้าหน้าที่เหล่านี้มิได้สังกัด กระทรวง ทบวงในส่วนกลาง โดยตรง แต่เป็นเจ้าหน้าที่ของท้องถิ่นแต่ละแห่งนั่นเอง

แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น

1. ความหมายของการปกครองท้องถิ่น

มีผู้ให้ความหมายหรือคำนิยามของการปกครองท้องถิ่น ไว้ ดังนี้

ชูวงศ์ ฉายะบุตร (2539 : 28) นิยามว่า การปกครองท้องถิ่น หมายถึง การแบ่งเบาภาระของรัฐบาล ซึ่งเป็นหลักการสำคัญของ การกระจายอำนาจ การปกครองท้องถิ่นมีขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ในการแบ่งเบาภาระ ของรัฐบาล เนื่องจากความจำเป็นบางประการ ดังนี้ ภารกิจของรัฐบาลมีอยู่อย่างกว้างขวาง นับวันจะขยายเพิ่มขึ้น ซึ่งจะเห็นได้จาก งบประมาณที่เพิ่มขึ้น ในแต่ละปีตามความเจริญเติบโตของบ้านเมือง

นครินทร์ เมฆไตรรัตน์ (2546 : 4) นิยามว่า การปกครองท้องถิ่น หมายถึง การปกครองที่รัฐบาลกลางให้อำนาจ หรือกระจายอำนาจ ไปให้หน่วยการปกครองท้องถิ่น เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่นและชุมชน

Robson (1953 : 574) นิยามว่า การปกครองท้องถิ่น หมายถึง หน่วยการปกครองซึ่งรัฐได้จัดตั้งขึ้นและให้มีอำนาจปกครองตนเอง (Autonomy) มีสิทธิตามกฎหมาย (Legal Rights) และต้องมีองค์กรที่จำเป็นในการปกครอง (Necessary Organization) เพื่อปฏิบัติหน้าที่ให้สมความมุ่งหมายของการปกครองท้องถิ่นนั้น ๆ

Clark (1957 : 89) นิยามว่า การปกครองท้องถิ่น หมายถึง หน่วยการปกครองที่มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการให้บริการประชาชนในเขตพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่ง โดยเฉพาะ และหน่วยการปกครองดังกล่าวนี้จัดตั้งและจะอยู่ในความดูแลของรัฐบาลกลาง

Holloway (1959 : 103) นิยามว่า การปกครองท้องถิ่น หมายถึง องค์กรที่มีอาณาเขตแน่นอน มีประชากรตามหลักที่กำหนดไว้ มีอำนาจการปกครองตนเองมีการบริหารการคลังของตนเอง และมีสภาท้องถิ่นที่สมาชิกได้รับการเลือกตั้งจากประชาชน

Wit (1967 : 101-103) นิยามว่า การปกครองท้องถิ่น หมายถึง การปกครองที่รัฐบาลกลางให้อำนาจ หรือกระจายอำนาจ ไปให้หน่วยการปกครองท้องถิ่น เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่น ได้มีอำนาจการปกครองร่วมกันทั้งหมด หรือเพียงบางส่วนในการบริหารท้องถิ่นตามหลักการที่ว่าถ้าอำนาจการปกครองมาจากประชาชนในท้องถิ่นแล้ว รัฐบาลของท้องถิ่นจึงจำเป็นต้องมีองค์กรของตนเอง อันเกิดจากการกระจายอำนาจของรัฐบาลกลาง โดยให้องค์กรอันมิได้เป็นส่วนหนึ่งของรัฐบาล มีอำนาจในการตัดสินใจและบริหารงานภายในเขตอำนาจของตน

Mongtagu (1984 : 574) นิยามว่า การปกครองท้องถิ่น หมายถึง หน่วยการปกครอง ซึ่งหน่วยการปกครองท้องถิ่นได้มีการเลือกตั้งโดยอิสระ เพื่อเลือกผู้ที่มีหน้าที่บริหาร การปกครองท้องถิ่น มีอำนาจอิสระ พร้อมความรับผิดชอบซึ่งคุณสามารถที่จะใช้ได้โดยปราศจากการควบคุมของหน่วยการบริหารราชการส่วนกลางหรือส่วนภูมิภาค แต่ทั้งนี้ หน่วยการปกครองท้องถิ่นยังต้องอยู่ภายใต้บทบังคับว่าด้วยอำนาจสูงสุดของประเทศไม่ได้ กลายเป็นรัฐอิสระใหม่แต่อย่างใด

สรุปสาระสำคัญของการปกครองท้องถิ่นเป็นการปกครองที่ส่วนกลางที่ได้แบ่งภาระหน้าที่ความรับผิดชอบให้เป็นหน่วยงานหลักในการบริหารจัดการภายในพื้นที่ ที่จะสามารถควบคุมดูแลได้ง่าย และสามารถพูดคุยกับประชาชนได้เป็นอย่างดี ในส่วนเฉพาะพื้นที่ให้มีความเป็นอิสระมีหลักประชาธิปไตยเป็นพื้นฐานในการปกครอง ดังนั้นการปกครองถึงจะประสบความสำเร็จได้อย่างไร

2. ความสำคัญของการปกครองท้องถิ่น

นักวิชาการอธิบายถึงความสำคัญของการปกครองท้องถิ่น ดังนี้

ชูวงศ์ ฉายะบุตร (2539 : 20) ได้ให้ความสำคัญของการปกครองท้องถิ่นพื้นฐานไว้ ดังนี้

1. การปกครองท้องถิ่น คือ รากฐานของการปกครองระบอบประชาธิปไตย (Basic Democracy) เพราะการปกครองท้องถิ่นจะเป็นสถาบันฝึกสอนการเมืองให้แก่ประชาชน ให้ประชาชนรู้สึกว่าคุณมีความเกี่ยวข้องกับส่วนได้ส่วนเสียในการปกครอง การบริหารท้องถิ่น เกิดความรับผิดชอบ และห่วงแหนต่อประโยชน์อันพึงมีต่อท้องถิ่นที่ตนอยู่อาศัยอันจะนำมาซึ่งความศรัทธาเลื่อมใสในระบอบประชาธิปไตยในที่สุด โดยประชาชนใช้ดุลยพินิจในการเลือกผู้แทนที่เหมาะสม สำหรับผู้ที่ได้รับเลือกตั้งเข้าไปบริหารกิจการของท้องถิ่น ประชาชนจึงเกิดความคุ้นเคยในการใช้สิทธิและหน้าที่ของพลเมือง ซึ่งนำมาสู่การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับชาติต่อไป

2. การปกครองท้องถิ่นทำให้ประชาชนในท้องถิ่นรู้จักการปกครองตนเอง (Self Government) กล่าวคือ การปกครองตนเองมิใช่การปกครองอันเกิดจากคำสั่งเบื้องบน แต่เกิดจากการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่นนั้น ๆ เอง โดยการเลือกบุคคล ขึ้นมาบริหารงานของท้องถิ่นเอง ซึ่งถือว่าเป็นการปกครองตนเอง ซึ่งถือว่าเป็นการปกครองตนเอง โดยประชาชนในท้องถิ่นอย่างแท้จริง

3. การปกครองท้องถิ่นจะเป็นแหล่งสร้างผู้นำทางการเมืองของประเทศในอนาคต เพราะนักการเมืองท้องถิ่นย่อมเรียนรู้ประสบการณ์ทางการเมือง การเลือกตั้ง มีทักษะในการบริหารงานท้องถิ่นตลอดจนได้รับการสนับสนุนจากประชาชนท้องถิ่นซึ่งเป็นพื้นฐานที่สามารถส่งผลให้ประสบผลสำเร็จในการเมืองระดับชาติ

4. การปกครองท้องถิ่นสอดคล้องกับแนวคิดในการพัฒนาชนบทแบบพึ่งตนเอง ทั้งทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม ซึ่งการพัฒนาชนบทที่ผ่านมาประชาชนขาดการมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ การพัฒนาชนบทจะสัมฤทธิ์ผลได้นั้นต้องมาจากกการริเริ่มช่วยตนเองของท้องถิ่น ทำให้เกิดความร่วมมือร่วมแรงกัน โดยอาศัยโครงสร้างควมมีอิสระในการปกครองตนเอง ซึ่งถ้าหากมีการกระจายอำนาจอย่างแท้จริงแล้วท้องถิ่นจะเกิดการพึ่งตนเองได้

พิธีสิทธิ์ คำนวนคศิลป์ (2543 : 95) ได้ให้ความสำคัญของการปกครองท้องถิ่น ดังนี้

1. การปกครองท้องถิ่นจะช่วยให้การแก้ปัญหาการปกครองสัมฤทธิ์ผลอย่างแท้จริง เพราะประชาชนรู้ปัญหาและเป็นผู้แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในท้องถิ่น และการแก้ปัญหานั้นย่อมได้ผลเพราะประชาชนรู้ปัญหาดีกว่าบุคคลอื่นเนื่องจากใกล้ชิดเหตุการณ์

2. การที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่นของตนเองเท่ากับเป็นการฝึกฝนรู้จักการเรียนรู้การปกครองระดับชาติไปในตัว กล่าวอีกนัยหนึ่งการปกครองท้องถิ่นจะเป็นสถาบันฝึกสอนให้ประชาชนเรียนรู้การปกครองระดับชาติซึ่งอำนวยในการพัฒนาการเมืองไปในตัว

3. การปกครองท้องถิ่นเป็นการแบ่งเบาภาระทางด้านการเงินและกำลังเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลไปได้ส่วนหนึ่ง

4. การปกครองท้องถิ่นที่เข้มแข็งและบริหารงานมีประสิทธิภาพจะทำให้ประชาชนมีความรู้สึกเชื่อมั่นและศรัทธาต่อท้องถิ่น ประชาชนจะมีความรู้สึกว่ามีคามผูกพันและมีส่วนได้เสียความสำนึกเช่นนี้จะสร้างสรรค์พลเมืองที่รับผิดชอบ (Responsible Citizens) ให้แก่ประเทศชาติเป็นส่วนรวม

5. การปกครองท้องถิ่นเป็นรากแก้วของการปกครองระบอบประชาธิปไตยเป็นการปกครองตนเอง

โกวิทย์ พวงงาม (2550 : 21-22) ได้ให้ความสำคัญของการปกครองส่วนท้องถิ่นในการพัฒนาประชาธิปไตยมี 6 ประการ คือ

1. การปกครองท้องถิ่นถือเป็นรากฐานของการปกครองระบอบประชาธิปไตย เพราะเป็นสถาบันฝึกสอนการเมืองการปกครองให้แก่ประชาชน ทำให้เกิดความคุ้นเคยในการใช้สิทธิและหน้าที่พลเมือง อันจะนำมาสู่ความศรัทธาเลื่อมใสในระบอบประชาธิปไตย

2. การปกครองท้องถิ่นเป็นการแบ่งเบาภาระของรัฐบาล

3. การปกครองท้องถิ่นจะทำให้ประชาชนรู้จักการปกครองตนเองเพราะเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมือง ซึ่งจะทำให้ประชาชนเกิดสำนึกในความสำคัญของตนเองต่อท้องถิ่น ประชาชนจะมีส่วนรับรู้ถึง อุปสรรค ปัญหา และช่วยกันแก้ไขปัญหาของท้องถิ่น

4. การปกครองท้องถิ่นสามารถตอบสนองความต้องการของท้องถิ่นตรงเป้าหมายและมีประสิทธิภาพ

5. การปกครองท้องถิ่นจะเป็นแหล่งสร้างผู้นำทางการเมืองการบริหารของประเทศในอนาคต

6. การปกครองท้องถิ่นสอดคล้องกับแนวคิดในการพัฒนาชนบทแบบพึ่งตนเอง

สรุป การปกครองท้องถิ่นถือเป็นรากฐานของการปกครองระบอบประชาธิปไตย เพราะเป็นสถาบันฝึกสอนการเมืองการปกครองให้แก่ประชาชน ทำให้เกิดความคุ้นเคยในการใช้สิทธิและหน้าที่พลเมือง อันจะนำมาสู่ความศรัทธาเลื่อมใสในระบอบประชาธิปไตย เป็นการแบ่งเบาภาระของรัฐบาล ทำให้ประชาชนรู้จักการปกครองตนเอง เพราะเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมือง ซึ่งจะทำให้ประชาชนเกิดสำนึกในความสำคัญของตนเองต่อท้องถิ่น ประชาชนจะมีส่วนรับรู้ถึง อุปสรรค ปัญหา และช่วยกันแก้ไขปัญหาของท้องถิ่น สามารถตอบสนองความต้องการของท้องถิ่นตรงเป้าหมายและมีประสิทธิภาพ เป็นแหล่งสร้างผู้นำทางการเมืองการบริหารของประเทศในอนาคตและการปกครองท้องถิ่นสอดคล้องกับแนวคิดในการพัฒนาชนบทแบบพึ่งตนเอง

3. องค์ประกอบของการปกครองท้องถิ่น

นักวิชาการได้อธิบายองค์ประกอบของการปกครองท้องถิ่น ดังนี้

ประธาน คงฤทธิศึกษากร (2535 : 122-127) องค์ประกอบของการปกครองท้องถิ่นประกอบด้วยองค์ประกอบ 8 ประการ คือ

1.1 เป็นองค์กรที่มีฐานะเป็นนิติบุคคล

1.2 มีสภาและผู้บริหารระดับท้องถิ่นที่มาจากการเลือกตั้งตามหลักการที่บัญญัติไว้ตามกฎหมาย

1.3 มีอิสระในการปกครองตนเอง

1.4 มีเขตการปกครองที่ชัดเจนและเหมาะสม

1.5 มีงบประมาณรายได้เป็นของตนเองอย่างเพียงพอ

1.6 มีบุคลากรที่เพียงพอต่อภาระงานที่รับผิดชอบ

1.7 มีอำนาจหน้าที่ที่เหมาะสมตามสภาพ

1.8 มีอำนาจออกกฎหมายระเบียบ ข้อบังคับเพื่อความคล่องตัวในการบริหาร

ราชการ

1.9 มีความสัมพันธ์กับส่วนกลางในฐานะเป็นหน่วยงานระดับรองของรัฐ

ซวงค์ ฉายบุตร (2539 : 31) ระบบการปกครองท้องถิ่นจะต้องประกอบด้วย องค์ประกอบ 8 ประการ คือ

1. สถานะตามกฎหมาย (Legal Status) หมายความว่า หากประเทศใดกำหนดเรื่องการปกครองท้องถิ่นไว้ในรัฐธรรมนูญของประเทศการปกครองท้องถิ่นในประเทศไทยนั้น จะมีความเข้มแข็งกว่าการปกครองท้องถิ่นที่จัดตั้งโดยกฎหมายอื่น เพราะข้อความที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญนั้นเป็นการแสดงให้เห็นว่า ประเทศนั้นมีนโยบายที่จะกระจายอำนาจอย่างแท้จริง

2. พื้นที่และระดับ (Area and Level) ปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการกำหนดพื้นที่และระดับของหน่วยการปกครองท้องถิ่นมีหลายประการเช่น ปัจจัยทางภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์เชื้อชาติ และความสำนึกในการปกครองตนเองของประชาชนจึงได้มี กฎเกณฑ์ที่จะกำหนดพื้นที่และระดับของหน่วยงานการปกครองท้องถิ่นออกเป็น 2 ระดับ คือ หน่วยการปกครองท้องถิ่นขนาดเล็กและขนาดใหญ่ สำหรับขนาดของพื้นที่จากการศึกษาของ องค์การสหประชาชาติ โดยองค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ (FAO) องค์การศึกษาวិทยาศาสตร์และวัฒนธรรม (UNESCO) องค์การอนามัยโลก (WHO) และสำนักกิจการสังคม (Bureau of Social Affair) ได้ให้ความเห็นว่าหน่วยการปกครองท้องถิ่นที่สามารถให้บริการและบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพได้ ควรมีประชากรประมาณ 50,000 คน แต่ก็ยังมีปัจจัยอื่นที่ต้องพิจารณาคด้วย เช่น ประสิทธิภาพในการบริหารรายได้ และบุคลากร เป็นต้น

3. การกระจายอำนาจหน้าที่ การที่จะกำหนดให้ท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่มากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับนโยบายทางการเมืองและการปกครองของรัฐบาลเป็นสำคัญ

4. องค์การนิติบุคคลจัดตั้ง โดยผลแห่งกฎหมายแยก จากรัฐบาลกลางหรือรัฐบาลแห่งชาติมีขอบเขตการปกครองที่แน่นอน มีอำนาจในการกำหนดนโยบาย ออกกฎข้อบังคับ ควบคุมให้มีการปฏิบัติตามนโยบายนั้น ๆ

5. การเลือกตั้ง สมาชิกองค์การหรือคณะผู้บริหารจะต้องได้รับเลือกตั้งจากประชาชนในท้องถิ่นนั้น ๆ ทั้งหมดหรือบางส่วน เพื่อแสดงถึงการเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองของประชาชน โดยเลือกผู้บริหารท้องถิ่นของตนเอง

6. อิสระในการปกครองท้องถิ่น สามารถใช้ดุลพินิจของตนเองในการปฏิบัติกิจการในขอบเขตของกฎหมายโดยไม่ต้องขออนุมัติจากรัฐบาลกลาง และไม่อยู่ในสายการบังคับบัญชาของหน่วยงานราชการ

7. งบประมาณของตนเอง มีอำนาจในการจัดเก็บรายได้ การจัดเก็บภาษีตามขอบเขตที่กฎหมายให้อำนาจในการจัดเก็บ เพื่อให้ท้องถิ่นมีรายได้เพียงพอที่จะทะนุบำรุงท้องถิ่นให้เจริญก้าวหน้าต่อไป

8. การควบคุมดูแลของรัฐ เมื่อได้รับการจัดตั้งขึ้นแล้วยังคงอยู่ในการกำกับดูแลจากรัฐ เพื่อประโยชน์และความมั่นคงของรัฐและประชาชน โดยกรมมีอิสระในการดำเนินงานของหน่วยการปกครองท้องถิ่นนั้นเพราะมีฉะนั้นแล้วท้องถิ่นจะกลายเป็นรัฐอธิปไตยไป รัฐต้องสงวนอำนาจในการควบคุม ดูแลอยู่

สรุปได้ว่า องค์ประกอบสำคัญของการปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย สถานะตามกฎหมาย พื้นที่และระดับ การกระจายอำนาจหน้าที่ องค์การนิติบุคคลจัดตั้งโดยผลแห่งกฎหมายแยก จากรัฐบาลกลางหรือรัฐบาลแห่งชาติ การเลือกตั้ง งบประมาณของตนเอง และการควบคุมดูแลของรัฐ

4. วัตถุประสงค์ของการปกครองท้องถิ่น

นักวิชาการได้อธิบายถึงวัตถุประสงค์ของการปกครองท้องถิ่นไว้ ดังนี้

ชูวงศ์ ฉายะบุตร (2539 : 26) ได้จำแนกวัตถุประสงค์ของการปกครองท้องถิ่นไว้

ดังนี้

1. ช่วยแบ่งเบาภาระของรัฐบาล เป็นสิ่งที่เห็นได้ชัดว่าในการบริหารประเทศ จะต้องอาศัยเงินงบประมาณเป็นหลัก หากเงินงบประมาณจำกัด ภารกิจที่จะต้องบริการ ให้กับชุมชนต่าง ๆ อาจไม่เพียงพอ ดังนั้นหากจัดให้มีการปกครองท้องถิ่น หน่วยการปกครองท้องถิ่นนั้น ๆ ก็สามารมีรายได้ มีเงินงบประมาณของตนเองเพียงพอ ที่จะดำเนินการสร้างสรรค์ความเจริญให้กับท้องถิ่นได้ จึงเป็นการแบ่งเบาภาระของ รัฐบาลได้เป็นอย่างมาก การแบ่งเบานี้เป็น การแบ่งเบาทั้งในด้านการเงิน ตัวบุคคล ตลอดจนเวลาที่ใช้ในการดำเนินการ

2. เพื่อสนองตอบต่อความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นอย่างแท้จริง เนื่องจากประเทศมีขนาดกว้างใหญ่ ความต้องการของประชาชนในแต่ละท้องถิ่นย่อมมีความแตกต่างกันการรอรับการบริการจากรัฐบาลแต่อย่างเดียว อาจไม่ตรงตามความต้องการที่แท้จริง และล่าช้า หน่วยการปกครองท้องถิ่นที่มีประชาชน ในท้องถิ่นเป็นผู้บริหารเท่านั้น จึงจะสามารถตอบสนองความต้องการนั้นได้

3. เพื่อความประหยัด โดยที่ท้องถิ่นแต่ละแห่งมีความแตกต่างกัน สภาพความเป็นอยู่ของประชาชนก็ต่าง ไปด้วย การจัดตั้งหน่วยปกครองท้องถิ่นขึ้นจึงมีความจำเป็น โดยให้อำนาจ หน่วยการปกครองท้องถิ่นจัดเก็บภาษีอากร ซึ่งเป็นวิธีการหารายได้ให้กับท้องถิ่น เพื่อนำไปใช้ในการบริหารกิจการของท้องถิ่น ทำให้ประหยัดเงินงบประมาณของรัฐบาล ที่จะต้องจ่ายให้กับท้องถิ่นทั่วประเทศเป็นอันมาก และแม้จะมีการจัดสรรเงินงบประมาณจากรัฐบาลไปให้บ้างแต่ก็มีเสี้ยน ใจที่กำหนดไว้อย่างรอบคอบ

4. เพื่อให้หน่วยการปกครองท้องถิ่นเป็นสถาบันที่ให้การศึกษารปกครองระบอบประชาธิปไตย แก่ประชาชน จากการที่การปกครองท้องถิ่น เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง ไม่ว่าจะ โดยการสมัครรับเลือกตั้งเพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นเลือกเข้าไปทำหน้าที่ฝ่ายบริหาร หรือฝ่ายนิติบัญญัติของหน่วยการปกครองท้องถิ่นก็ตาม การปฏิบัติหน้าที่ที่แตกต่างกันนี้มีส่วนในการส่งเสริมการเรียนรู้ถึงกระบวนการปกครองระบอบประชาธิปไตยในระดับชาติได้เป็นอย่างดี

โกวิท พวงงาม (2550 : 39) วัตถุประสงค์ของการปกครองส่วนท้องถิ่นจำแนกได้ดังนี้

1. เพื่อแบ่งเบาภาระของรัฐบาล ในด้านการเงิน บุคลากร ตลอดจนระยะเวลาที่ใช้ดำเนินการให้บริการชุมชน และทำให้เกิดความประหยัด เนื่องจากหน่วยการปกครองท้องถิ่นนั้น ๆ จะมีเงินงบประมาณ สามารถหารายได้ให้กับท้องถิ่น ทำให้ประหยัดเงินงบประมาณของ

รัฐบาลที่จะต้องจ่ายให้กับท้องถิ่นเป็นจำนวนมาก และจะมีการจัดสรรเงินงบประมาณจากรัฐบาลไปให้บ้างแต่ก็มีเงื่อนไขที่กำหนดไว้อย่างรอบคอบ

2. เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นอย่างแท้จริง เพราะความต้องการของประชาชนในแต่ละท้องถิ่นย่อมมีความแตกต่างกันการรอรับบริการจากรัฐบาลเพียงฝ่ายเดียวอาจไม่ตรงกับความต้องการที่แท้จริง และมักมีความล่าช้า หน่วยการปกครองท้องถิ่นที่มีประชาชนเป็นผู้บริหารย่อมจะสามารถตอบสนองความต้องการได้อย่างแท้จริง

3. เพื่อให้หน่วยการปกครองท้องถิ่นเป็นสถาบันที่ให้การศึกษารอบคอบระบอบประชาธิปไตยแก่ประชาชน โดยการปกครองท้องถิ่นดังกล่าวได้เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง ทั้งในบทบาทของฝ่ายบริหาร หรือฝ่ายนิติบัญญัติ การปฏิบัติหน้าที่ในหลากหลายบทบาท มีส่วนในการส่งเสริมการเรียนรู้ถึงกระบวนการปกครองระบอบประชาธิปไตยระดับชาติได้เป็นอย่างดี

สรุปได้ว่า วัตถุประสงค์ของการปกครองท้องถิ่น คือ การมอบหมายความรับผิดชอบตามความถนัด และภาระหน้าที่ ที่รัฐบาลกำหนด โดยมีการมอบหมายให้ดำเนินการในเรื่องของ ด้านการเงิน บุคคล ตลอดจนเวลาในการทำงาน ที่สามารถตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นนั้นๆที่มีความแตกต่างกันไม่ว่าจะเป็นเรื่องของพื้นที่ สภาพความเป็นอยู่ของคนในท้องถิ่นได้อย่างแท้จริง

แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น

1. ความหมายของความคิดเห็น

ความคิดเห็นเป็นการแสดงออกถึงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะเท่านั้น ความคิดเห็นเป็นผลมาจากทัศนคติส่วนบุคคล ความคิดเห็นเกี่ยวข้องกับคุณสมบัติประจำตัวของแต่ละบุคคล ซึ่งเป็นคุณสมบัติประจำตัวที่แตกต่างกัน เช่น ประสบการณ์ ระดับการศึกษา ความสามารถในการติดต่อกันในสังคม อายุ เพศ เป็นต้น

สวานา พรพัฒน์กุล (2542 : 10-11) กล่าวว่า ความคิดเห็นเป็นการแสดงออกทางด้านความรู้สึกที่เกิดกับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เป็นความรู้สึกที่ขึ้นอยู่กับจิตใจของเฉพาะบุคคล ซึ่งอาจเป็นไปในทางที่เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยก็ได้ ปัจจัยที่ทำให้บุคคลมีความคิดเห็นแตกต่างกันขึ้นอยู่กับพื้นฐานความรู้ ประสบการณ์ในการทำงาน สภาพแวดล้อม ฯลฯ และการมีอารมณ์เป็นส่วนประกอบ ซึ่งการแสดงออกเช่นนี้อาจได้รับการยอมรับหรือปฏิเสธก็ได้

ธีรศักดิ์ บันทุปา (2541 : 55) กล่าวว่า ความคิดเห็นเป็นการแสดงออกด้านความรู้สึกนึกคิด การตัดสินใจและความเชื่อต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่งด้วยการพูด การเขียน โดยมีอารมณ์ ประสบการณ์ และสภาพแวดล้อมในขณะนั้น เป็นพื้นฐานในการแสดงออก ซึ่งอาจถูกต้องหรือไม่ก็ได้ อาจได้รับการยอมรับหรือปฏิเสธจากคนอื่นก็ได้ ความคิดเห็นอาจเปลี่ยนแปลงได้ตามกาลเวลา

อุทัย หิรัญโต (2540 : 43) กล่าวว่า มิติหรือความคิดเห็นต่างๆ ของคนเรานั้นเกิดได้จากการพบปะสังสรรค์ประจำวัน แต่คนเราก็มักมีภูมิหลังทางสังคมจำกัดอยู่ภูมิหลังทางสังคมย่อมเป็นผลถึงการที่คนเรากระทำตอบสนองต่อเหตุการณ์และเกิดความคิดเห็นเกี่ยวกับเหตุการณ์นั้น

จิรายุ ทรัพย์สิน (2540 : 16) กล่าวว่า ความคิดเห็น หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดของบุคคลที่แสดงออก เพื่อให้ผู้อื่นได้สามารถที่จะเรียนรู้ตลอดจน สามารถที่จะประเมินค่าในเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือประเด็นใดประเด็นหนึ่ง การลงความเห็นอาจจะเป็นไปในลักษณะเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยก็ได้ อันเนื่องจากสถานการณ์สิ่งแวดล้อม การติดต่อกับภายนอก การเข้าเป็นสมาชิกกลุ่มต่าง ๆ และการพบปะสังสรรค์ประจำวัน

ลาวัญย์ จักรานุกวัฒน์ (2540 : 9) กล่าวว่า ความคิดเห็นต่าง ๆ ที่กล่าวไว้แล้วนั้น สรุปได้ว่า ความคิดเห็นเป็นการแสดงความรู้สึกของแต่ละบุคคลในอันที่จะพิจารณาถึงข้อเท็จจริงต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดด้วยการพูด การเขียน โดยอาศัยพื้นฐานความรู้ ประสบการณ์ และสภาพแวดล้อมของแต่ละบุคคลเป็นส่วนประกอบในการพิจารณา ซึ่งความคิดเห็นนี้อาจมีการเปลี่ยนแปลงได้ ถ้าหากมีหลักฐานข้อเท็จจริงปรากฏ

จักรพันธ์ ศรีมุกฎ (2552 : 8) สรุปไว้ว่า ความคิดเห็นเป็นการแสดงออกในด้านต่าง ๆ ทั้งด้านความรู้สึก ความนึกคิด ความเชื่อ ซึ่งมาจากประสบการณ์ การเรียนรู้ ความรู้และสภาพแวดล้อมที่ได้พบเจอมา ซึ่งความคิดเห็นของแต่ละบุคคลอาจเป็นที่ยอมรับ หรืออาจปฏิเสธจากบุคคลอื่นก็ได้

Good (1973 : 339) กล่าวว่า ความคิดเห็น หมายถึง ความเชื่อ การตัดสินใจ ความรู้สึกประทับใจที่ไม่ได้มาจากการพิสูจน์หรือชั่งน้ำหนักความถูกต้องหรือไม่

Best (1977 : 169) กล่าวว่า ความคิดเห็น คือ การแสดงออกในด้านความเชื่อและความรู้สึกของแต่ละบุคคล โดยการพูดที่นำไปสู่การคาดคะเนหรือการแปรผลในพฤติกรรมหรือเหตุการณ์

Isank (1981 : 203) กล่าวว่า ความคิดเห็น คือ การแสดงออกทางคำพูดหรือคำตอบที่บุคคลได้แสดงออกต่อสถานการณ์หนึ่ง โดยเฉพาะจากคำถามที่ได้รับทุกๆ ไป ซึ่งปกติแล้วควรมีความคิดเห็นต่างจากเจตคติ คือ ความคิดเห็นจะเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะแต่เจตคติจะเป็นเรื่องราวทั่วไป ซึ่งมีความหมายกว้างกว่า

สรุปได้ว่า ความคิดเห็นเป็นการแสดงออกถึงความรู้สึก ทศนคติ ความเชื่อ และค่านิยมของแต่ละบุคคล สิ่งของ หรือสถานการณ์ต่างๆ ที่ประสบในสังคม โดยมีพื้นฐานมาจากภูมิหลังทางสังคม ความรู้ ประสบการณ์ และสภาพแวดล้อมต่างๆ ของบุคคลนั้น ๆ โดยไม่มีกฎเกณฑ์ตายตัว

2. ประเภทของความคิดเห็น

สมยศ อักษร (2546 : 45) ได้จำแนกความคิดเห็นเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1. การคิดประเภทสัมพันธ์ (Associative Thinking)
  - 1.1 การสร้างวิมานในอากาศ (Day Dreaming)
  - 1.2 การฝัน (Night Dreaming)
  - 1.3 การคิดเกี่ยวกับเรื่องส่วนตัว (Autistic Dreaming)
  - 1.4 การคิดเห็นที่เป็นอิสระ (Free Dreaming)
  - 1.5 การคิดที่ถูกควบคุม (Control Dreaming)
2. การคิดโดยตรงที่ใช้ในการแก้ปัญหา (Directed Thinking)
  - 2.1 การคิดเชิงวิจารณ์ (Critical Thinking)
  - 2.2 การคิดสร้างสรรค์ (Creative Thinking)

Rammer (1954 : 6-7) กล่าวว่า ความคิดเห็นมี 2 ประเภท คือ

1. ความคิดเห็นเชิงบวกสุด – เชิงลบสุด (Extreme Opinion) เป็นความคิดเห็นที่เกิดจากการเรียนรู้และประสบการณ์ ซึ่งสามารถทราบทิศทางบวกสุด ได้แก่ ความรักจนหลงทิศทางลบสุด ได้แก่ ความรังเกียจ ความคิดเห็นเช่นนี้รุนแรงเปลี่ยนแปลงยาก
2. ความคิดเห็นเกิดจากความรู้ความเข้าใจ (Cognitive Contents) การมีความคิดเห็นต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งขึ้นอยู่กับความรู้ความเข้าใจที่มีต่อสิ่งนั้น เช่น ความรู้ความเข้าใจในทางที่ดีชอบยอมรับ เห็นด้วย ความรู้ความเข้าใจในทางที่ไม่ดี ได้แก่ ไม่ชอบ ไม่ยอมรับ ไม่เห็นด้วย

สรุปประเภทของความคิดเห็นตามที่กล่าวมาข้างต้นแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ
 ความคิดเห็นที่สามารถบอกทิศทางได้ว่าสิ่งไหนรักมากที่สุดสิ่งไหนเกลียดมากที่สุดกับความ
 คิดเห็นที่ขึ้นอยู่กับความรู้ความเข้าใจ

3. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็น

การแสดงความคิดเห็นเป็นเรื่องของแต่ละบุคคล ซึ่งความคิดเห็นของแต่ละบุคคล
 ต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ไม่จำเป็นต้องมีความเห็นเหมือนกันหรือแตกต่างกันเสมอไป ทั้งนี้ความ
 คิดเห็นขึ้นอยู่กับปัจจัยพื้นฐานของแต่ละบุคคลที่ได้รับมามีอิทธิพลต่อการแสดงความคิดเห็น
 มีนักวิชาการเสนอปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็น ดังนี้

จำเรียง ภาวจิตร (2534 : 248-249) กล่าวว่า ปัจจัยที่ก่อให้เกิดความคิดเห็นว่า ขึ้นอยู่กับ
 กับกลุ่มทางสังคมในหลายประการ คือ

1. ภูมิหลังทางสังคม หมายถึง กลุ่มคนที่มีภูมิหลังที่แตกต่างกัน โดยทั่วไปจะ
 มีความคิดเห็นที่แตกต่างกันไปด้วย เช่น ความคิดเห็นระหว่างผู้เยาว์กับผู้สูงอายุ ชาวเมืองกับ
 ชาวชนบท เป็นต้น
2. กลุ่มอ้างอิง หมายถึง การที่คนเราจะคบหาสมาคมกับใคร หรือกระทำสิ่งใด
 สิ่งหนึ่งให้แก่ผู้ใด หรือการกระทำที่คำนึงถึงอะไรบางอย่างร่วมกันหรืออ้างอิงกันได้ เช่น
 ประกอบอาชีพเดียวกัน การเป็นสมาชิกกลุ่มหรือสมาคมเดียวกัน เป็นต้น สิ่งเหล่านี้ย่อมมี
 อิทธิพลต่อความคิดเห็นของบุคคลเหล่านั้นด้วย
3. กลุ่มกระตือรือร้น หรือกลุ่มเฉื่อยชา หมายถึง การกระทำใดที่ก่อให้เกิดความ
 กระตือรือร้นเป็นพิเศษอันจะก่อให้เกิดกลุ่มผลประโยชน์ขึ้นมาได้ ย่อมส่งผลต่อการจูงใจให้
 บุคคลที่เป็นสมาชิกเหล่านั้นมีความคิดเห็นที่คล้อยตามได้ไม่ว่าจะให้คล้อยตามในทางที่เห็น
 ด้วยหรือไม่เห็นด้วยก็ตาม ในทางตรงกันข้ามกลุ่มเฉื่อยชาที่จะไม่มีอิทธิพลต่อสมาชิกมากนัก
 Oskamp (1977 : 119-133) กล่าวว่า ปัจจัยที่ทำให้เกิดความคิดเห็นมีดังนี้

1. ปัจจัยทางพันธุกรรมและร่างกาย (Genetic and Physiological Factors)
 จากการศึกษพบว่า ปัจจัยด้านพันธุกรรมจะมีผลต่อระดับความก้าวร้าวของบุคคลและจะมีผล
 ต่อการศึกษา ทักษะคิดหรือความคิดเห็นของบุคคลนั้น ๆ ได้ ส่วนปัจจัยด้านสรีระ เช่น อายุ
 ความเจ็บป่วยและผลที่เกิดจากการใช้ยาเสพติด จะมีผลต่อความคิดเห็นและทักษะคิดของบุคคล

2. ประสบการณ์ของบุคคลโดยตรง (Direct Personal Experience) คือ บุคคลได้รับความรู้สึกและความคิดต่างๆ จากประสบการณ์โดยตรง เป็นการกระทำหรือได้พบเห็นต่อสิ่งต่าง ๆ โดยตนเองทำให้เกิดทัศนคติหรือความคิดเห็นจากประสบการณ์ที่ตนเองได้รับ

3. อิทธิพลจากครอบครัว (Parental Influence) เป็นปัจจัยบุคคลเมื่อเป็นเด็กจะได้รับอิทธิพลจากการเลี้ยงดูอบรมของพ่อแม่และครอบครัว

4. ทัศนคติและความคิดเห็นต่อกลุ่ม (Group Determinants of Attitude) เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลอย่างมากต่อความคิดเห็นหรือทัศนคติของแต่ละบุคคล เนื่องจากบุคคลจะต้องมีสังคมและอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่ม ดังนั้นความคิดเห็นและทัศนคติต่าง ๆ จะได้รับการถ่ายทอดและมีแรงกดดันจากกลุ่ม

5. สื่อมวลชน (Mass media) คือ สื่อต่าง ๆ ที่เข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวันของคนเรา ได้แก่ หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ เป็นต้น ซึ่งเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็นของบุคคล

กิตติ สุทธิสัมพันธ์ (2542 : 12-13) สรุป ปัจจัยพื้นฐานที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็นของบุคคล ซึ่งทำให้บุคคลแต่ละคนแสดงความคิดเห็นที่อาจเหมือนกันหรือแตกต่างกันออกไป คือ

1. ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่

1.1 ปัจจัยทางพันธุกรรมและร่างกาย คือ เพศ อวัยวะ ความครบถ้วนสมบูรณ์ของอวัยวะต่าง ๆ คุณภาพสมอง

1.2 ระดับการศึกษา การศึกษามีอิทธิพลต่อการแสดงออกซึ่งความคิดเห็นและศึกษาทำให้บุคคลที่มีความรู้ในเรื่องต่าง ๆ มากขึ้น และคนที่มีความรู้มาก มักจะมีความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ อย่างมีเหตุผล

1.3 ความเชื่อ ค่านิยมและเจตคติของบุคคลต่อเรื่องต่าง ๆ ซึ่งอาจจะได้จากการเรียนรู้กลุ่มบุคคลในสังคมหรือจากการอบรมสั่งสอนของครอบครัว

1.4 ประสบการณ์ เป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ ทำให้มีความรู้ ความเข้าใจในหน้าที่และความรับผิดชอบต่องาน ซึ่งจะส่งผลต่อความคิดเห็น

2. ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม ได้แก่

2.1 สื่อมวลชน ได้แก่ วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ ฯลฯ สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้มีอิทธิพลอย่างมากต่อความคิดเห็นของบุคคล เป็นการได้รับรู้ข่าวสาร ข้อมูลต่าง ๆ ของแต่ละบุคคล

2.2 กลุ่มและสังคมที่เกี่ยวข้องมีอิทธิพลต่อความคิดเห็นของบุคคล เพราะเมื่อบุคคลอยู่ในกลุ่มใดหรือสังคมใด ก็จะต้องยอมรับและปฏิบัติตามเกณฑ์ของกลุ่มหรือสังคมนั้น ซึ่งทำให้บุคคลนั้นมีความคิดเห็นไปตามกลุ่มหรือสังคมที่อยู่

2.3 ข้อเท็จจริงในเรื่องต่าง ๆ หรือสิ่งต่าง ๆ ที่บุคคลแต่ละคนได้รับ ทั้งนี้ เพราะข้อเท็จจริงที่บุคคลได้รับแตกต่างกัน ก็จะมีผลต่อการแสดงความคิดเห็นที่แตกต่างกัน

สรุปปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความคิดเห็นของบุคคลแต่ละคนจะแตกต่างกันออกไปตามปัจจัยส่วนบุคคล แตกต่างกันไปตามประสบการณ์ และสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกันออกไป

4. การวัดความคิดเห็น

การที่จะทราบความคิดเห็นของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งนั้น จะต้องมีการวัดความคิดเห็นที่เชื่อถือได้ มีผู้เสนอการวัดความคิดเห็น ไว้ดังนี้

วัลลภ รัฐนิตรานนท์ (2545 : 102-117) ได้เขียนในเอกสารประกอบการเรียนการสอนของคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เรื่อง การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการวัดว่า มาตรการวัดเจตคติหรือทัศนคติ หรือความคิดเห็นที่นิยมใช้อย่างแพร่หลายมี 4 วิธี คือ

1.1 วิธีแบบสเกลวัดความต่างทางศัพท์ (S – D Scale = Semantic differential scale) เป็นวิธีวัดทัศนคติหรือความคิดเห็น โดยอาศัยคุณสมบัติที่มีความหมายตรงกันข้าม เช่น ดี – เลว ขยัน – ขี้เกียจ เป็นต้น

1.2 วิธีลิเคิร์ตสเกล (Likert Scale) เป็นการสร้างมาตรวัดทัศนคติหรือความคิดเห็นที่นิยมกันมากที่สุด เพราะเป็นวิธีสร้างมาตรวัดที่ง่าย ประหยัดเวลา ผู้ตอบสามารถแสดงทัศนคติในทางชอบหรือไม่ชอบ โดยยึดอันดับความชอบหรือไม่ชอบซึ่งอาจมีคำตอบให้เลือก 5 หรือ 4 คำตอบและให้คะแนน 5 4 3 2 1 หรือ +1 +10 -1 -2 ตามลำดับ

1.3 วิธีกัทแมนสเกล (Gutman Scale) เป็นวิธีสร้างมาตรวัดทัศนคติหรือทัศนคติหรือความคิดเห็นในแนวเดียวกันและสามารถจัดอันดับของทัศนคติสูง – ต่ำ แบบเปรียบเทียบกันและกันได้อย่างต่ำสุดหรือสูงสุดและแสดงถึงการสะสมของข้อความคิดเห็น

1.4 วิธีเทอร์สโตนสเกล (Thurstone Scale) เป็นวิธีการสร้างมาตรวัดออกเป็นปริมาตร แล้วเปรียบเทียบตำแหน่งของความคิด หรือทัศนคติไปในทางเดียวและเสมือนว่าเป็น Scale ที่มีช่วงห่างเท่ากัน

Best (1977 : 171) กล่าวว่า การวัดความคิดเห็นโดยทั่วไป จะต้องมียอดประกอบ 3 อย่าง คือ บุคคลที่จะถูกวัด สิ่งเร้าและมีการตอบสนองซึ่งจะออกมาในระดับสูง ต่ำ มาก น้อย วิธีวัดความคิดเห็นนั้น โดยมากจะใช้ตอบแบบสอบถามและการสัมภาษณ์ โดยให้ผู้จะตอบ

คำถามเลือกตอบแบบสอบถามและผู้ถูกวัดจะเลือกตอบตามความคิดเห็นของตนในเวลานั้น การใช้แบบสอบถามสำหรับวัดความคิดเห็นนั้น ใช้การวัดแบบลิเคิร์ต (Likert Scale) โดยเริ่มด้วยการรวบรวมหรือการเรียบเรียงข้อความที่เกี่ยวกับความคิดเห็นจะต้องระบุให้ผู้ตอบ ตอบว่า เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย กับข้อความที่กำหนดให้ ซึ่งข้อความแต่ละข้อความจะมีความคิดเห็นเลือกตอบออกเป็น 5 ระดับ ได้แก่ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

สรุป การวัดความคิดเห็นที่นิยมใช้เพื่อการวิจัย ได้แก่ การสอบถาม และการสัมภาษณ์ โดยคะแนนที่ได้จะแสดงจำนวนร้อยละของคำตอบในแต่ละข้อ ทำให้สามารถทราบได้ว่ามีความคิดเห็นต่อเรื่องนั้นอย่างไร ส่วนวิธีการวัดความคิดเห็นโดยทั่วไปอาจใช้รูปแบบการสนทนาผู้ทำการวัดจะต้องไม่แสดงออกว่ากำลังจับจ้องที่ความคิดเห็นของผู้นำการวัดมากจนเกินไป เพราะจะทำให้ผู้ถูกวัดเกิดความรู้สึกที่กำลังถูกจับผิด ควรใช้วิธีอัดเทปเป็นเครื่องมือช่วยส่วนวิธีการศึกษาจากข้อเขียน หรือสมุดบันทึกประจำวัน ผู้ทำการวัดต้องได้รับอนุญาตจากผู้ถูกวัดก่อน เพราะบางครั้งเป็นเรื่องที่ต้องปกปิด

แนวคิดเกี่ยวกับการดำเนินงาน

1. ความหมายของการดำเนินงาน

นักวิชาการอธิบายความหมายของการดำเนินงานไว้ดังนี้

ประภาเพ็ญ สุวรรณ (2545 : 30) ได้กล่าวเกี่ยวกับการดำเนินงานไว้ว่า เป็นการกระทำด้านการปฏิบัติงาน โดยใช้ความสามารถที่แสดงออกทางร่างกายรวมทั้งการปฏิบัติและพฤติกรรมที่แสดงออกและสังเกตได้ในสภาวะการณ์หนึ่ง ๆ หรืออาจเป็นพฤติกรรมที่ล่าช้า และคณะเห็นว่า คุณลักษณะประชากรจะต้องมีความเหมาะสมกับความจำเป็นของแต่ละงาน เพื่อที่จะนำไปสู่การปฏิบัติงานที่ต้องการ

ประภาเพ็ญ สุวรรณ (2542 : 16) อธิบายว่า ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานมีดังนี้

1. ความพยายามในการทำงาน คุณลักษณะประชากรที่มีความเหมาะสมกับความจำเป็นของงานนั้น ยังไม่สามารถที่จะทำให้อุบลคสมิผลการปฏิบัติงานในระดับที่สูงทั้งนี้ยังมีตัวแปรหนึ่งที่สำคัญและต้องมี ก็คือ ความพยายามในการทำงาน เป็นแรงผลักดันภายในตัว

บุคคลที่มีผลโดยตรง และคงไว้ซึ่งความพยายามในการทำงาน คนที่มีแรงจูงใจ จึงเป็นสิ่งที่สำคัญที่จะช่วยกำหนดความพยายามในการทำงาน

2. การสนับสนุนจากองค์การในการปฏิบัติงานของบุคคล จึงจำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนจากองค์การที่ปฏิบัติอยู่บุคคลที่มีลักษณะบุคคลตรงความจำเป็นของงาน และได้รับการจูงใจในระดับสูง อาจไม่เป็นผู้ปฏิบัติงานที่ดี หากได้รับการสนับสนุนที่ไม่เพียงพอจากหน่วยงานหรือที่เรียกว่าข้อจำกัดด้านสถานการณ์ เช่น ขาดเวลาที่จะทำงาน งบประมาณ เครื่องมือ เครื่องใช้และวัสดุอุปกรณ์ไม่เพียงพอ ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวกับงานไม่ชัดเจน ระดับความคาดหวังของผลการปฏิบัติงานที่ไม่เหมาะสม ขาดอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับงาน ขาดการช่วยเหลือจากผู้ที่เกี่ยวข้อง และขั้นตอนการปฏิบัติงานที่ไม่ยืดหยุ่น เป็นต้น

สรุปได้ว่า การดำเนินงานเป็นพฤติกรรมของบุคคลที่แสดงออกมาโดยการนำความรู้ ความเข้าใจ และทัศนคติที่มีต่องานมาเป็นองค์ประกอบในการแสดงพฤติกรรมออกมาเป็นความสามารถ เพื่อแก้ไขปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ ปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงาน ได้แก่ คุณลักษณะประชากร ความรู้ ความสามารถของบุคคล ความพยายามในการทำงาน การสนับสนุนจากองค์การ

องค์การบริหารส่วนตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบล เป็นรูปแบบการปกครองส่วนท้องถิ่นที่รัฐบาลได้กระจายอำนาจการบริหารให้แก่คนในท้องถิ่นให้สามารถมีอิสระในการกำหนดคน โยบาย การปกครอง การบริหาร การบริหารงานบุคคล การเงินการคลัง และมีหน้าที่อื่น ๆ ตามที่มีกฎหมายกำหนด ซึ่งเป็นตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 หมวด 14 ว่าด้วยการปกครองส่วนท้องถิ่น บัญญัติให้ท้องถิ่นมีอิสระในการบริหารงาน ตามหลักแห่งการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ ท้องถิ่นใดที่ต้องการปกครองตนเองก็มีสิทธิได้รับ การจัดตั้งเป็น องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และกำหนดอำนาจหน้าที่ระหว่างรัฐ กับองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกัน ซึ่งกฎหมายกำหนด โดยจะต้องคำนึงถึงหลักการกระจายอำนาจให้้องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหลักสำคัญ

1. ประวัติการจัดตั้ง

กระทรวงมหาดไทยได้ออกคำสั่งที่ 222/2499 เมื่อวันที่ 8 มิถุนายน พ.ศ. 2499 เรื่อง ระเบียบบริหารราชการส่วนตำบลและหมู่บ้าน โดยกำหนดให้มีการจัดตั้งสภาตำบลให้แล้วเสร็จภายในสามเดือน เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารงานของสภาตำบลและช่วยสร้างความเจริญให้ท้องถิ่น หลังจากนั้นรัฐบาลได้ประกาศพระราชบัญญัติระเบียบราชการส่วนตำบล พ.ศ. 2499 จัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลขึ้นเป็นหน่วยงานราชการบริหารส่วนท้องถิ่นอย่างสมบูรณ์ คือ มีฐานะเป็นนิติบุคคล มีรายได้และรายจ่ายของตนเอง สามารถดำเนินกิจการได้อย่างอิสระ (สถาบันดำรงราชานุภาพและกรมการปกครอง. 2539 : 45)

ในปี พ.ศ. 2509 รัฐบาลได้ออกคำสั่งที่ 275/2509 เมื่อวันที่ 1 มีนาคม พ.ศ. 2509 เรื่อง ระเบียบบริหารราชการตำบลและหมู่บ้าน (ฉบับที่ 2) จัดตั้งสภาตำบลในรูปแบบใหม่โดยปรับปรุงสภาตำบลให้มีลักษณะคล้ายสภาท้องถิ่นในระบอบประชาธิปไตย แต่ไม่มีฐานะเป็นนิติบุคคล การดำเนินการไม่ทั่วถึงทั่วประเทศ เนื่องจากมีงบประมาณจำกัด จึงให้ใช้บังคับใช้เฉพาะบางตำบลที่กระทรวงมหาดไทยกำหนดไว้ ส่วนตำบลอื่น ๆ ให้ใช้ระเบียบบริหารราชการส่วนตำบลและหมู่บ้านตามคำสั่ง 222/499 ต่อมาในปี พ.ศ. 2515 คณะปฏิวัติได้ออกประกาศคณะปฏิวัติที่ 326 เมื่อวันที่ 13 ธันวาคม พ.ศ. 2515 เพื่อแก้ไขปรับปรุงการจัดระเบียบบริหารตามประกาศของคณะปฏิวัติ มีสภาตำบล แต่ไม่มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาตำบล และตามประกาศนี้ ได้ยกเลิกพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนตำบล พ.ศ. 2499 รวมทั้งฉบับที่ 2 พ.ศ. 2509 นอกจากนี้ยังให้โอนทรัพย์สิน หนี้ และสิทธิขององค์การบริหารส่วนตำบลไปเป็นของจังหวัด

เมื่อ พ.ศ. 2537 สมัยรัฐบาล นายชวน หลีกภัย ได้ปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการจัดระเบียบบริหารส่วนตำบล จึงได้ออกพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 รวมทั้งแก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ 5 พ.ศ. 2546 เพื่อให้สอดคล้องและเหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน

2. หลักเกณฑ์การจัดตั้ง

ในการจัดตั้ง องค์การบริหารส่วนตำบลนั้น ได้มีการจัดตั้งตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 จำนวน 617 แห่ง ได้มีการจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลขึ้นเรื่อยจนถึงปัจจุบันมีจำนวนทั้งสิ้น 6,744 แห่ง ได้มีแก้ไขเพิ่มเติมถึง ฉบับที่ 3

พ.ศ. 2542 ได้กำหนดให้มีการยุบรวมองค์การบริหารส่วนตำบล (กรมการปกครอง. 2547 : 19-20)

องค์การบริหารส่วนตำบลอาจรวมกับองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีเขตติดต่อกัน ภายในอำเภอเดียวกันได้ตามเจตนารมณ์ของประชาชนในเขตตำบลนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลใดที่มีจำนวนประชากรทั้งหมดไม่ถึง 2,000 คนเป็นเหตุไม่สามารถบริหารงานพื้นที่นั้นให้มีประสิทธิภาพได้ ให้กระทรวงมหาดไทยประกาศยุบองค์การบริหารส่วนตำบลดังกล่าว โดยให้รวมพื้นที่เข้ากับองค์การบริหารส่วนตำบลอื่นที่มีเขตติดต่อกันภายในอำเภอเดียวกัน หรือให้หน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นที่มีเขตติดต่อกันภายในอำเภอเดียวกันตามเจตนารมณ์ของประชาชนในเขตตำบลนั้น ต่อมาพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ 5 พ.ศ. 2546 ได้กำหนดเพิ่มเติมให้ สภาตำบลที่มีรายได้ไม่รวมเงินอุดหนุนในปีงบประมาณที่ล่วงมาติดต่อกันเป็นเวลา 3 ปี เฉลี่ยไม่ต่ำกว่าปีละ 150,000 บาท ก็อาจจัดตั้งเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลได้ทั้งนี้เพื่อให้มีความสัมพันธ์กับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 และเป็นไปตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลจะสามารถจัดตั้งได้จะต้องมาจากสภาตำบลที่มีรายได้ไม่รวมเงินอุดหนุนในปีงบประมาณที่ล่วงมาติดต่อกันสามปีเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าปีละ 150,000 บาท หรือตามเกณฑ์รายได้เฉลี่ยที่มีการเปลี่ยนแปลง ต้องจัดทำเป็นประกาศกระทรวงมหาดไทย และประกาศลงในราชกิจจานุเบกษา โดยในประกาศให้ระบุชื่อและขอบเขตการบริหารส่วนตำบลไว้ด้วย

3. โครงสร้างการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบลที่มีโครงสร้างการบริหารงานตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546 มีโครงสร้างการบริหารงาน 2 ส่วน ประกอบด้วย

3.1 สภาองค์การบริหารส่วนตำบล ประกอบด้วย สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่มาจากการเลือกตั้งโดยราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งในแต่ละหมู่บ้าน ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวนหมู่บ้านละ 2 คน ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและรองประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเลือกจากสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลตามมติของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล สภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ 3 ประการ คือ

3.1.1 ให้ความเห็นชอบแผนพัฒนาตำบลเพื่อเป็นแนวทางในการบริหารกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบล

3.2.2 พิจารณาและให้ความเห็นชอบร่างข้อบัญญัติตำบล ร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีและร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม

3.2.3 ควบคุมการปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริหารให้เป็นไปตามนโยบายและแผนพัฒนาตำบล กฎหมาย ระเบียบ และข้อบัญญัติของทางราชการ

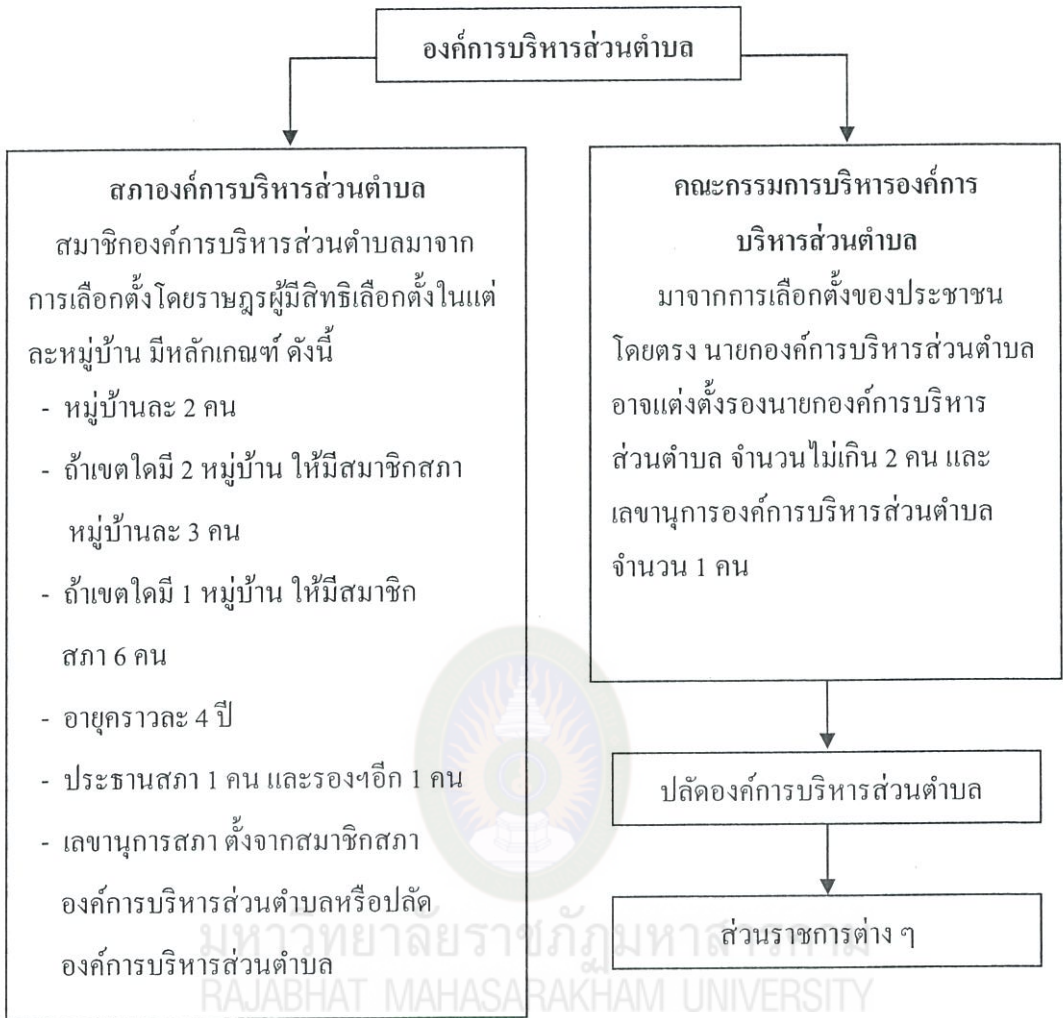
3.2 คณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ประกอบด้วย นายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนึ่งคน รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลไม่เกิน 2 คน และเลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนตำบลไม่เกิน 1 คน มีอำนาจหน้าที่ 4 ประการ ดังนี้

3.2.1 บริหารกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไปตามมติข้อบัญญัติและแผนพัฒนาตำบล และรับผิดชอบการบริหารกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

3.2.2 จัดทำแผนพัฒนาตำบลและงบประมาณรายจ่ายประจำปีเพื่อเสนอให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลพิจารณาให้ความเห็นชอบ

3.2.3 รายงานผลการปฏิบัติงานและการใช้จ่ายเงินให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลทราบอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง

3.2.4 ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่ทางราชการมอบหมาย

แผนภาพที่ 1 โครงสร้างองค์การบริหารส่วนตำบล

ที่มา : พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล

พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546

4. องค์การบริหารส่วนตำบล มีโครงสร้างองค์กร ดังนี้

4.1 สำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ทำหน้าที่เกี่ยวกับงานทั่วไป งานธุรการ งานพิมพ์ดีด งานการเจ้าหน้าที่ งานสวัสดิการ งานการประชุม งานเกี่ยวกับการตราข้อบัญญัติตำบล งานนิติกรงานการพาณิชย์ งานรัฐพิธี งานประชาสัมพันธ์ งานจัดทำแผนพัฒนาตำบล งานจัดทำข้อบัญญัติ งานงบประมาณประจำปี งานขออนุมัติดำเนินการตามข้อบัญญัติ งานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องหรือได้รับมอบหมาย

4.2 กองการคลัง ทำหน้าที่เกี่ยวกับการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน การตรวจเงิน การหักภาษีรายได้และการนำส่งภาษี งานเกี่ยวกับการตัดโอนเงินเดือน งานรายงานเงินคงเหลือประจำวัน งานขออนุมัติเบิกตัดปีและขอขยายเวลาเบิกจ่าย งานจัดทำงบแสดงฐานะทางการเงินงบทรัพย์สิน หนี้สิน งบโครงการเงินสะสม งานการจัดทำบัญชีทุกประเภท งานทะเบียนคุมเงิน รายได้ รายจ่าย งานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง หรือได้รับมอบหมาย

4.3 กองช่าง ทำหน้าที่เกี่ยวกับงานสำรวจ ออกแบบ เขียนแบบถนน อาคาร สะพาน แหล่งน้ำ ฯลฯ งานประมาณการราคาค่าใช้จ่ายตามโครงการ งานควบคุมอาคาร งานการก่อสร้าง และซ่อมบำรุงทาง อาคาร สะพาน แหล่ง งานควบคุมการก่อสร้าง งานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือได้รับมอบหมาย บุคลากรผู้ปฏิบัติงานในองค์การบริหารส่วนตำบล ประกอบด้วย

4.3.1 พนักงานส่วนตำบลซึ่งเป็นบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลที่ได้รับเงินเดือนจากเงินงบประมาณหมวดเงินเดือนที่ตั้งทางองค์การบริหารส่วนตำบล

4.3.2 ลูกจ้างขององค์การบริหารส่วนตำบล

4.3.3 ข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่องค์การบริหารส่วนตำบลร้องขอให้ไปดำรงตำแหน่ง หรือปฏิบัติงานในองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นการชั่วคราว

5. การดำเนินงานตามภารกิจและหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบลมีภารกิจและหน้าที่ในการพัฒนาทั้งทางเศรษฐกิจสังคม และวัฒนธรรม และการจัดระบบการบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเองอันเป็นการแก้ไขปัญหาและสนองตอบความต้องการของชุมชนระดับตำบลโดยใช้แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเครื่องมือ (สำนักบริหารราชการส่วนท้องถิ่น กรมการปกครองกระทรวงมหาดไทย และสำนักคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2542 : 1) ดังนั้น การปฏิบัติงานตามภารกิจและหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลจึงต้องเริ่มจากการสำรวจและรวบรวมปัญหาและความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง จากนั้นนำปัญหาและความต้องการที่รวบรวมได้มาจัดลำดับว่าปัญหาและความต้องการใดที่มีความสำคัญมากกว่ากัน แล้วนำแต่ละปัญหาและความต้องการมาทำการวิเคราะห์เพื่อกำหนดแนวทางแก้ไขและสนองตอบความต้องการนั้น ๆ ซึ่งจะถูกกำหนดออกมาในรูปของแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล อันได้แก่ ยุทธศาสตร์การพัฒนา แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล 5 ปี แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลประจำปี เมื่อจัดทำแผนพัฒนาองค์การ

บริหารส่วนตำบลประจำปีเสร็จเรียบร้อยแล้วองค์กรบริหารส่วนตำบลจะต้ององค์กรบริหารส่วนตำบลจะต้องจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี ซึ่งเป็นการวางแผนการจัดหาและการใช้จ่ายเงินในปีนั้น ๆ โดยจะมีการประมาณการรายรับที่คาดว่าจะได้รับ และประมาณรายจ่ายที่จะดำเนินการภายในวงเงินงบประมาณรายรับที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ โครงการที่กำหนดในงบประมาณรายจ่ายประจำปีจะต้องเป็น โครงการที่ปรากฏอยู่ในแผนพัฒนาองค์กรบริหารส่วนตำบลประจำปี หลังจากที่ข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประกาศใช้แล้วองค์กรบริหารส่วนตำบลจะต้องจัดเก็บและจัดหารายได้ตามที่กฎหมายกำหนดไว้ ซึ่งมีทั้งที่องค์กรบริหารส่วนตำบลเป็นผู้จัดเก็บเองและ ได้รับจัดสรรจากหน่วยงานอื่นเพื่อนำไปเบิกจ่ายเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินการตามโครงการที่กำหนดไว้ในข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่าย และเมื่อองค์กรบริหารส่วนตำบลมีเงินรายได้เพียงพอแล้วที่จะดำเนินการจัดหาพัสดุเพื่อดำเนินการตามโครงการต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ซึ่งองค์กรบริหารส่วนตำบลจะต้องทำการบริหาร โครงการให้สำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของแต่ละโครงการ และทำการติดตามประเมินผลและรายงานผลให้คณะกรรมการพัฒนาองค์กรบริหารส่วนตำบล สภาองค์กรบริหารส่วนตำบลและศูนย์ประสานการพัฒนาองค์กรบริหารส่วนตำบล เพื่อทราบและใช้เป็นข้อมูลสำหรับการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ จะเห็นว่าการปฏิบัติงานตามภารกิจและหน้าที่ขององค์กรบริหารส่วนตำบลเป็นการปฏิบัติงานพัฒนาตำบลตามแผนพัฒนาองค์กรบริหารส่วนตำบลประจำปี ซึ่งมีลักษณะเป็นกระบวนการที่ประกอบด้วย การจัดทำแผนพัฒนาองค์กรบริหารส่วนตำบล การนำแผนพัฒนาองค์กรบริหารส่วนตำบลไปปฏิบัติ และการติดตามประเมินผลต่อไปนี้จะขอเสนอรายละเอียดเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามภารกิจและหน้าที่ขององค์กรบริหารส่วนตำบลโดยละเอียด ทั้งนี้ เพื่อจะได้เข้าใจสภาพและบริบทของการศึกษาในครั้งนี้

6. รายได้และรายจ่ายขององค์กรบริหารส่วนตำบล

6.1 รายได้ขององค์กรบริหารส่วนตำบล

เมื่อมีการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีแล้วองค์กรบริหารส่วนตำบลจะต้องจัดเก็บและหารายได้ตามกฎหมายที่กำหนดไว้ซึ่งมีทั้งเป็นผู้จัดเก็บเองและ ได้รับจัดสรรจากหน่วยงานอื่น ทั้งนี้เพื่อให้มีงบประมาณสำหรับนำไปใช้จ่ายตามข้อบัญญัติองค์กรบริหารส่วนตำบล รายได้ขององค์กรบริหารส่วนตำบลมี ดังนี้

มาตรา 75 ภาษีบำรุงท้องที่ ภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีป้าย อากรการฆ่าสัตว์ และค่าธรรมเนียมรวมถึงผลประโยชน์อื่นอันเกิดจากการฆ่าสัตว์ ทั้งนี้ ในเขตองค์การบริหาร ส่วนตำบลใด เมื่อได้รับการจัดเก็บตามกฎหมายว่าด้วยการนั้นแล้วให้เป็นรายได้ขององค์การ บริหารส่วนตำบลนั้นในการจัดเก็บภาษีบำรุงท้องที่และภาษีโรงเรือนและที่ดินขององค์การ บริหารส่วนตำบลตามวรรคหนึ่ง ให้นายกองการบริหารส่วนตำบลมีอำนาจและหน้าที่ เช่นเดียวกับอำนาจและหน้าที่ของนายกเทศมนตรีตามกฎหมายว่าด้วยภาษีบำรุงท้องที่และ กฎหมายว่าด้วยภาษีโรงเรือนและที่ดิน เว้นแต่จะมีกฎหมายกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น ทั้งนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลอาจมอบอำนาจและหน้าที่ดังกล่าวให้หน่วยงานอื่นของรัฐดำเนินการ แทนก็ได้ และให้หักค่าใช้จ่ายได้ตามที่กำหนดในมาตรา 81

มาตรา 75 ภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์และล้อเลื่อนที่จัดเก็บได้ในจังหวัดใด ให้จัดสรรให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบลตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่บัญญัติไว้ในกฎหมายว่า ด้วยการนั้น

มาตรา 77 รายได้จากค่าธรรมเนียมตามกฎหมายว่าด้วยน้ำบาดาล เงินอากร ประทานบัตรใบอนุญาตและอาชญาบัตรตามกฎหมายว่าด้วยการประมง ค่าภาคหลวง และ ค่าธรรมเนียมตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ และค่าธรรมเนียมจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมตาม ประมวลกฎหมายที่ดินที่เก็บในองค์การบริหารส่วนตำบลใด ให้เป็นรายได้ขององค์การบริหาร ส่วนตำบลนั้น

มาตรา 78 ค่าภาคหลวงแร่ตามกฎหมายว่าด้วยแร่ และค่าภาคหลวงปิโตรเลียม ตามกฎหมายว่าด้วยปิโตรเลียม ทั้งนี้ ในองค์การบริหารส่วนตำบลเมื่อได้มีการจัดเก็บตาม กฎหมายว่าด้วยการนั้นแล้ว ให้จัดสรรให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบลนั้นตามหลักเกณฑ์และ วิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 79 เงินที่เก็บตามกฎหมายว่าด้วยอุทยานแห่งชาติในองค์การบริหาร ส่วนตำบลใด ให้แบ่งให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบลนั้นตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนด ในกฎกระทรวง

มาตรา 82 องค์การบริหารส่วนตำบลอาจมีรายได้ ดังต่อไปนี้

1. รายได้จากทรัพย์สินขององค์การบริหารส่วนตำบล
2. รายได้จากสาธารณูปโภคขององค์การบริหารส่วนตำบล
3. รายได้จากกิจการเกี่ยวกับการพาณิชย์ขององค์การบริหารส่วนตำบล
4. ค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาต และค่าปรับ ตามที่จะมีกฎหมายกำหนดไว้

5. เงินและทรัพย์สินอื่นที่มีผู้อุทิศให้
6. รายได้อื่นตามที่รัฐบาลหรือหน่วยงานของรัฐจัดสรรให้
7. เงินอุดหนุนจากรัฐบาล
8. รายได้อื่นตามที่จะมีกฎหมายกำหนดให้เป็นขององค์การบริหาร

ส่วนตำบล

6.2 รายจ่ายขององค์การบริหารส่วนตำบล มีดังนี้

หลังจากที่องค์การบริหารส่วนตำบลได้รับอนุมัติให้ดำเนินการตามข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีแล้ว หากมีการจัดเก็บภาษี จัดหารายได้ หรือได้รับการจัดสรรงบประมาณจนเพียงพอที่จะดำเนินการตามข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีองค์การบริหารส่วนตำบลจะต้องจ่ายเงินตามข้อบัญญัติงบประมาณ/แผนงาน/โครงการที่กำหนดไว้ รายจ่ายขององค์การบริหารส่วนตำบล มีดังนี้

มาตรา 84 รายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล ให้ได้รับยกเว้น ไม่ต้องเสียภาษี โดยการตราเป็นพระราชกฤษฎีกาตามประมวลรัษฎากร

มาตรา 85 องค์การบริหารส่วนตำบลอาจมีรายจ่าย ดังต่อไปนี้

1. เงินเดือน
2. ค่าจ้าง
3. เงินค่าตอบแทนอื่น ๆ
4. ค่าใช้สอย
5. ค่าวัสดุ
6. ค่าครุภัณฑ์
7. ค่าที่ดิน สิ่งก่อสร้าง และทรัพย์สินอื่น ๆ
8. ค่าสาธารณูปโภค
9. เงินอุดหนุนหน่วยงานอื่น
10. รายจ่ายอื่นใดตามข้อผูกพัน หรือตามที่มีกฎหมายหรือระเบียบของ

กระทรวงมหาดไทยกำหนดไว้

7. อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล

ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2542

มาตรา 66 องค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาตำบลทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

มาตรา 67 ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย องค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่ต้องทำในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ดังต่อไปนี้

1. จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก
2. รักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะรวมทั้งกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
3. ป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ
4. ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
5. ส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
6. ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ
7. คุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
8. บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น
9. ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ทางราชการมอบหมายโดยจัดสรรงบประมาณหรือบุคลากรให้ความจำเป็นและสมควร

มาตรา 68 ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย องค์การบริหารส่วนตำบลอาจจัดทำกิจกรรมในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ดังต่อไปนี้

1. ให้มีน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค และการเกษตร
2. ให้มีและบำรุงการไฟฟ้าหรือแสงสว่างโดยวิธีอื่น
3. จัดให้มีและบำรุงรักษาทางระบายน้ำ
4. ให้มีและบำรุงสถานที่ประชุม การกีฬา การพักผ่อนหย่อนใจและสวนสาธารณะ
5. ให้มีและบำรุงกลุ่มเกษตรกรและกิจการสหกรณ์
6. ส่งเสริมให้มีอุตสาหกรรมในครอบครัว
7. บำรุงและส่งเสริมการประกอบอาชีพของราษฎร
8. การคุ้มครองดูแลและรักษาทรัพย์สินอันเป็นสาธารณะสมบัติของแผ่นดิน
9. หาผลประโยชน์จากทรัพย์สินขององค์การบริหารส่วนตำบล
10. ให้มีตลาด ท่าเทียบเรือ และท่าข้าม

11. กิจการเกี่ยวกับการพาณิชย์
12. การท่องเที่ยว
13. การผังเมือง

มาตรา 69/1 การปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน โดยใช้วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี และให้คำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล การจัดทำงบประมาณ การจัดซื้อจัดจ้าง การตรวจสอบ การประเมินผลการปฏิบัติงาน และการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบัญญัติว่าด้วยกรณนั้น และหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

8. การจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนา

เนื่องจากยุทธศาสตร์การพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง ยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมที่องค์การบริหารส่วนตำบลจัดทำขึ้นเพื่อแสดงลักษณะและสภาพเศรษฐกิจและสังคมขององค์การบริหารส่วนตำบลจัดทำขึ้นเพื่อแสดงลักษณะและสภาพเศรษฐกิจและสังคมขององค์การบริหารส่วนตำบลในอนาคต ซึ่งองค์ประกอบที่สำคัญ 2 ประการคือ 1) วิสัยทัศน์ หมายถึง ความคาดหวังในอนาคต ในระยะ 10 - 15 ปี และ 2) แนวทางการดำเนินงาน หมายถึงกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะต้องจัดทำเพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้ ดังนั้น การจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลจึงเป็นการกำหนดความคาดหวังในลักษณะและสภาพเศรษฐกิจและสังคมขององค์การบริหารส่วนตำบลในอนาคต (ระยะเวลา 10 - 15 ปี) และแนวทางการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อให้บรรลุความคาดหวังที่กำหนดไว้

9. การจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล 5 ปี

การจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล 5 ปี เป็นแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมขององค์การบริหารส่วนตำบล อันมีลักษณะเป็นนโยบาย แนวทาง แผนงาน โครงการในการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลนั้นให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนพัฒนาจังหวัด และยุทธศาสตร์การพัฒนา โดยมีระยะเวลา 5 ปี โดยให้ประชาชนประชาคมได้มีส่วนร่วมในการเสนอปัญหาและความต้องการของตนเอง การจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล 5 ปี มีวัตถุประสงค์เพื่อแปลงยุทธศาสตร์การพัฒนาให้เป็นรูปธรรมในรูปของแผนงาน โครงการ และกิจกรรมในการพัฒนา เพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนพัฒนา

องค์การบริหารส่วนตำบลประจำปี และเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการประสานการพัฒนา กับหน่วยงานการพัฒนาอื่น ๆ

10. การจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลประจำปี

การจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลประจำปีเป็นแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมขององค์การบริหารส่วนตำบล อันมีลักษณะเป็นแนวทางปฏิบัติและรายการประสาน แผนงานและโครงการของจังหวัด อำเภอ ตำบล และการดำเนินงานของประชาชนในองค์การ บริหารส่วนตำบลซึ่งจัดทำขึ้นสำหรับปีงบประมาณแต่ละปี เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม และ การแก้ไขปัญหาของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล การจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหาร ส่วนตำบลประจำปีมีวัตถุประสงค์เพื่อแปลงแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล 5 ปีไปสู่การ ปฏิบัติ และเพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณประจำปี การจัดทำแผนพัฒนา องค์การบริหารส่วนตำบลประจำปีจะต้องจัดทำให้แล้วเสร็จภายในเดือนมิถุนายนของทุกปี

11. การจัดทำงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล

เนื่องจากงบประมาณ หมายถึง แผนงานหรืองานสำหรับประมาณการด้านรายรับ รายจ่ายขององค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งแสดงในรูปตัวเลขจำนวนเงิน และการตั้งงบประมาณ เป็นการแสดงแผนดำเนินงานออกเป็นตัวเลขจำนวนเงิน ดังนั้น ในแต่ละปีองค์การบริหาร ส่วนตำบลจึงจะต้องมีการจัดทำงบประมาณ รายจ่ายประจำปี เพื่อเป็นการวางแผนการจัดหา และการใช้จ่ายในปีนั้น ๆ โดยจะมีการประมาณการรายรับที่คาดว่าจะได้รับ และประมาณการ รายจ่ายที่จะดำเนินการภายในวงเงินประมาณการรายรับที่กำหนดไว้ การจัดทำงบประมาณของ องค์การบริหารส่วนตำบลมีขั้นตอน ดังนี้

11.1 หัวหน้าส่วนต่าง ๆ จัดทำประมาณการรายรับ และประมาณการรายจ่ายเสนอ ให้ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่งบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล

11.2 หัวหน้าส่วนการคลังรวบรวมรายงานการเงินและสถิติต่าง ๆ ของทุกส่วน เพื่อใช้ประกอบการคำนวณขอตั้งงบประมาณของเจ้าหน้าที่งบประมาณ

11.3 เจ้าหน้าที่งบประมาณดำเนินการ

11.3.1 ทำการสำรวจ พิจารณา ตรวจสอบ และวิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัญหาของ องค์การบริหารส่วนตำบล พร้อมทั้งศึกษาแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลประจำปี เพื่อใช้ เป็นแนวทางในการกำหนดงบประมาณรายจ่ายประจำปีขององค์การบริหารส่วนตำบล

11.3.2 ประมาณการรายรับของปีที่จะตั้งงบประมาณ ซึ่งประกอบด้วยรายได้จาก

1) หมวดภาษีอากร 2) หมวดค่าธรรมเนียม ค่าปรับและใบอนุญาต 3) หมวดรายได้จากทรัพย์สิน
4) หมวดรายได้จากสาธารณูปโภค และกิจการพาณิชย์ 5) หมวดเงินอุดหนุน 6) หมวดรายได้
เบ็ดเตล็ด

11.3.3 ตั้งงบประมาณรายจ่ายให้สอดคล้องกับประมาณการรายรับ ซึ่ง
งบประมาณรายจ่ายประจำปีขององค์การบริหารส่วนตำบลจำแนกเป็นงบประมาณรายจ่าย
ทั่วไป และงบประมาณรายจ่ายเฉพาะการ โดยประมาณรายจ่ายทั่วไป ประกอบด้วย 1) รายจ่าย
งบกลาง 2) รายจ่ายตามแผนงาน ได้แก่ หมวดเงินเดือนและค่าจ้างประจำ หมวดค่าจ้างชั่วคราว
หมวดค่าตอบแทน วัสดุและวัสดุ หมวดค่าสาธารณูปโภค หมวดเงินอุดหนุน และหมวด
รายจ่ายอื่น

11.3.4 นำร่างงบประมาณรายจ่ายประจำปีเสนอต่อนายกองค์การบริหาร
ส่วนตำบล

11.3.5 เมื่อนายกองค์การบริหารส่วนตำบลพิจารณาอนุมัติให้ตั้งประมาณ
ยอดใดเป็นงบประมาณรายจ่ายประจำปี ให้เจ้าหน้าที่งบประมาณรวบรวมและจัดทำเป็นร่าง
ข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี เสนอต่อนายกองค์การบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล
อีกครั้งหนึ่ง

11.3.6 นายกองค์การบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลนำร่างข้อบัญญัติ
งบประมาณรายจ่ายประจำปีเสนอขอความเห็นชอบต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ภายใน
วันที่ 15 สิงหาคม สภาองค์การบริหารส่วนตำบลต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน 30 วัน
นับแต่วันที่ได้รับร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายนั้น

11.3.7 นายกองค์การบริหารส่วนตำบลนำร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่าย
ประจำปีที่สภาองค์การบริหารส่วนตำบลเห็นชอบแล้ว เสนอขออนุมัติต่อนายอำเภอ

11.3.8 เมื่อนายอำเภออนุมัติแล้ว ให้นายกองค์การบริหารองค์การบริหาร
ส่วนตำบลลงชื่อทำข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี และประกาศใช้ข้อบัญญัติ
งบประมาณรายจ่ายนั้น โดยปิดประกาศไว้โดยเปิดเผยเพื่อให้ประชาชนทราบ ณ ที่ทำการ
องค์การบริหารส่วนตำบล

11.3.9 จัดส่งสำเนาข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีให้อำเภอ เพื่ออำเภอจะ
ได้รายงานให้จังหวัดทราบภายในระยะเวลาไม่เกิน 30 วันนับแต่วันประกาศใช้

บริบทองค์การบริหารส่วนตำบลเก็ง

ตำบลเก็งเดิมมีประวัติยาวนานกว่า 100 ปี จากการเล่าขานสืบต่อกันมาว่าในยุคก่อนมีกลุ่มคนจากจังหวัดร้อยเอ็ดอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคามและจังหวัดอุบลราชธานีอพยพเข้ามาตั้งถิ่นฐานทำมาหากิน โดยประวัติเดิมตามที่เล่าขานกันมากล่าวว่าทำวอุปฮาด กับพ่อเมืองแสน ได้นำกลุ่มคนซึ่งมีภูมิลำเนาเดิมจากจังหวัดร้อยเอ็ดที่ประสบปัญหา ในการดำรงชีวิตอยู่ในชุมชนบ้านเกิดเมืองนอนของตนเอง จึงอพยพโยกย้ายแสวงหาที่ดินทำกินใหม่ โดยต้องเหน็ดเหนื่อยตามลำแม่น้ำชี เมื่อมาพบพื้นที่อุดมไปด้วยทรัพยากรธรรมชาติและแหล่งน้ำที่เหมาะสมแก่การทำเกษตรกรรมและการตั้งหมู่บ้าน จึงยึดชัยภูมิแห่งนี้เป็นที่ตั้งหมู่บ้าน ได้พบก้อนหินก้อนหนึ่ง โผล่พื้นน้ำขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 8 ศอก รูปคล้ายอิเก็ง (ดวงจันทร์) จึงตั้งชื่อหมู่บ้านว่า “บ้านเก็ง” เมื่อประชากรในชุมชนหมู่บ้านเพิ่มจำนวนมากขึ้น การยับยั้งจัดตั้งชุมชนหมู่บ้านขึ้นมาใหม่ จึงเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องจนกระทั่งถึงปัจจุบันมีหมู่บ้านทั้งหมด 14 หมู่บ้าน ในเขตพื้นที่ตำบลเก็ง

องค์การบริหารส่วนตำบลเก็ง ยกฐานะจากสภาตำบล เมื่อวันที่ 16 ธันวาคม 2539 เดิมชื่อสภาตำบลเก็ง โดยมีนายสมพงษ์ อูตริ ดำรงตำแหน่ง กำนันตำบลเก็งในขณะนั้น รักษาการเป็นประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลเก็งอยู่ ต่อมาเมื่อมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเก็งขึ้นครั้งแรก เมื่อวันที่ 22 มกราคม 2543 นายสมใจ บะวิชัย (ปัจจุบันดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเก็ง บ้านเก็งเหนือ ม.6) ได้รับการคัดเลือกจากสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเก็ง ให้ดำรงตำแหน่งประธานกรรมการบริหารส่วนตำบล หลังจากนั้น ก็ได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. 2545 และระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. 2546 ขึ้น และองค์การบริหารส่วนตำบลเก็งได้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและนายกองค์การบริหารส่วนตำบลขึ้นเป็นครั้งแรก ตามพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. 2545 และระเบียบคณะกรรมการเลือกตั้ง ว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. 2546 ที่ได้มีการประกาศใช้ไปก่อนหน้านั้นแล้ว ซึ่งในขณะนั้น

1. ที่ตั้ง (แสดงที่ตั้งและระยะห่างจากอำเภอ)

ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลเก็ง ตั้งอยู่เลขที่ 286 หมู่ที่ 3 ตำบลเก็ง อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม อยู่ทิศเหนือ ห่างจากที่ว่าการอำเภอเมืองมหาสารคาม ประมาณ 4 กิโลเมตร ตำบลเก็งตั้งอยู่ทางทิศเหนือของอำเภอเมืองมหาสารคาม อยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอเมืองมหาสารคาม ประมาณ 4 กิโลเมตร มีเนื้อที่ประมาณ 11,983 ไร่ หรือ 19.17 ตารางกิโลเมตร

ทิศเหนือ ติดต่อกับ ติดกับแม่น้ำชีตลอดแนว อำเภอกันทรวิชัย

ทิศใต้ ติดต่อกับ ตำบลตลาด (เทศบาลเมืองมหาสารคาม)
อำเภอเมืองมหาสารคาม

ทิศตะวันออก ติดต่อกับ ตำบลตลาดพัฒนา อำเภอเมืองมหาสารคาม

ทิศตะวันตก ติดต่อกับ ตำบลตลาด (เทศบาลเมืองมหาสารคาม)
และตำบลท่าสองคอน
อำเภอเมืองมหาสารคาม

ทิศเหนือ ติดต่อกับ ตำบลท่าขอนยาง และตำบลมะค่า
อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม

โดยมีแนวเขตเริ่มต้นจากลำน้ำชี บริเวณพิกัด U C 150950 ไปทางทิศตะวันออกโค้งไปตามร่องน้ำลึก ประมาณ 21 กิโลเมตร

ทิศตะวันออก ติดต่อบ้านตลาดพัฒนา อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัด

มหาสารคาม โดยมีแนวเขต เริ่มต้นจากกึ่งกลางลำน้ำชี บริเวณพิกัด U C 253933 ไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ตามทุ่งนา ถึงกุดบ้านลาด ด้านทิศใต้ บริเวณพิกัด U C 251924 ไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ตามลำห้วย ถึง กุดขี้เป็ด ด้านทิศเหนือ บริเวณพิกัด U C 240916 ไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ตามลำห้วย สิ้นสุดที่ ห้วยคะคาง บริเวณพิกัด U C 213904 รวมระยะทางด้านทิศตะวันออก ประมาณ 6.5 กิโลเมตร

ทิศใต้ ติดต่อดำบลตลาด และตำบลแก่งเลิงจาน อำเภอเมืองมหาสารคาม

จังหวัดมหาสารคาม โดยมีแนวเขตเริ่มต้นที่ห้วยคะคาง บริเวณพิกัด U C 213904 ไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ตามห้วยคะคาง ถึงแนวคันดิน บริเวณพิกัด U C 207902 ไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือตามแนวคันดิน บริเวณพิกัด U C 192913 ไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือตามกึ่งกลางห้วยคะคาง ถึงทางหลวงหมายเลข 213 ที่กึ่งกลางสะพาน บริเวณพิกัด U C 173921 ไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ ตามกึ่งกลางทางหลวงแผ่นดิน ถึงบริเวณพิกัด U C 166929 ไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ตามทุ่งนา ถึงทางแยกจากทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 208 ไปทางบ้านชั้น บริเวณพิกัด U C 145917 ไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ตามทุ่งนา สิ้นสุดที่ทางหลวงหมายเลข 208 บริเวณพิกัด U C 128909 รวมระยะทางด้านทิศใต้ประมาณ 10 กิโลเมตร

ทิศตะวันตก ติดต่อดำบลท่าสองคอน อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม และตำบลขามเรียง อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม โดยมีแนวเขตเริ่มต้นจากกึ่งกลางทางหลวง หมายเลข 208 บริเวณพิกัด U C 128909 ไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือตามลำห้วยถึงลำน้ำชี บริเวณพิกัด U C 121913 ไปทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือโค้งไปตามร่องน้ำลึกของลำน้ำชี สิ้นสุดที่ลำน้ำชี บริเวณพิกัด U C 150950 รวมระยะทางด้านทิศตะวันตก ประมาณ 8 กิโลเมตร

2. เนื้อที่

จำนวนพื้นที่ในตำบล และพื้นที่การเกษตรในตำบลแก่ง มีพื้นที่ทั้งหมดและพื้นที่ทำการเกษตร โดยจำแนกตามหมู่บ้าน ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนพื้นที่ตำบล และพื้นที่การเกษตร จำแนกตามหมู่บ้านตำบลแก่ง

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	พื้นที่ทั้งหมด(ไร่)	พื้นที่การเกษตร(ไร่)
1	บ้านดินดำ	1,347	917
2	บ้านโนนตูม	890	642
3	บ้านท่าปะทาย	1,156	544
4	บ้านวังยาว	842	707

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	พื้นที่ทั้งหมด(ไร่)	พื้นที่การเกษตร(ไร่)
5	บ้านแก้งใต้	1,103	996
6	บ้านแก้งเหนือ	878	1,508
7	บ้านโขงกุดหวาย	552	362
8	บ้านทุ่งนาเรา	632	358.25
9	บ้านโนนสมบูรณ์	677	382
10	บ้านโนนสวรรค์	788	552
11	บ้านดินคำพัฒนา	753	610
12	บ้านเจริญสุข	595	316
13	บ้านแก้งพัฒนา	1,004	668
14	บ้านวังน้ำเย็น	766	471
รวม		11,983	9,033.25

ที่มา : สำนักงานบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง (2558 : 10)

3. ลักษณะภูมิประเทศ

ตำบลแก้ง ลักษณะพื้นที่เป็นที่ราบลุ่มริมฝั่งแม่น้ำ โดยมีแม่น้ำชีไหลผ่านทำให้พื้นที่มีความอุดมสมบูรณ์ เหมาะแก่การทำการเกษตรทั้งในและนอกฤดูการ

4. ลักษณะภูมิอากาศ

ลักษณะภูมิอากาศค่อนข้างร้อนอบอ้าวในฤดูร้อน อุณหภูมิเฉลี่ยสูงสุด 37 องศาเซลเซียส ช่วงเดือนเมษายน และฤดูหนาว อุณหภูมิเฉลี่ยต่ำสุด 16.8 องศาเซลเซียส ช่วงเดือนธันวาคม และอุณหภูมิเฉลี่ยตลอดทั้งปี 27 องศาเซลเซียส

5. การคมนาคม

ตำบลเก็ง ประกอบด้วยถนนหลัก ได้แก่ ถนนลาดยาง ถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก ถนนลูกรัง และถนนดิน ซึ่งถนนแต่ละสายมีสภาพถนน ดังนี้

- 5.1 ถนนลาดยาง
- 5.2 ถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก
- 5.3 ถนนลูกรัง
- 5.4 ถนนดิน

6. สาธารณูปโภค – สาธารณูปการ

6.1 ไฟฟ้า ประชาชนตำบลเก็งมีไฟฟ้าใช้ทุกหมู่บ้าน อัตราการใช้ไฟฟ้าคิดเป็นร้อยละ 99 ของพื้นที่ทั้งหมด

6.2 ประปา แยกตามหมู่บ้านและจำนวน ดังนี้

หมู่ที่ 3 บ้านท่าปะทาย มีระบบประปา 2 แห่ง คือ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (งบอุดหนุนเฉพาะกิจ) และกิจการของ อบต.

หมู่ที่ 4 บ้านวังยาว มีระบบประปา 1 แห่ง คือ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (งบอุดหนุนเฉพาะกิจ)

หมู่ที่ 7 บ้านโขงกุดหวาย มีระบบประปา 1 แห่ง คือ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (งบอุดหนุนเฉพาะกิจ) ไม่สามารถใช้งานได้

6.3 เครือข่ายโทรศัพท์ มีโทรศัพท์ใช้ทุกหมู่บ้าน และมีเสาสัญญาณสำหรับรองรับคลื่นโทรศัพท์เกือบทุกหมู่บ้าน/โทรศัพท์บ้านอยู่ระหว่างการดำเนินการขยายเขตการให้บริการของ องค์การโทรศัพท์ (TOT)

7. การศึกษา สถาบัน และองค์กรทางศาสนา

7.1 โรงเรียน จำนวน 4 แห่ง ได้แก่

7.1.1 หมู่ที่ 3 บ้านท่าปะทาย มีโรงเรียนระดับประถมศึกษาอยู่ 1 แห่ง โรงเรียนท่าปะทายโนนคูม

7.1.2 หมู่ที่ 5 บ้านแก้งใต้ มีโรงเรียนระดับประถมศึกษาอยู่ 1 แห่ง โรงเรียนแก้งสามัคคีสุราษฎร์ และมีโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา 1 แห่ง โรงเรียนแก้งวิทยานุกูล

7.1.3 หมู่ที่ 7 บ้านโจงกุดหวาย มีโรงเรียนระดับประถมศึกษาอยู่ 1 แห่ง โรงเรียนบ้านโจงกุดหวาย

7.2 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 1 แห่ง ได้แก่ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลแก้งหมู่ที่ 3

7.3 การศึกษานอกระบบ เป็นการศึกษาด้วยตนเองผ่านศูนย์การเรียนรู้ การจัดการศึกษาในระบบประถมศึกษา มัธยมศึกษา และการศึกษาตามอัธยาศัย (การจัดการศึกษานอกโรงเรียน) ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน (กสน.) มี 1 แห่ง คือ ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนตำบลแก้ง ตั้งอยู่ อาคารเมื่อดพลอย องค์การบริหารส่วนตำบลแก้ง

7.4 วัด 12 แห่ง

7.5 สำนักสงฆ์ 2 แห่ง

8. ประชากร

ตารางที่ 2 ข้อมูลประชากร/ครัวเรือน แยกรายหมู่บ้าน

บ้าน	ชาย (คน)	หญิง (คน)	รวม (คน)	จำนวนครัวเรือน (หลัง)
หมู่ 1 ดินคำ	252	278	530	225
หมู่ 2 โนนตุม	373	388	761	190
หมู่ 3 ท่าปะทาย	578	607	1,185	457
หมู่ 4 วังยาว	261	274	535	184
หมู่ 5 เก็งใต้	281	291	572	211
หมู่ 6 เก็งเหนือ	381	438	819	220
หมู่ 7 โขงกุดหวาย	181	165	346	99
หมู่ 8 ท่งนาเรา	293	298	591	396
หมู่ 9 โนนสมบุรณ์	194	169	363	113
หมู่ 10 โนนสวรรค์	194	185	379	125
หมู่ 11 ดินคำพัฒนา	287	315	602	420
หมู่ 12 เจริญสุข	465	507	972	462
หมู่ 13 เก็งพัฒนา	147	161	308	82
หมู่ 14 วังน้ำเย็น	607	666	1,273	1,699
รวม	4,494	4,742	9,236	4,883

ที่มา : สำนักงานบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง (2558 : 10)

ตารางที่ 3 ข้อมูลประชากรที่มีสิทธิ์เลือกตั้ง

บ้าน	ชาย (คน)	หญิง (คน)	รวม (คน)
หมู่ 1 ดินดำ	182	224	406
หมู่ 2 โนนตูม	293	299	592
หมู่ 3 ท่าปะทาย	451	489	940
หมู่ 4 วังยาว	215	219	434
หมู่ 5 เก็งใต้	224	233	457
หมู่ 6 เก็งเหนือ	307	345	652
หมู่ 7 โขงกุดหวาย	131	124	255
หมู่ 8 ทุ่งนาเรา	234	245	479
หมู่ 9 โนนสมบุรณ์	135	143	278
หมู่ 10 โนนสวรรค์	148	151	299
หมู่ 11 ดินดำพัฒนา	217	255	472
หมู่ 12 เจริญสุข	362	423	785
หมู่ 13 เก็งพัฒนา	116	131	247
หมู่ 14 วังน้ำเย็น	438	528	966
รวม	3,453	3,809	7,262

ที่มา : สำนักงานบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง (2558 : 10)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษานี้ ผู้ศึกษาได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่มีลักษณะเดียวกัน คล้ายคลึงกันที่สามารถเทียบเคียงกับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเกิ่ง อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม

วริสรา มีชัย (2551 : 110) ได้ศึกษา ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาของเทศบาลตำบลหนองหิน อำเภอหนองกุงศรี จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาของเทศบาลตำบลหนองหิน อำเภอหนองกุงศรี จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก จำนวน 5 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปน้อย คือ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน รองลงมาคือ ด้านการสร้างชุมชนปลอดภัย สาเหตุลดอาชญากรรม ด้านการศึกษา เสริมสร้างคุณภาพชีวิต ด้านการส่งเสริมและอนุรักษ์ ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น และด้านการพัฒนาการเมืองการบริหาร อยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 2 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปน้อย คือ ด้านการส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชนพึ่งตนเอง รองลงมา คือ ด้านการพัฒนาสวัสดิการทางสังคมและด้านการพัฒนาสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

ต่อสกุล เกียรติเจริญ (2552 : 98) ได้ศึกษา ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองกุง อำเภอแกลง จังหวัดมหาสารคาม พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองกุง อำเภอแกลง จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก 2 ด้าน เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านการพัฒนาการเมืองการบริหาร และด้านการพัฒนาการศึกษา วัฒนธรรมและนันทนาการ และอยู่ในระดับปานกลาง 5 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านการพัฒนาสังคม ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจและด้านการพัฒนาสาธารณสุข ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองกุง อำเภอแกลง จังหวัดมหาสารคาม ที่มีระดับการศึกษาและอาชีพแตกต่างกัน พบว่า โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

อำนาจ แก้วพิลา (2553 : 120) ได้ศึกษาเรื่องความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำ หมู่บ้าน ตำบลทุ่งทอง อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ประชาชนส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 232 คน คิดเป็นร้อยละ 58.00 อายุตั้งแต่ 34 ถึง 48 ปี จำนวน 152 คน คิดเป็นร้อยละ 38.00 และที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านเขวาคะดอง หมอการดำเนินงานสาธารณสุขในหมู่บ้าน อยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 6 ด้าน เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย คือ ด้านเป็นผู้แจ้งข่าวสาธารณสุขแก่เพื่อนบ้าน ในเขตรับผิดชอบ ด้านเป็นผู้รับข่าวสารสาธารณสุขและข่าวสารอื่นๆเกี่ยวกับการทำงาน ด้านเป็นผู้ให้คำแนะนำ ถ่ายทอดความรู้แก่ประชาชน ด้านเป็นผู้นำในการพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนในชุมชน ด้านให้บริการปฐมพยาบาลและรักษาพยาบาล และด้านคุ้มครองสิทธิประโยชน์ด้านสาธารณสุขของประชาชนในชุมชน 3. ประชาชนที่มีเพศ อายุ และหมู่บ้านที่อาศัยอยู่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน โดยรวมและเป็นรายด้านไม่แตกต่างกัน ทางสถิติที่ระดับ .05 และ 4. ข้อเสนอแนะของประชาชนต่อการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านมี ดังนี้ ควรใช้วิธีแจ้งข่าวสารแก่เพื่อนบ้าน โดยแจ้งกับตัวบุคคล ควรนำข้อมูลข่าวสาร ที่ได้รับมาใช้ในการวางแผนแก้ไขปัญหาสาธารณสุข ควรใช้สื่อและอุปกรณ์ที่ทันสมัยมาใช้ในการปฏิบัติงาน เช่น แผ่น CD ในการให้ความรู้ทางหอกระจายข่าว ควรมีการให้บริการวางแผนครอบครัว เช่น แจกจ่ายยาคุมกำเนิด ควรสำรวจและทำลายแหล่งเพาะพันธุ์ลูกน้ำยุงลายทุก 7 วัน ควรออกสำรวจร้านจำหน่ายอาหารในชุมชนแนะนำวิธีการซื้ออาหารที่จำหน่ายปลอดภัยต่อสุขภาพ ควรออกให้คำแนะนำร้านค้าในชุมชน ไม่ให้ขายบุหรี่และเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ให้แก่เด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี ควรประสานความร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการดำเนินงานสาธารณสุขของหมู่บ้าน เช่น จัดหางบประมาณเพื่อใช้ในการควบคุมโรค และเจ้าหน้าที่ควรออกติดตามสนับสนุนการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านอย่างสม่ำเสมอ

ปิยะชัย ไซตุลุมินตรี (2554 : 101) ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนารององค์การบริหารส่วนตำบลเวินพระบาท อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม พบว่า การดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนารององค์การบริหารส่วนตำบล เวินพระบาท อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 1 ด้าน คือ การพัฒนาทุนมนุษย์ และสังคมที่มีคุณภาพ อยู่ในระดับมาก จำนวน 5 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ การพัฒนาการแก้ไขปัญหาความยากจน การพัฒนาเมืองและชุมชนน่าอยู่ การพัฒนาเศรษฐกิจ

ระดับฐานราก การค้า และการลงทุน การพัฒนาระบบบริหารจัดการที่ดี และการจัดการ ทรัพยากรตามอายุโดยรวม และ ด้านการพัฒนาทุนมนุษย์และสังคมที่มีคุณภาพ ด้านการ พัฒนาการแก้ไขปัญหาความยากจน ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และ ด้านการพัฒนาระบบบริหารจัดการที่ดีที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการพัฒนาเมืองและชุมชนน่าอยู่ และด้านการพัฒนาเศรษฐกิจระดับฐานราก การค้า และการลงทุน ไม่แตกต่างกัน ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามแผน ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลเวินพระบาท อำเภอท่าอุเทน จังหวัด นครพนม จำแนกตามอาชีพ โดยรวมและรายด้าน ส่วนด้านการพัฒนาทุนมนุษย์และสังคม ที่มีคุณภาพ ด้านการพัฒนาและแก้ไขปัญหาความยากจน ด้านการพัฒนาเมืองและชุมชนน่าอยู่ และด้านการพัฒนาเศรษฐกิจระดับฐานราก การค้า และการลงทุน มีความแตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และ ด้านการพัฒนาระบบบริหารจัดการที่ดี ไม่แตกต่างกันข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความคิดเห็นของ ประชาชนในการพัฒนาตำบล ขององค์การบริหารส่วนตำบลเวินพระบาท อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม คือ ควรจัดตั้งงบประมาณในการดำเนินการพัฒนาด้านการก่อสร้าง การปรับปรุง ซ่อมแซมระบบประปาให้ได้มาตรฐานและให้ประชาชนมีน้ำสำหรับใช้ในการ อุปโภคและบริโภคเพียงพอและให้ครอบคลุมทุกชุมชน ควรให้มีการดำเนินการก่อสร้าง ซ่อมแซม ปรับเพื่อการเกษตรเพื่ออำนวยความสะดวกในการขนถ่ายสินค้าทางการเกษตรให้กับ เกษตรกร ตลอดจนควรจัดตั้งในมีงบประมาณในการส่งเสริมสร้างงานสร้างรายได้ที่มั่นคงและ ยั่งยืนให้กับประชาชน

กฤษฎา ผาตี (2554 : 121) ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตาม ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลแก้ง อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม พบว่า 1) ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลไผ่ล้อม อำเภอบ้านแพ่ง จังหวัดนครพนม พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า มีระดับความคิดเห็นอยู่ใน ระดับปานกลางทั้ง 9 ด้าน โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมาก ไปน้อย คือ ยุทธศาสตร์การพัฒนา ด้านบริหารจัดการบ้านเมืองและพัฒนาองค์กร ยุทธศาสตร์พัฒนาด้านศาสนาวัฒนธรรม ยุทธศาสตร์การพัฒนา ด้านสวัสดิการสังคม ยุทธศาสตร์พัฒนาด้านการเกษตรและ ยุทธศาสตร์การพัฒนา ด้านทรัพยากรธรรมชาติ ยุทธศาสตร์พัฒนาด้านกีฬาและนันทนาการ ยุทธศาสตร์พัฒนาด้านการศึกษา ยุทธศาสตร์พัฒนาด้านสาธารณสุข และยุทธศาสตร์การ

พัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลไผ่ล้อม อำเภอบ้านแพ่ง จังหวัดนครพนม จำแนกตาม หมู่บ้านที่อาศัยอยู่ อายุ และอาชีพ พบว่า 1) ประชาชนการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลไผ่ล้อม อำเภอบ้านแพ่ง จังหวัดนครพนม ควรมีการพัฒนาและยกระดับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทุกศูนย์ให้ได้มาตรฐานและมีประสิทธิภาพ ควรจัดให้มีการพ่นสารเคมีกำจัดยุงลายทุก 3 เดือน ควรมีการทำประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดและการแก้ไขปัญหาเสพติด ควรจัดให้มีเครื่องออกมลาศรี (2554) ได้ศึกษาเรื่องความคิดเห็นของประชาชนที่เกี่ยวกับการดำเนินงานของเทศบาลตำบลหาดคำอำเภอมือง จังหวัดหนองคาย พบว่า 1) ระดับความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการดำเนินงานของเทศบาลตำบลหาดคำอำเภอมือง จังหวัดหนองคาย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ด้านบำรุงศิลปะ จารีต ประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น รองลงมา คือ ด้านรักษาความสะอาดของถนนหรือทางเดิน และที่สาธารณะ รวมทั้งกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล ด้านให้มีเครื่องใช้ในการดับเพลิง ด้านส่งเสริมการพัฒนาศรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ และ ด้านป้องกันและ ระวังโรคติดต่อ ตามลำดับ 2) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการดำเนินงานของเทศบาลตำบลหาดคำ อำเภอมือง จังหวัดหนองคาย จำแนกตามเพศและหมู่บ้านที่อาศัยอยู่ แตกต่างกัน พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นโดยรวมไม่แตกต่างกันเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า แตกต่างกัน 1 ด้าน คือ ด้านรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 ส่วนเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่ระดับหมู่บ้านที่อาศัย ที่แตกต่างกัน พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการดำเนินงานของเทศบาลตำบลหาดคำ อำเภอมือง จังหวัดหนองคายจำแนกตามหมู่บ้านที่อยู่อาศัย แตกต่างกัน โดยรวมจำแนกเป็นรายด้าน โดยรวมแตกต่างกัน มีนัยสำคัญที่ .05 และ 3) ข้อเสนอแนะของประชาชนเกี่ยวกับการดำเนินงานของเทศบาลตำบลหาดคำ อำเภอมือง จังหวัดหนองคาย คือ เทศบาลควรจัดให้มีเจ้าหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อยในเขตเทศบาลอย่างทั่วถึง ควรจัดให้มีการฝึกอาชีพให้กับประชาชนเพื่อให้ประชาชนมีอาชีพที่มั่นคง ควรจัดให้มีข่วงเดินบนถนน ควรมีการจัดให้มีการซ่อมแซมดูแลรักษาถนนให้ใช้การ ได้ดีทุกฤดูกาล ควรจัดให้มีที่ทิ้งขยะให้เหมาะสมห่างไกลจากชุมชน ควรจัดให้มีการฝึกอบรมประชาชนเกี่ยวกับวิธีการดับเพลิงอย่างสม่ำเสมอเพื่อเตรียมความ

พร้อมที่เกิดเพลิงไหม้ ควรจัดให้มีการฝึกพัฒนาอาชีพให้กับประชาชนเพื่อให้ประชาชนมีอาชีพที่มั่นคง และควรจัดให้มีการพัฒนาอาชีพผู้พิการเพื่อให้ผู้พิการช่วยเหลือตนเองได้

2. งานวิจัยต่างประเทศ

Manning (1977 : 28-A) ทำการวิจัยสภาพความพึงพอใจและสภาพความไม่พึงพอใจการดำเนินงานของอาจารย์ฝ่ายบริหารในรัฐเวอร์จิเนีย โดยใช้ทฤษฎีปัจจัยกระตุ้นและปัจจัยค้ำจุนของเฮอรัชเชอร์ค และการยอมรับนับถือเห็นว่าเป็นสิ่งสำคัญมากที่สุดและงานที่ทำนั้นกลุ่มตัวอย่างเห็นว่าเป็นปัจจัยกระตุ้น ส่วนปัจจัยค้ำจุนของเฮอรัชเชอร์ค ที่เกี่ยวข้องกับ การบริหาร การปกครองบังคับบัญชา ความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์ชุมชนถือว่าเป็นตัวค้ำจุน และเห็นว่าสภาพการทำงานมีความสำคัญมากที่สุด ส่วนความสัมพันธ์กับคณะกรรมการ โรงเรียนเห็นว่าเป็นตัวจูงใจที่สำคัญเช่นเดียวกัน

Fara Azamat (2002 : 123) ได้ทำการวิจัยเรื่อง Good Governance and Market-Based Reforms : A Study of Bangladesh ผลการวิจัยพบว่าการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลได้รับการพิจารณาว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งเพื่อใช้พัฒนาประเทศกำลังพัฒนาตัวชี้วัดทั้ง 6 ข้อของหลักธรรมาภิบาลทำให้ทราบว่า ธรรมาภิบาลเป็นเครื่องมือในการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพมากที่สุด ซึ่งหลักการเหล่านี้ได้กระจายทั่วไปโดยเฉพาะหลักความรับผิดชอบ หลักการที่ทำให้เกิดเสถียรภาพทางการเมือง การลดการละเมิดสิทธิมนุษยชน การเพิ่มประสิทธิภาพของรัฐบาล การมีหลักนิติธรรมที่ใช้ควบคุมการคอร์ปชั่น การวิจัยครั้งนี้ยังพบอีกว่า การขาดหลักธรรมาภิบาลส่งผลกระทบต่อความสำเร็จและความยั่งยืน ในเรื่อง การปฏิรูปตลาดภายในประเทศ ซึ่งดำเนินการโดยภาคเกษตรกรรมของประเทศบังคลาเทศ

Nanda (2003) ได้ทำการวิจัยเรื่อง The Good Governman Concept Revisited จากการศึกษาวิจัยพบว่า การดำเนินงานที่เกิดขึ้นกับประเทศกำลังพัฒนาที่รับความช่วยเหลือ คือ ไม่มีวัตถุประสงค์ในการดำเนินงาน และพอจะเป็นมาตรฐานในการตัดสินใจดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลได้ ซึ่งจะรวมถึงการขาดเสถียรภาพทางการเมือง หลักกฎหมาย หลักการควบคุมการทุจริตและหลักความรับผิดชอบที่ยังไม่มีผลในทางปฏิบัติ และการศึกษาวิจัยยังพบอีกว่าถึงแม้จะมีการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลในประเทศกำลังพัฒนา แต่ระดับความยากจนของประเทศเหล่านั้นก็ยังมีสูงอยู่ ตลอดถึงการบริหารงานที่ไร้ประสิทธิภาพ ก็ยังเป็นประเด็นหลักในการใช้หลักธรรมาภิบาลในองค์กร ซึ่งจะเชื่อมโยงไปหาประชาชน และการเลือกปฏิบัติ

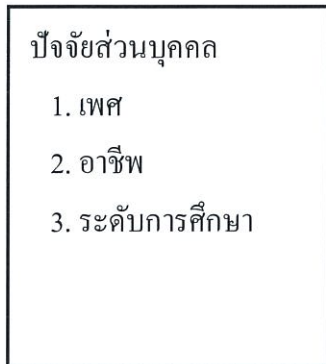
เป็นเรื่องที่แก้ไขยากพอสมควรเพราะเป็นเรื่องบริบททางวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์
ของประเทศที่รับการช่วยเหลือ

จากผลการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สามารถสรุปได้ว่า การดำเนินงานองค์การ
บริหารส่วนตำบลส่วนมากยังประสบปัญหาในการบริหาร ทั้งนี้เกิดจากตัวของบุคลากร
ผู้บริหารเอง เช่น การขาดความรู้ความสามารถ ประสบการณ์ การไม่เข้าใจในบทบาทหน้าที่
ของตนเองและบทบาทหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลในการดำเนินการให้บริการ
สาธารณะต่าง ๆ ดังนั้น การศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานของฝ่ายบริหาร
องค์การบริหารส่วนตำบลจะเป็นข้อมูลหนึ่งในการพัฒนาปรับปรุงการบริหารองค์การบริหาร
ส่วนตำบลต่อไปได้

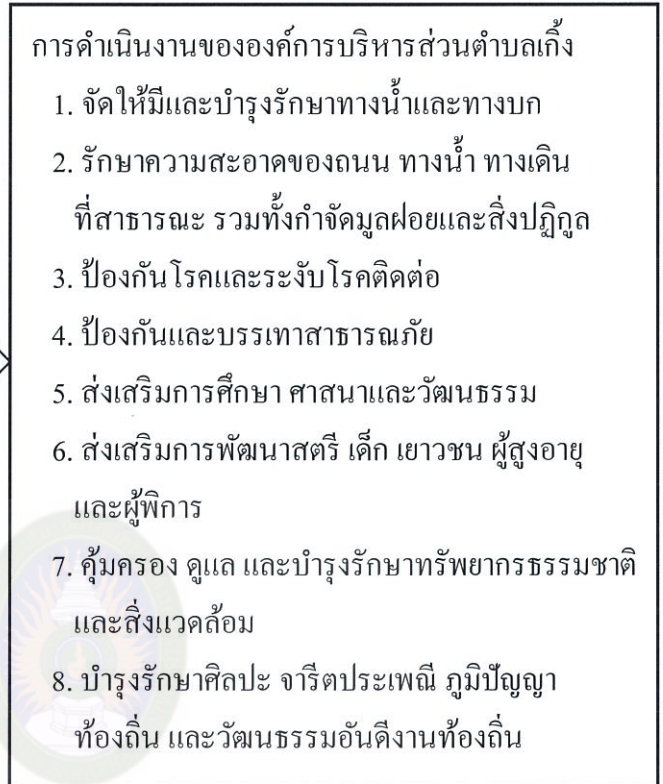
กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานองค์การบริหารส่วน
ตำบลกิ่ง อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัยได้ศึกษาอำนาจหน้าที่ของ
องค์การบริหารส่วนตำบล ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล
พ.ศ. 2537 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2542 ทั้งหมดมี 9 ด้าน แต่ผู้วิจัยได้กำหนด
การศึกษา 8 ด้าน ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดดังนี้

ตัวแปรอิสระ
(Independent variables)

ตัวแปรตาม
(Dependent variable)

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลแก้ง อำเภอมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม โดยผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาและการหาประสิทธิภาพเครื่องมือ
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแก้ง อำเภอมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 6,638 คน (สำนักทะเบียนอำเภอมืองมหาสารคาม. 2558 : 25)

กลุ่มตัวอย่าง คือ ตัวแทนประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแก้ง อำเภอมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 14 หมู่บ้าน ได้จำนวน 6,638 คน จากนั้นทำการสุ่มตัวอย่างแบบง่ายโดยใช้วิธีการเปรียบเทียบกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้เปรียบเทียบของ Krejcie and Morgan (1970 : 12) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 364 คน ผู้วิจัยได้ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบมีระบบ (Systematic Sampling) มีขั้นตอน ดังนี้

2.1 สุ่มตัวอย่างด้านการแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) กำหนดให้แต่ละหมู่บ้านเป็น 1 ชั้นภูมิ

2.2 สุ่มตัวอย่างด้วยการกำหนดสัดส่วน (Proportional Random Sampling) โดยการเทียบบัญชีรายชื่อราษฎร ดังตัวอย่างการหาขนาดกลุ่มตัวอย่างของหมู่ที่ 1 ดินคำ

$$= \frac{\text{จำนวนประชากรที่มีสิทธิเลือกตั้ง} \times \text{จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด}}{\text{จำนวนประชากรที่มีสิทธิเลือกตั้งทั้งหมด}}$$

$$\frac{383 \times 364}{7,262} = 20$$

และผลการคำนวณหมู่บ้านอื่น ๆ ดังแสดงในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ขนาดของประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามหมู่บ้านในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเก็ง อำเภอมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	จำนวนประชาชน (คน)	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (คน)
หมู่ 1	ดินคำ	406	20
หมู่ 2	โนนตูม	592	32
หมู่ 3	ท่าปะทาย	940	49
หมู่ 4	วังยาว	434	22
หมู่ 5	เก็งใต้	457	23
หมู่ 6	เก็งเหนือ	652	35
หมู่ 7	โคงกุดหวาย	255	13
หมู่ 8	ทุ่งนารา	479	21
หมู่ 9	โนนสมบุรณ์	278	15
หมู่ 10	โนนสวรรค์	299	16
หมู่ 11	ดินคำพัฒนา	472	24
หมู่ 12	เจริญสุข	785	37
หมู่ 13	เก็งพัฒนา	247	13
หมู่ 14	วังน้ำเย็น	966	44
รวม		7,262	364

ที่มา : สำนักงานทะเบียนอำเภอมืองมหาสารคาม (2558 : 25)

เมื่อได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการแล้ว ผู้ศึกษาใช้การสุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีการจับสลาก โดยผู้ศึกษาจะเขียนรายชื่อกลุ่มประชากรลงในกล่องแต่ละกล่องแต่ละหมู่บ้าน จำนวน 14 กล่อง (หมู่บ้าน) แล้วทำการจับสลากทีละรายชื่อของแต่ละกล่องแล้วบันทึกไว้และนำรายชื่อนั้นลงในกล่องคืนเพื่อให้ประชากรมีโอกาสกล่องเหมือนกันและดำเนินการจับสลากใหม่ให้ครบตามขนาดกลุ่มตัวอย่าง

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาและการหาประสิทธิภาพเครื่องมือ

1. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาได้ใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้มี ลักษณะเป็นแบบสอบถาม แบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามปลายปิดเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อาชีพ และระดับการศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามปลายปิด เกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลแก้ง อำเภอมะนังมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม 8 ด้าน ประกอบด้วย ด้านจัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก ด้านรักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะ รวมทั้งกำจัดมูลฝอยและ สิ่งปฏิกูล ด้านป้องกันโรค และระงับโรคติดต่อ ด้านป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ด้านส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ ด้านคุ้มครองดูแล บำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีงามท้องถิ่น โดยแบ่งเป็นระดับความคิดเห็น เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) กำหนดเป็นค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ตามวิธีการของลิเคิร์ต (Likert)

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลแก้ง อำเภอมะนังมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม

2. ขั้นตอนการสร้างและหาประสิทธิภาพเครื่องมือ

ผู้ศึกษาใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการศึกษา มีขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

2.1 ศึกษาทฤษฎี และแนวคิดการศึกษาความคิดเห็นในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะศึกษาเพื่อกำหนดแนวทางและขอบเขตในการออกแบบสอบถาม

2.2 ศึกษาวัตถุประสงค์ กรอบแนวคิดและสมมติฐาน และสร้างแบบสอบถาม

2.3 นำร่างแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบ แก้ไข เสนอแนะปรับปรุงเพื่อความเหมาะสมและถูกต้องของแบบสอบถาม

2.4 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญให้พิจารณาและทำการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาและภาษา โดยพิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence หรือ IOC) ซึ่งให้ระดับความคิดเห็นในแบบสอบถามแต่ละข้อ ดังนี้

ไม่สอดคล้อง = -1

ไม่แน่ใจ = 0

สอดคล้อง = +1

ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ได้แก่

2.4.1 นางศมน วิชาทิ ตำแหน่ง หัวหน้าสำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลแก้ง วุฒิกการศึกษา ร.ป.ม. (รัฐประศาสนศาสตร์) เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

2.4.2 นายวินัย แสงกล้า ตำแหน่งอาจารย์ ประจำคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม วุฒิกการศึกษา ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ภาษาไทย) เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา

2.4.3 นางลัดดาวัลย์ เทพจินดา ตำแหน่งครูชำนาญการ โรงเรียนศรีสุขพิทยาคม วุฒิกการศึกษา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การวิจัยการศึกษา) เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านวัดผลประเมินผล

2.5 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญ โดยนำข้อที่มีค่าเฉลี่ย IOC ตั้งแต่ .66 ไปทดลองใช้ (Try Out) กับประชาชนผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแก้ง อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 คน แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยใช้การวิเคราะห์

ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการของ Cronbach (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 100) ได้ค่าความเชื่อมั่นโดยรวมทั้งหมด 0.868 และจะนำแบบสอบถามที่มีค่าความเชื่อมั่นตั้งแต่ .67 ขึ้นไป ไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.6 จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์แล้วนำไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ผู้ศึกษาได้ดำเนินขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ขออนุญาตรับรองและแนะนำตัวผู้ศึกษาจากคณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ถึงกลุ่มตัวอย่างเพื่อขอความอนุเคราะห์และขอความร่วมมือจากกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถาม

2. ดำเนินการเก็บข้อมูลโดยผู้ศึกษากำหนดให้มีผู้ช่วยผู้ศึกษา จำนวน 2 คน เป็นผู้ดำเนินการแจกและเก็บแบบสอบถามส่งคืนให้ผู้ศึกษา

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ในการประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูล โดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามปรากฏว่าสมบูรณ์ทุกฉบับ
2. นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์แล้วลงรหัสตามแบบการลงรหัส (Coding Form)
3. นำแบบสอบถามที่ลงรหัสแล้วให้คะแนนแต่ละข้อ โดยกำหนดไว้ 5 ระดับ

ตามวิธีการของ Likert ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 102-103)

ระดับการดำเนินงานมากที่สุด กำหนดให้ 5 คะแนน

ระดับการดำเนินงานมาก กำหนดให้ 4 คะแนน

ระดับการดำเนินงานปานกลาง กำหนดให้ 3 คะแนน

ระดับการดำเนินงานน้อย กำหนดให้ 2 คะแนน

ระดับการดำเนินงานน้อยที่สุด กำหนดให้ 1 คะแนน

4. นำแบบสอบถามที่ลงคะแนนเรียบร้อยแล้วไปประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์แล้วนำมาเทียบเกณฑ์ค่าเฉลี่ยดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 102)

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายความว่า มีการดำเนินงานมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายความว่า มีการดำเนินงานมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายความว่า มีการดำเนินงานปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายความว่า มีการดำเนินงานน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายความว่า มีการดำเนินงานน้อยที่สุด

5. กรณีแบบสอบถามตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ ผู้ศึกษานำข้อมูลทั้งหมดมาจัดให้เป็นระเบียบหมวดหมู่ โดยการจัดกลุ่มข้อความหรือประโยค (Grouping) ที่มีลักษณะหรือความหมายเดียวกันหรือใกล้เคียงกันและแจกแจงความถี่ (Frequency Distribution) และพรรณนาความ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ผล ประกอบด้วย

1. หาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับลักษณะที่ต้องการวัด ใช้สูตร (สมนึก ภัททิยธนี. 2546 : 220)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์

$\sum R$ แทน ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ โดยใช้วิธีหาความเชื่อมั่นใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของ Cronbach

3. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

4. การวิเคราะห์ระดับการดำเนินงาน สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

5. การทดสอบสมมุติฐานเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลแก้ง อำเภอมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม กรณีตัวแปรเพศ สถิติที่ใช้ ได้แก่ t – test (Independent) อาชีพ และระดับการศึกษา สถิติที่ใช้ได้แก่ F-test (การวิเคราะห์แปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) โดยกำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และถ้ากรณีพบความแตกต่าง ผู้ศึกษาจะดำเนินการทดสอบรายคู่ด้วยวิธี LSD (Lest Significant Differences) ของฟิชเชอร์

6. การวิเคราะห์ข้อมูลข้อเสนอแนะ จะใช้วิธีการแจกแจงความถี่ (Frequency Distribution) และพรรณนาความ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลแก้ง อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัยนำเสนอรายละเอียดผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับขั้นตอนในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เข้าใจตรงกัน ในการแปลความหมายของข้อมูล ผู้วิจัยจึงกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลไว้ ดังนี้

N	แทน	จำนวนประชากร
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
F	แทน	ผลรวมกำลังสองของคะแนน (Sum of Squares)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยกำลังสองของคะแนน (Mean of Squares)
df	แทน	ระดับชั้นของความเป็นอิสระ (Degrees of Freedom)
*	แทน	ระดับทางสถิติที่ระดับ .05
Sig	แทน	ค่านัยสำคัญของสถิติในการทดสอบ

ลำดับขั้นตอนในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ดังนี้ วิเคราะห์จากแบบสอบถามเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามปลายปิดเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อาชีพ และระดับการศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามปลายปิด เกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลแก้ง อำเภอมะนังมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม 8 ด้าน จำนวน 40 ข้อ โดยแบ่งเป็นระดับความคิดเห็น เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) กำหนดเป็นค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ตามวิธีการของ Likert

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลแก้ง อำเภอมะนังมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อาชีพ และระดับการศึกษา โดยวิธีการหาค่าความถี่ แล้วสรุปออกมาเป็นคำร้อยละ โดยข้อมูลที่ได้สามารถจำแนกได้ตามรายละเอียดในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 จำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ ประเภทของบุคลากร ระดับการศึกษา และระยะเวลาการทำงาน

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	129	35.40
1.2 หญิง	235	64.60
รวม	364	100
2. อาชีพ		
2.1 รับจ้าง/ลูกจ้าง	166	45.60
2.2 เกษตรกร	115	31.60
2.3 พนักงานรัฐวิสาหกิจ/รับราชการ	36	9.9
2.4 ค้าขาย/ธุรกิจ	46	12.60

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
2.5 อื่นๆ (โปรดระบุ)	1	0.30
รวม	364	100
3. ระดับการศึกษา		
3.1 ประถมศึกษา	126	34.60
3.2 มัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า	142	39.00
3.3 อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	19	5.20
3.4 ปริญญาตรีหรือเทียบเท่าขึ้นไป	77	21.20
รวม	364	100

จากตารางที่ 5 พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่เป็นหญิง จำนวน 235 คน คิดเป็นร้อยละ 64.60 และเพศชาย จำนวน 129 คน คิดเป็นร้อยละ 35.40 ประชาชนส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้าง/ลูกจ้าง จำนวน 166 คน คิดเป็นร้อยละ 45.60 รองลงมาเกษตรกร จำนวน 115 คน คิดเป็นร้อยละ 31.60 และค้าขาย จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 12.60 ระดับการศึกษาส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา จำนวน 142 คน คิดเป็นร้อยละ 39.00 รองลงมา ประถมศึกษา จำนวน 126 คน คิดเป็นร้อยละ 34.00 และปริญญาตรีหรือเทียบเท่าขึ้นไป จำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 21.20

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลแก้ง อำเภอมะนังมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลเกี่ยวกับระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลแก้ง อำเภอมะนังมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม โดยใช้วิธีการประมวลผลทางหลักสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยนำเสนอข้อมูลในรูปแบบตารางควบคู่กับการบรรยายและสรุปผลการดำเนินการวิจัย เพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 จากแบบสอบถามตอนที่ 2 โดยข้อมูลที่ได้สามารถจำแนกได้ตามรายละเอียดในตารางที่ 6

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเก็ง อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมและรายด้าน

ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงาน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1. ด้านจัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก	3.24	0.96	ปานกลาง
2. ด้านรักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดินที่สาธารณะรวมทั้งกำจัดมูลฝอยและ สิ่งปฏิกูล	2.95	0.74	ปานกลาง
3. ด้านป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ	2.90	0.78	ปานกลาง
4. ด้านป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	3.12	0.79	ปานกลาง
5. ด้านส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	3.30	0.99	ปานกลาง
6. ด้านส่งเสริมการพัฒนาศตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ	3.19	1.00	ปานกลาง
7. ด้านคุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษา ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	3.29	0.96	ปานกลาง
8. ด้านบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญา ท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีงามท้องถิ่น	3.17	0.58	ปานกลาง
โดยรวม	3.14	0.85	ปานกลาง

จากตารางที่ 6 พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเก็ง อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.15$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยเรียงลำดับความสำคัญค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ ดังนี้ ด้านส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ($\bar{X} = 3.30$) รองลงมา ด้านคุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = 3.29$) ด้านจัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก ($\bar{X} = 3.24$) ด้านส่งเสริมการพัฒนาศตรี เด็กเยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ ($\bar{X} = 3.19$) ด้านบำรุงรักษา ศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีงามท้องถิ่น ($\bar{X} = 3.17$) ด้านส่งเสริมการพัฒนาศตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ ($\bar{X} = 3.12$)

ด้านรักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดินที่สาธารณะรวมทั้งกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล ($\bar{X} = 2.95$) และด้านป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ ($\bar{X} = 2.90$) ตามลำดับ และเมื่อจำแนกข้อมูลระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลกิ่งอำเภอเมืองมหาสารคาม ในแต่ละด้านจะแสดงได้ ดังตารางที่ 7 – 14

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลกิ่งอำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ด้านจัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก

ด้านจัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. การจัดให้มีการก่อสร้างถนนคอนกรีต	3.43	0.92	ปานกลาง
2. การจัดให้มีการก่อสร้างถนนลาดยาง	3.28	1.00	ปานกลาง
3. การจัดให้มีการก่อสร้าง ถนนลูกรัง	3.46	0.91	ปานกลาง
4. การจัดให้มีการสร้างรางระบายน้ำ	3.02	1.00	ปานกลาง
5. การจัดให้มีการซ่อมแซมถนนลูกรัง	3.00	1.00	ปานกลาง
รวม	3.24	0.96	ปานกลาง

จากตารางที่ 7 พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลกิ่งอำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ด้านจัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.24$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยเรียงลำดับความสำคัญค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ 3 ลำดับ คือ การจัดให้มีการก่อสร้าง ถนนลูกรัง ($\bar{X} = 3.46$) รองลงมา การจัดให้มีการก่อสร้างถนนคอนกรีต ($\bar{X} = 3.43$) และการจัดให้มีการก่อสร้างถนนลาดยาง ($\bar{X} = 3.28$) ตามลำดับ

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลแก้ง อำเภอมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ด้านรักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำทางเดินที่สาธารณะ รวมทั้งกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล

ด้านรักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำทางเดินที่สาธารณะรวมทั้งกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. การจัดให้มีการบำรุงรักษา แหล่งน้ำ	2.90	1.13	ปานกลาง
2. การจัดให้มีการกำจัดขยะมูลฝอยในเขตพื้นที่	2.93	1.09	ปานกลาง
3. การจัดให้มีการรักษาความสะอาดรางระบายน้ำ	2.79	1.06	ปานกลาง
4. มีการตัดหญ้าบริเวณที่สาธารณะ	2.99	1.07	ปานกลาง
5. การจัดให้มีถังขยะทุกหมู่บ้าน	3.11	0.90	ปานกลาง
รวม	2.95	0.74	ปานกลาง

จากตารางที่ 8 พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลแก้ง อำเภอมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ด้านรักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำทางเดินที่สาธารณะรวมทั้งกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.95$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยเรียงลำดับความสำคัญค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ 3 ลำดับ คือ การจัดให้มีถังขยะทุกหมู่บ้าน ($\bar{X} = 3.11$) รองลงมา มีการตัดหญ้าบริเวณที่สาธารณะ ($\bar{X} = 2.99$) และการจัดให้มีการกำจัดขยะมูลฝอยในเขตพื้นที่ ($\bar{X} = 2.93$) ตามลำดับ

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเก็ง อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ด้านป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ

ด้านป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. จัดให้มีการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า	3.34	0.94	ปานกลาง
2. จัดให้มีการแจกทรายอะเบทกำจัดลูกน้ำและพ่นสารเคมี หมอกควันเพื่อควบคุมไข้เลือดออก	2.63	1.08	ปานกลาง
3. สนับสนุนกิจกรรม อสม. ทุกหมู่บ้าน	2.91	1.11	ปานกลาง
4. มีการจัดกิจกรรมการบริหารร่างกายเพื่อสุขภาพ	2.86	1.21	ปานกลาง
5. มีการจัดการแข่งขันกีฬาชุมชนสร้างความสัมพันธ์	2.75	1.13	ปานกลาง
รวม	2.90	0.78	ปานกลาง

จากตารางที่ 9 พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเก็ง อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ด้านป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.90$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยเรียงลำดับความสำคัญค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ 3 ลำดับ คือ จัดให้มีการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ($\bar{X} = 3.34$) รองลงมา สนับสนุนกิจกรรม อสม. ทุกหมู่บ้าน ($\bar{X} = 2.91$) และมีการจัดกิจกรรมการบริหารร่างกายเพื่อสุขภาพ ($\bar{X} = 2.86$) ตามลำดับ

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลแก้ง อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. จัดให้มีเครื่องมือ เครื่องใช้ และอุปกรณ์ใช้ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	2.87	1.09	ปานกลาง
2. จัดให้มีการฝึกอบรมอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.)	3.11	1.18	ปานกลาง
3. มีการจัดตั้งอาสาสมัครรักษาความสงบเรียบร้อย ภายในแต่ละหมู่บ้าน	3.29	1.22	ปานกลาง
4. ตั้งงบประมาณในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	3.19	1.24	ปานกลาง
5. ซ่อมแซมสิ่งสาธารณะประโยชน์ที่เสียหายอันเกิดจากสาธารณภัย	3.17	1.01	ปานกลาง
รวม	3.12	0.79	ปานกลาง

จากตารางที่ 10 พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลแก้ง อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.12$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยเรียงลำดับความสำคัญค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ 3 ลำดับ คือ มีการจัดตั้งอาสาสมัครรักษาความสงบเรียบร้อย ภายในแต่ละหมู่บ้าน ($\bar{X} = 3.29$) รองลงมา ตั้งงบประมาณในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ($\bar{X} = 3.19$) และซ่อมแซมสิ่งสาธารณะประโยชน์ที่เสียหายอันเกิดจากสาธารณภัย ($\bar{X} = 3.17$) ตามลำดับ

ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลแก้ง อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ด้านการส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ด้านการส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ จริยธรรม
1. มีการปรับอาคารเพื่อจัดการศึกษาให้กับเด็กเล็ก	3.35	0.96	ปานกลาง
2. สนับสนุนอุปกรณ์การศึกษาให้แก่โรงเรียนในท้องถิ่น	3.46	1.03	ปานกลาง
3. มีการส่งเสริมประเพณีท้องถิ่น	3.21	1.00	ปานกลาง
4. ส่งเสริมการปฏิบัติธรรมในวันสำคัญทางศาสนา	3.24	0.88	ปานกลาง
5. สนับสนุนอาหารเสริม อาหารกลางวันกับเด็กเล็ก	3.25	1.09	ปานกลาง
รวม	3.30	0.99	ปานกลาง

จากตารางที่ 11 พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลแก้ง อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ด้านการส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.30$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยเรียงลำดับความสำคัญค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ 3 ลำดับ คือ สนับสนุนอุปกรณ์การศึกษาให้แก่โรงเรียนในท้องถิ่น ($\bar{X} = 3.46$) รองลงมา มีการปรับอาคารเพื่อจัดการศึกษาให้กับเด็กเล็ก ($\bar{X} = 3.35$) และสนับสนุนอาหารเสริม อาหารกลางวันกับเด็กเล็ก ($\bar{X} = 3.25$) ตามลำดับ

ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเก็ง อำเภอมะนัง จังหวัดยะลา ด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ

ด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. มีการบำรุงรักษาเครื่องเล่น สนามเด็กเล่น	3.09	1.01	ปานกลาง
2. มีการส่งเสริมเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ	3.13	1.08	ปานกลาง
3. มีการสงเคราะห์ผู้พิการ	3.11	1.05	ปานกลาง
4. มีการซ่อมแซมบ้านผู้ด้อยโอกาส	3.25	1.00	ปานกลาง
5. จัดตั้งกลุ่มสตรีประจำตำบล	3.39	1.04	ปานกลาง
รวม	3.19	1.00	ปานกลาง

จากตารางที่ 12 พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเก็ง อำเภอมะนัง จังหวัดยะลา ด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.19$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยเรียงลำดับความสำคัญค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ 3 ลำดับ คือ จัดตั้งกลุ่มสตรีประจำตำบล ($\bar{X} = 3.39$) รองลงมา มีการซ่อมแซมบ้านผู้ด้อยโอกาส ($\bar{X} = 3.25$) และมีการส่งเสริมเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ($\bar{X} = 3.13$) ตามลำดับ

ตารางที่ 13 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเกิ้ง อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ด้านคุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ด้านคุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. การจัดให้มีการปลูกต้นไม้ในที่สาธารณะ	3.20	0.97	ปานกลาง
2. การจัดให้เยาวชนพิทักษ์สิ่งแวดล้อม	3.35	0.91	ปานกลาง
3. อบรบผู้นำชุมชนในการรักษาสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ	3.39	0.94	ปานกลาง
4. ส่งเสริมการรักษาต้นน้ำ ลำธารและสิ่งแวดล้อม	3.34	1.00	ปานกลาง
5. ส่งเสริมการปลูกป่า	3.17	1.01	ปานกลาง
รวม	3.29	0.96	ปานกลาง

จากตารางที่ 13 พบว่า บุคลากรมีจริยธรรมในการปฏิบัติงานต่อองค์กรของบุคลากรสังกัดมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ด้านคุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.29$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยเรียงลำดับความสำคัญค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ 3 ลำดับคือ อบรบผู้นำชุมชนในการรักษาสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ ($\bar{X} = 3.39$) รองลงมาการจัดให้เยาวชนพิทักษ์สิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = 3.35$) และส่งเสริมการรักษาต้นน้ำ ลำธารและสิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = 3.34$) ตามลำดับ

ตารางที่ 14 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลแก้ง อำเภอมะนังมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ด้านบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีงามท้องถิ่น

ด้านบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีงามท้องถิ่น	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. จัดให้มีงานแข่งขันเรือประเพณี	3.19	0.94	ปานกลาง
2. ส่งเสริมให้มีการฝึกอบรมการทำบายศรีสู่ขวัญของแต่ละหมู่บ้าน	3.15	0.98	ปานกลาง
3. ส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมวันสงกรานต์	3.23	0.99	ปานกลาง
4. ส่งเสริมการให้มีส่วนวัฒนธรรมท้องถิ่น	3.10	0.90	ปานกลาง
5. ส่งเสริมการแต่งกายพื้นบ้าน	3.17	0.96	ปานกลาง
รวม	3.17	0.58	ปานกลาง

จากตารางที่ 14 พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลแก้ง อำเภอมะนังมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ด้านบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีงามท้องถิ่น โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.17$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยเรียงลำดับความสำคัญค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ 3 ลำดับ คือ ส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมวันสงกรานต์ ($\bar{X} = 3.23$) รองลงมา จัดให้มีงานแข่งขันเรือประเพณี ($\bar{X} = 3.19$) และส่งเสริมการแต่งกายพื้นบ้าน ($\bar{X} = 3.17$) ตามลำดับ

2. การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนจำแนกประชาชนตาม เพศ อาชีพ และระดับการศึกษา ต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลแก้ง อำเภอมะนังมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม

ตารางที่ 15 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์กรบริหารส่วนตำบลกิ่ง

อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามเพศ โดยรวม

ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงาน	ชาย			หญิง			df	t	sig
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล			
1. ด้านจัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก	3.30	0.69	ปานกลาง	3.20	0.65	ปานกลาง	250	1.354	.192
2. ด้านรักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดินที่สาธารณชนรวมทั้งกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล	3.00	0.72	ปานกลาง	2.92	0.75	ปานกลาง	273	.946	.560
3. ด้านป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ	2.88	0.77	ปานกลาง	2.91	0.79	ปานกลาง	271	-.426	.665
4. ด้านป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	3.15	0.83	ปานกลาง	3.11	0.77	ปานกลาง	246	.424	.378
5. ด้านส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	3.27	0.62	ปานกลาง	3.26	0.68	ปานกลาง	282	.151	.077
6. ด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ	3.26	0.62	ปานกลาง	3.19	0.66	ปานกลาง	279	.941	.435
7. ด้านคุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษา ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	3.33	0.58	ปานกลาง	3.30	0.61	ปานกลาง	275	.360	.442
8. ด้านบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญา ท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีงามท้องถิ่น	3.19	0.59	ปานกลาง	3.15	0.57	ปานกลาง	256	.640	.925
รวม	3.17	0.29	ปานกลาง	3.13	0.30	ปานกลาง	267	1.210	.794

จากตารางที่ 15 พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลแก้ง อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามเพศ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งเพศชายและเพศหญิง โดยรวมมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ 16 ผลการวิเคราะห์แหล่งความแปรปรวนความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเกิ้ง อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามอาชีพ โดยรวมและรายด้าน

ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงาน	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
1. ด้านจัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก	ระหว่างกลุ่ม	.483	4	.121	.267	.899
	ภายในกลุ่ม	162.528	359	.453		
	รวม	163.011	363			
2. ด้านรักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำทางเดินที่สาธารณะรวมทั้งกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล	ระหว่างกลุ่ม	3.318	4	.830	1.496	.203
	ภายในกลุ่ม	199.092	359	.555		
	รวม	202.410	363			
3. ด้านป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ	ระหว่างกลุ่ม	3.422	4	.855	1.385	.239
	ภายในกลุ่ม	221.811	359	.618		
	รวม	225.233	363			
4. ด้านป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	ระหว่างกลุ่ม	2.037	4	.509	.801	.525
	ภายในกลุ่ม	228.197	359	.636		
	รวม	230.234	363			
5. ด้านส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	ระหว่างกลุ่ม	2.231	4	.558	1.275	.279
	ภายในกลุ่ม	157.065	359	.438		
	รวม	159.296	363			
6. ด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชนผู้สูงอายุและผู้พิการ	ระหว่างกลุ่ม	3.571	4	.893	2.142	.075
	ภายในกลุ่ม	149.599	359	.417		
	รวม	153.170	363			
7. ด้านคุ้มครอง ดูแลและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	ระหว่างกลุ่ม	.603	4	.151	.413	.799
	ภายในกลุ่ม	130.902	359	.365		
	รวม	131.505	363			

ความคิดเห็นของ ประชาชนที่มีต่อการ ดำเนินงาน	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
8. ด้านบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญา ท้องถิ่นและวัฒนธรรม อันดีงามท้องถิ่น	ระหว่างกลุ่ม	1.669	4	.417	1.224	.300
	ภายในกลุ่ม	122.405	359	.341		
	รวม	124.074	363			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	.232	4	.058	.634	.639
	ภายในกลุ่ม	32.778	359	.091		
	รวม	33.010	363			

จากตารางที่ 16 ผลการวิเคราะห์แหล่งความแปรปรวนความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลแก้ง อำเภอมะนังมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามอาชีพ โดยรวมและรายด้าน พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพแตกต่างกัน แต่มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 17 ผลการวิเคราะห์แหล่งความแปรปรวนความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลแก้ง อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมและรายด้าน

ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงาน	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
1. ด้านจัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก	ระหว่างกลุ่ม	1.461	3	.487	1.085	.355
	ภายในกลุ่ม	161.551	360	.449		
	รวม	163.011	363			
2. ด้านรักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำทางเดินที่สาธารณะรวมทั้งกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล	ระหว่างกลุ่ม	5.039	3	1.680	3.064	.028*
	ภายในกลุ่ม	197.371	360	.548		
	รวม	202.410	363			
3. ด้านป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ	ระหว่างกลุ่ม	3.540	3	1.180	1.916	.127
	ภายในกลุ่ม	221.693	360	.616		
	รวม	225.233	363			
4. ด้านป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	ระหว่างกลุ่ม	.646	3	.215	.338	.798
	ภายในกลุ่ม	229.588	360	.638		
	รวม	230.234	363			
5. ด้านส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	ระหว่างกลุ่ม	.791	3	.267	.599	.616
	ภายในกลุ่ม	158.506	360	.440		
	รวม	159.296	363			
6. ด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชนผู้สูงอายุ และผู้พิการ	ระหว่างกลุ่ม	.340	3	.113	.267	.849
	ภายในกลุ่ม	152.830	360	.425		
	รวม	153.170	363			
7. ด้านคุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	ระหว่างกลุ่ม	2.473	3	.824	2.300	.077
	ภายในกลุ่ม	129.032	360	.358		
	รวม	131.505	363			

ความคิดเห็นของ ประชาชนที่มีต่อการ ดำเนินงาน	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
8. ด้านบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญา ท้องถิ่นและวัฒนธรรมอัน ดั้งเดิมท้องถิ่น	ระหว่างกลุ่ม	1.087	3	.362	1.061	.366
	ภายในกลุ่ม	122.987	360	.342		
	รวม	124.074	363			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	.053	3	.018	.192	.902
	ภายในกลุ่ม	32.957	360	.092		
	รวม	33.010	363			

จากตารางที่ 17 ผลการวิเคราะห์แหล่งความแปรปรวนความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลแก้ง อำเภอมะหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมและรายด้าน พบว่า ประชาชนที่มีการศึกษาแตกต่างกัน ไม่มีความคิดเห็นแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 จำนวน 1 ด้าน คือ ด้านรักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำทางเดิน ที่สาธารณะรวมทั้งกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล ผู้วิจัยจึงทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธี LSD

ตารางที่ 18 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ของค่าเฉลี่ยความคิดเห็น
 ของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลแก้ง
 อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามระดับการศึกษา
 ด้านรักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำทางเดินที่สาธารณะรวมทั้ง
 กำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล

ความคิดเห็นของประชาชน ที่มีต่อการดำเนินงาน ขององค์การบริหาร ส่วนตำบลแก้ง	$\bar{X}$	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา หรือเทียบเท่า	อนุปริญญา หรือ เทียบเท่า	ปริญญาตรี หรือเทียบเท่า ขึ้นไป
		($\bar{X}$ =2.94)	($\bar{X}$ =2.83)	($\bar{X}$ =3.16)	($\bar{X}$ =3.11)
ประถมศึกษา	2.94	—	0.11	0.22	0.17
มัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า	2.83	—	—	0.33	0.28
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	3.16	—	—	—	0.05
ปริญญาตรีหรือเทียบเท่าขึ้นไป	3.11	—	—	—	—

จากตารางที่ 18 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ของความคิดเห็นของ
 ประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลแก้ง อำเภอเมืองมหาสารคาม
 จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามระดับการศึกษา ด้านรักษาความสะอาดของถนนทางน้ำ
 ทางเดินที่สาธารณะรวมทั้งกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษา
 ต่างกันมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 คู่ คือ
 อนุปริญญาหรือเทียบเท่า กับ ปริญญาตรีหรือเทียบเท่าขึ้นไป

3. ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อ
การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลแก้ง อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม

ตารางที่ 19 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงาน

ขององค์การบริหารส่วนตำบลแก้ง อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม

ข้อเสนอแนะ	ความถี่
ด้านจัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก	
1. ผู้บริหารควรเร่งเห็นความสำคัญในสรรงงบประมาณในการจัดให้มีการซ่อมแซมถนนลูกรัง	15
2. ผู้บริหารควรมีการจัดสรรงบประมาณสำหรับการจัดให้มีการสร้างรางระบายน้ำภายในองค์การบริหารส่วนตำบลแก้ง	8
3. ผู้บริหารควรมีการจัดสรรงบประมาณการจัดให้มีการก่อสร้างถนนลาดยาง	2
ด้านรักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำทางเดินที่สาธารณะรวมทั้งกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล	
1. ควรมีการจัดสรรงบประมาณสำหรับการจัดให้มีการรักษาความสะอาดรางระบายน้ำ	25
2. ควรมีการจัดเจ้าหน้าที่ให้ความรู้และความเข้าใจกับประชาชนสำหรับการจัดให้มีการบำรุงรักษา แหล่งน้ำ	15
3. ควรมีการส่งเสริมให้ประชาชนมีการจัดให้มีการกำจัดขยะมูลฝอยในเขตพื้นที่ที่ถูกต้องตามหลักสุขาภิบาล	5
ด้านป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ	
1. ควรมีการจัดให้มีการแจกทรายอะเบทกำจัดลูกน้ำและพ่นสารเคมี หมอกควัน เพื่อควบคุม ไข่เลือดออก	30
2. ควรมีการจัดการแข่งขันกีฬาชุมชนสร้างความสัมพันธ์ที่ดีภายในเขต อบต.แก้ง	15
3. ควรมีการจัดกิจกรรมการบริหารร่างกายเพื่อสุขภาพ	5
ด้านป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	
1. ควรมีการจัดให้มีเครื่องมือ เครื่องใช้ และอุปกรณ์ใช้ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้พร้อมอยู่เสมอ	15
2. ควรมีการจัดให้มีการฝึกอบรมอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.)	10

ข้อเสนอแนะ	ความถี่
3. ควรมีการซ่อมแซมสิ่งสาธารณประโยชน์ที่เสียหายอันเกิดจากสาธารณะภัย	5
ด้านการส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	
1. ควรมีการส่งเสริมประเพณีท้องถิ่น	8
2. ควรมีการส่งเสริมการปฏิบัติธรรมในวันสำคัญทางศาสนา	5
3. ควรจัดสรรงบประมาณสำหรับการสนับสนุนอาหารเสริม อาหารกลางวันกับเด็กเล็ก	2
ด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ	
1. ควรมีการจัดสรรงบประมาณสำหรับการบำรุงรักษาเครื่องเล่น สนามเด็กเล่น	15
2. ควรมีการจัดงบประมาณจากภาครัฐและภาคเอกชนสำหรับการสงเคราะห์ผู้พิการ	10
3. ควรมีการส่งเสริมเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ	5
ด้านคุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	
1. ควรมีการส่งเสริมการปลูกป่า	10
2. ควรมีการจัดให้มีการปลูกต้นไม้ในที่สาธารณะ	8
3. ควรมีการรณรงค์การรักษาต้นน้ำ ลำธารและสิ่งแวดล้อม	2
ด้านบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีงามท้องถิ่น	
1. ควรมีการส่งเสริมการให้มีศูนย์วัฒนธรรมท้องถิ่น	15
2. ควรมีการส่งเสริมให้มีการฝึกอบรมการทำบายศรีสู่ขวัญของแต่ละหมู่บ้าน	13
3. ควรมีการรณรงค์ส่งเสริมการแต่งกายพื้นบ้าน	7
รวมทั้งสิ้น	260

จากตารางที่ 19 พบว่า การวิเคราะห์ความถี่ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลแก้ง อำเภอมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม พบว่า ข้อเสนอแนะด้านที่มีความถี่โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ (ความถี่ 50) รองลงมา ด้านรักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำทางเดินที่สาธารณะรวมทั้งกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล (ความถี่ 45) ด้านป้องกันและ

บรรเทาสาธารณภัย (ความถี่ 40) ด้านบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและ
วัฒนธรรมอันดีงามท้องถิ่น (ความถี่ 35) ด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ
และผู้พิการ (ความถี่ 30) ด้านจัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก (ความถี่ 25)
ด้านคุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ความถี่ 20)
และด้านการส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม (ความถี่ 15) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาเป็น
รายด้าน ดังนี้

ด้านจัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก คือ ผู้บริหารควรเร่งเห็นความสำคัญใน
สรองงบประมาณในการจัดให้มีการซ่อมแซมถนนลูกรัง (ความถี่ 15) รองลงมา ผู้บริหารควรมี
การจัดสรรงบประมาณสำหรับการจัดให้มีการสร้างรางระบายน้ำภายในองค์การบริหารส่วน
ตำบลกิ่ง (ความถี่ 8) และผู้บริหารควรมีการจัดสรรงบประมาณการจัดให้มีการก่อสร้าง
ถนนลาดยาง (ความถี่ 2)

ด้านรักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำทางเดินที่สาธารณะรวมทั้งกำจัดมูลฝอยและ
สิ่งปฏิกูล คือ ควรมีการจัดสรรงบประมาณสำหรับการจัดให้มีการรักษาความสะอาดรางระบาย
น้ำ (ความถี่ 25) รองลงมา ควรมีการจัดเจ้าหน้าที่ให้ความรู้และความเข้าใจกับประชาชนสำหรับ
การจัดให้มีการบำรุงรักษา แหล่งน้ำ (ความถี่ 15) และควรมีการส่งเสริมให้ประชาชนมีการจัด
ให้มีการกำจัดขยะมูลฝอยในเขตพื้นที่ที่ถูกต้องตามหลักสุขาภิบาล (ความถี่ 5)

ด้านป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ คือ ควรมีการจัดให้มีการแจกทรายอะเบทกำจัด
ลูกน้ำและพ่นสารเคมี หมอกควัน เพื่อควบคุมไข้เลือดออก (ความถี่ 30) รองลงมา ควรมีการ
จัดการแข่งขันกีฬาชุมชนสร้างความสัมพันธ์ที่ดีภายในเขต อบต.กิ่ง (ความถี่ 15) และควรมีการ
จัดกิจกรรมการบริหารร่างกายเพื่อสุขภาพ (ความถี่ 5)

ด้านป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย คือ ควรมีการจัดให้มีเครื่องมือ เครื่องใช้ และ
อุปกรณ์ใช้ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้พร้อมอยู่เสมอ (ความถี่ 15) รองลงมา
ควรมีการจัดให้มีการฝึกอบรมอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (ความถี่ 10)
และควรมีการซ่อมแซมสิ่งสาธารณะประโยชน์ที่เสียหายอันเกิดจากสาธารณภัย (ความถี่ 5)

ด้านการส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม คือ ควรมีการส่งเสริมประเพณี
ท้องถิ่น (ความถี่ 8) รองลงมา ควรมีการส่งเสริมการปฏิบัติธรรมในวันสำคัญทางศาสนา
(ความถี่ 5) และควรจัดสรรงบประมาณสำหรับการสนับสนุนอาหารเสริม อาหารกลางวัน
กับเด็กเล็ก (ความถี่ 2)

ด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ คือ ควรมีการจัดสรรงบประมาณสำหรับการบำรุงรักษาเครื่องเล่น สนามเด็กเล่น (ความถี่ 15) รองลงมา ควรมีการจัดงบประมาณจากภาครัฐและภาคเอกชนสำหรับการส่งเสริมผู้พิการ (ความถี่ 10) และควรมีการส่งเสริมเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ (ความถี่ 5)

ด้านคุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม คือ ควรมีการส่งเสริมการปลูกป่า (ความถี่ 10) รองลงมา ควรมีการจัดให้มีการปลูกต้นไม้ในที่สาธารณะ (ความถี่ 8) และควรมีการรณรงค์การรักษาต้นน้ำ ลำธารและสิ่งแวดล้อม (ความถี่ 2)

ด้านบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีงามท้องถิ่น คือ ควรมีการส่งเสริมการให้มีศูนย์วัฒนธรรมท้องถิ่น (ความถี่ 15) รองลงมา ควรมีการส่งเสริมให้มีการฝึกอบรมการทำบายศรีสู่ขวัญของแต่ละหมู่บ้าน (ความถี่ 13) และควรมีการรณรงค์ส่งเสริมการแต่งกายพื้นบ้าน (ความถี่ 7)

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลแก้ง อำเภอมะนังมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ในครั้งนี้ ผู้วิจัยนำมาสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย
2. อภิปรายผล
3. ข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลแก้ง อำเภอมะนังมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัยสามารถสรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. ระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลแก้ง อำเภอมะนังมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลแก้ง อำเภอมะนังมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.14$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยเรียงลำดับความสำคัญค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ ดังนี้ ด้านส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ($\bar{X} = 3.30$) รองลงมา ด้านคุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = 3.29$) ด้านจัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก ($\bar{X} = 3.24$) ด้านส่งเสริมการพัฒนาศรี เด็กเยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ ($\bar{X} = 3.19$) ด้านบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีงามท้องถิ่น ($\bar{X} = 3.17$) ด้านส่งเสริมการพัฒนาศรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ ($\bar{X} = 3.12$) ด้านรักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดินที่สาธารณะรวมทั้งกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล ($\bar{X} = 2.95$) และด้านป้องกัน โรคและระงับโรคติดต่อ ($\bar{X} = 2.90$) ตามลำดับ

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนจำแนกประชาชนตาม เพศ อาชีพ และระดับการศึกษา ต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลแก้ง อำเภอมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม พบว่า จำแนกตามเพศ และอาชีพ โดยรวมและรายด้าน พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพแตกต่างกัน ไม่มีความคิดเห็นแตกต่างกัน จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมและรายด้าน พบว่า ประชาชนที่มีการศึกษาแตกต่างกัน ไม่มีความคิดเห็นแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 จำนวน 1 ด้าน คือ ด้านรักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำทางเดินที่สาธารณะรวมทั้งกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล

3. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลแก้ง อำเภอมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม พบว่า ข้อเสนอแนะด้านที่มีความถี่โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ (ความถี่ 50) รองลงมา ด้านรักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำทางเดินที่สาธารณะรวมทั้งกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล (ความถี่ 45) ด้านป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ความถี่ 40) ด้านบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีงามท้องถิ่น (ความถี่ 35) ด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ (ความถี่ 30) ด้านจัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก (ความถี่ 25) ด้านคุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ความถี่ 20) และด้านการส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (ความถี่ 15) ตามลำดับ

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลแก้ง อำเภอมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมีประเด็นสำคัญควรแก่การนำมาอภิปรายผล ดังนี้ผู้วิจัยได้นำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลแก้ง อำเภอมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลแก้ง อำเภอมือง จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยเรียงลำดับความสำคัญค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ ดังนี้ ด้านส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รองลงมา ด้านคุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษา

ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านจัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก ด้านบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีงามท้องถิ่น ด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ ด้านรักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดินที่สาธารณะรวมทั้งกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล และด้านป้องกัน โรคและระงับ โรคติดต่อ ตามลำดับ อาจเป็นเพราะว่า ประชาชนส่วนใหญ่มีความต้องการให้ประชาชนภายในหมู่บ้าน นั้นมีความปลอดภัยทางร่างกาย ซึ่งในปัจจุบันนี้มีภาวะติดเชื้อไข้เลือดออกจำนวนมาก จึงต้องการให้ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลเรื่องปรับปรุงแก้ไขจัดให้มีการแจกทรายอะเบท กำจัดลูกน้ำและพ่นสารเคมี หมอกควันเพื่อควบคุมไข้เลือดออก ส่งเสริมสนับสนุนให้ อสม. ทุกหมู่บ้าน มีความรู้สำหรับการป้องกันสำหรับการ ไข้เลือดออก และการจัดให้มีการรักษา ความสะอาดรางระบายน้ำ สำหรับการป้องกันการเกิดไข้เลือดออกได้เป็นอย่างดี

ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อำนาจ แก้วพิลา (2553 : 110) ได้ศึกษาเรื่องความคิดเห็น ของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำ หมู่บ้าน ตำบลทุ่งทอง อำเภอกะหรังวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานของอาสาสมัคร สาธารณสุขประจำหมู่บ้าน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านอยู่ใน ระดับมาก จำนวน 2 ด้าน คือ ด้านเฝ้าระวังและป้องกันปัญหาสาธารณสุข และด้านเป็น แกนกลางในการประสานงานการดำเนินงานสาธารณสุขในหมู่บ้าน อยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 6 ด้าน เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย คือ ด้านเป็นผู้แจ้งข่าวสารสาธารณสุขแก่ เพื่อนบ้าน ในเขตรับผิดชอบ ด้านเป็นผู้รับข่าวสารสาธารณสุขและข่าวสารอื่น ๆ เกี่ยวข้องกับ การทำงาน ด้านเป็นผู้ให้คำแนะนำถ่ายทอดความรู้แก่ประชาชน ด้านเป็นผู้นำในการพัฒนา คุณภาพชีวิตประชาชนในชุมชน ด้านให้บริการปฐมพยาบาลและรักษาพยาบาล และด้าน คຸ້ມກອງສິຫິປະ ໂຍຸໜ້າດ້ານສາທາລະນະສຸຂະພາບຂອງປະຊາກອນໃນຊຸມຊົນ

สอดคล้องกับงานวิจัยของ กฤษฎา ผาตี (2554 : 121) ความคิดเห็นของประชาชน ต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลแก้ง อำเภอเมือง มหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตาม ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลไผ่ล้อม อำเภอบ้านแพ่ง จังหวัดนครพนม พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า มีระดับความคิดเห็น อยู่ในระดับปานกลางทั้ง 9 ด้าน โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย คือ ยุทธศาสตร์ การพัฒนาด้านบริหารจัดการบ้านเมืองและพัฒนาองค์กร ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านศาสนา

วัฒนธรรม ยุทธศาสตร์การพัฒนา ด้านสวัสดิการสังคม ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการเกษตร และยุทธศาสตร์การพัฒนา ด้านทรัพยากรธรรมชาติ ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านกีฬาและ นันทนาการ ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการศึกษา ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านสาธารณสุข และยุทธศาสตร์การพัฒนา ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนจำแนกประชาชนตาม เพศ อาชีพ และ ระดับการศึกษา ต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเก็ง อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม พบว่า จำแนกตามเพศและอาชีพ โดยรวมและรายด้าน พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพแตกต่างกันไม่มีความคิดเห็นแตกต่างกัน จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมและรายด้าน พบว่า ประชาชนที่มีการศึกษาแตกต่างกันไม่มีความคิดเห็นแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 จำนวน 1 ด้าน คือ ด้านรักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำทางเดินที่สาธารณะรวมทั้งกำจัด มูลฝอยและสิ่งปฏิกูล อาจเป็นเพราะว่า เพศและอาชีพ นั้น ไม่ใช่สาเหตุสำคัญสำหรับความ แตกต่างระหว่างความคิดเห็นเลย เนื่องจากส่วนใหญ่ประชาชนภายในหมู่บ้านมีอาชีพเกษตรกร ซึ่งเป็นอาชีพที่ใช้ความชำนาญและความอดทน ต่อการดำรงชีวิต ซึ่งไม่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิต มากนัก ซึ่งแตกต่างระหว่างประชาชนที่มีความรู้ที่สูงขึ้น จึงส่งผลให้บุคคลดังกล่าวมีความคิดเห็น แตกต่างออกไป หรือในบางครั้งมีความขัดแย้งเพื่อนบ้าน เช่น ในเรื่องของ ด้านรักษาความสะอาด ของถนน ทางน้ำทางเดินที่สาธารณะรวมทั้งกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ของ กฤษณา ชาติ (2554 : 121 ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลเก็ง อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การ พัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลไผ่ล้อม อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดนครพนม จำแนกตาม หมู่บ้านที่อาศัยอยู่ อายุ อาชีพ และระดับการศึกษา พบว่า 1) ประชาชนที่มีหมู่บ้านที่อาศัยอยู่ แตกต่างกัน พบว่า โดยรวมและรายด้านมีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

3. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การ บริหารส่วนตำบลเก็ง อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม พบว่า ข้อเสนอแนะ ด้านที่มีความถี่ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ

รองลงมา ด้านรักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำทางเดินที่สาธารณะรวมทั้งกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล ด้านป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ด้านบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีงามท้องถิ่น ด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ ด้านจัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก ด้านคุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และด้านการส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ตามลำดับ อาจเป็นเพราะว่า ประชาชนส่วนใหญ่มีความต้องการที่จะต้องดูแลสุขภาพตนเองให้มากที่สุด จึงมีความสนใจที่จะต้องการบริหารภายในองค์การบริหารส่วนตำบลกิ่งคูแลในเรื่องของการป้องกัน ไข้เลือดออก ซึ่งปัจจุบันนี้มีการแพร่หลายของ ไข้เลือดออกและรุนแรงมากขึ้นเรื่อย ๆ ดังนั้นจึงต้องการให้จัดให้มีการจัดให้มีการแจกทรายอะเบทกำจัดลูกน้ำและฟอสฟอรัสเคมี หมอกควันเพื่อควบคุม ไข้เลือดออก ในการป้องกัน ไข้เลือดออกได้เป็นอย่างดี และมีการส่งเสริมให้ประชาชนออกกำลังกายเพื่อให้ร่างกายแข็งแรงสำหรับการต่อต้านโรคภัยไข้เจ็บได้เป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กฤษณา ผาติ (2554 : 121) ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลกิ่งอำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลไผ่ล้อม อำเภอบ้านแพง จังหวัดนครพนม ควรมีการพัฒนาและยกระดับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทุกศูนย์ให้ได้มาตรฐานและมีประสิทธิภาพ ควรจัดให้มีการฟอสฟอรัสเคมีกำจัดยุงลายทุก 3 เดือน ควรมีการทำประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดและการแก้ไขปัญหายาเสพติด ควรจัดให้มีเครื่องออกกำลังกายทุกหมู่บ้าน การจัดให้มีแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรให้ทั่วถึงและเพียงพอ ควรมีการก่อสร้างถนนลาดยางภายในพื้นที่ที่องค์การบริหารส่วนตำบลสนับสนุนงบประมาณในการดูแลรักษาป่าไม้และสิ่งแวดล้อมในชุมชน และควรจัดให้มีศูนย์บริการอินเทอร์เน็ตทุกหมู่บ้าน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการศึกษาไปใช้

ในการศึกษาเรื่องความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลกิ่ง อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ทำให้ผู้ศึกษาได้ข้อมูลข้อเสนอแนะบางประการอันเป็นประโยชน์ดังนี้

1.1 ผู้บริหารควรเร่งเห็นความสำคัญในสรรงงบประมาณในการจัดให้มีการซ่อมแซมถนนลูกรัง เพื่อให้ประชาชนภายในองค์การบริหารส่วนตำบลกิ่ง มีความสะดวกสบายต่อการเดินทาง

1.2 ควรมีการจัดสรรงบประมาณสำหรับการจัดให้มีการรักษาความสะอาดรางระบายน้ำ เพื่อเป็นการป้องกันไม่เป็นแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย ซึ่งเป็นเหตุทำให้เกิดไข้เลือดออก

1.3 ควรมีการจัดให้มีการแจกทรายอะเบทกำจัดลูกน้ำและพ่นสารเคมี หมอกควัน เพื่อควบคุม ไข้เลือดออก เพื่อเป็นการป้องกันให้ประชาชนทุกคนปลอดภัยจากการเป็นไข้เลือดออก

1.4 ควรมีการจัดให้มีเครื่องมือ เครื่องใช้ และอุปกรณ์ใช้ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้พร้อมอยู่เสมอ สำหรับการสร้างความสะดวกสบายต่อประชาชนทุกคนที่มาใช้บริการ สร้างความประทับใจแก่ประชาชนที่มาติดต่องาน

1.5 ควรมีการส่งเสริมประเพณีท้องถิ่น สร้างความรักประเพณีที่มีดั้งเดิม เป็นการสร้างองค์ความรู้สำหรับบุคคลรุ่นหลังที่อาจจะลืมประเพณีดั้งเดิมไปแล้ว

1.6 ควรมีการจัดสรรงบประมาณสำหรับการบำรุงรักษาเครื่องเล่น สนามเด็กเล่น สร้างส่งเสริมและความรักที่จะทำใ้เด็กนั้นมีการเรียนที่อยู่ในสถานที่ใกล้บ้าน สร้างความอบอุ่นให้แก่เด็กภายในหมู่บ้านที่ห่างไกลจากชุมชนเมือง

1.7 ควรมีการส่งเสริมการปลูกป่า เพื่อเป็นการสร้างธรรมชาติขึ้นมาใหม่ ซึ่งจะสามารถช่วยทดแทนจากส่วนที่ถูกทำลายไปแล้ว

1.8 ควรมีการส่งเสริมการให้มีศูนย์วัฒนธรรมท้องถิ่น เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับคนรุ่นใหม่ ได้ทราบและการสืบสานวัฒนธรรมดั้งเดิม

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาคราวต่อไป

2.1 ควรศึกษาหาปัญหาและความแตกต่างของการดำเนินงานทุกด้านในหมู่บ้านที่อยู่อาศัย

2.2 ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับการรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชนภายในตำบล เพื่อให้มีการรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชนให้มีประสิทธิภาพ

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บรรณานุกรม

- กฤษฎา ผาดี. (2554). ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนา
ขององค์การบริหารส่วนตำบลไผ่ล้อม อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดนครพนม. วิทยานิพนธ์
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- กาญจนารัตน์ ลีวิโรจน์. (2544). สารานุกรมรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (พ.ศ. 2540)
หมวดรัฐธรรมนูญ. กรุงเทพฯ : องค์การค้ำของคุรุสภา.
- กิตติ สุทธิสัมพันธ์. (2542). ความคิดเห็นของตัวแทนออกของต่อวิธีการศุลกากรในการนำสินค้า
เข้าจากต่างประเทศ : ศึกษากรณีนำเข้าทางสำนักงานศุลกากรท่าอากาศยานกรุงเทพฯ.
วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- โกวิท พวงงาม. (2550). การปกครองท้องถิ่นไทย : หลักการและมิติใหม่ในอนาคต. กรุงเทพฯ :
มูลนิธิส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น.
- โกวิท สุรัสวดี และคณะ. (2535). การเมืองการปกครองไทยตามรัฐธรรมนูญฉบับประชาชน.
พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : วิ เจ พีрінตัง.
- จิรายุ ทรัพย์สิน. (2540). ความคิดเห็นของนิสิตที่มีผลต่อการเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร :
ศึกษาเฉพาะกรณีนิสิตปริญญาตรี คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- จำเรียง ภาวจิตร. (2534). สาธารณมิติ : เอกสารประกอบการสอนชุดวิชาสังคมศาสตร์ 4 (เล่ม 2).
กรุงเทพฯ : บริษัทสารมวลชน.
- จักรพันธ์ ศรีมุกฎ. (2552). ความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนรู้อะพลศึกษาของนักเรียน
ช่วงชั้นในเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ปีการศึกษา 2551. วิทยานิพนธ์
การศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ฉลาด ขามช่วง. (2542). การพัฒนาการเมืองระดับท้องถิ่น : ศึกษากรณีองค์การบริหารส่วนตำบล
อำเภอจันทร์ จังหวัดร้อยเอ็ด. วิทยานิพนธ์ รัฐศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ชวงค์ ฉายะบุตร. (2539). การปกครองท้องถิ่นไทย. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- ต่อสกุล เกียรติเจริญ. (2551). ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์
การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองกุง อำเภอแกลง จังหวัดมหาสารคาม.
วิทยานิพนธ์ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ราชภัฏมหาสารคาม.

- ทวีศักดิ์ ปักษา. (2550). **ความคิดเห็นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม**. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ชนเศวร์ เจริญเมือง. (2548). **การปกครองท้องถิ่นไทย**. เชียงใหม่ : คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ธีรศักดิ์ บันทูปลา. (2541). **ความคิดเห็นที่มีต่อหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2530 ของนักเรียนศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี**. วิทยานิพนธ์ การศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- นันทวัฒน์ บรรمانันท์ และแก้วคำ ไกรสรพงษ์. (2544). **การปกครองส่วนท้องถิ่นกับการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม**. กรุงเทพฯ : วิญญูชน, 2544.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). **การวิจัยเบื้องต้น**. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ปธาน สุวรรณมงคล. (2547). **การปกครองท้องถิ่นไทยในบริบทของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2540**. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ประทาน คงฤทธิศึกษากร. (2535). **การปกครองท้องถิ่น**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : คุรุสภา.
- ประภาพร สุวรรณ. (2536). **พฤติกรรมศาสตร์ พฤติกรรมสุขภาพและสุขศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ประยูร กาญจนกุล. (2538). **คำบรรยายกฎหมายปกครอง**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปิยะชัย โชติวุฒิมินตรี. (2554). **ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลวินพระบาท อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม**. วิทยานิพนธ์ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- พิชัย วัฒนกิติกุล. (2549). **การดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดมหาสารคาม**. วิทยานิพนธ์ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- พีรสิทธิ์ คำนวนศิลป์. (2543). **สถิติพื้นฐานเพื่อผู้บริหารท้องถิ่น**. กรุงเทพฯ : เอ็กซ์เปอร์เน็ท.
- ราชกิจจานุเบกษา. (22 ธันวาคม 2546). **พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546**. เล่ม 120 ตอนที่ 124 ก : หน้า 16-37.

ราชกิจจานุเบกษา. (24 สิงหาคม 2550). รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550. เล่ม 124 ตอนที่ 47 ก : หน้า 1-127.

ลาวัญย์ จักรานุกวัฒน์. (2540). ความคิดเห็นของนิสิตนักศึกษาปริญญาโท ภาคพิเศษ สาขาวิชา บริหารธุรกิจสังกัดมหาวิทยาลัยรัฐในเขตกรุงเทพมหานครต่อการจัดการศึกษาพิเศษ. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

วริศรา มีชัย. (2551). ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนา ของเทศบาลตำบลหนองสิม อำเภอหนองกุงศรี จังหวัดกาฬสินธุ์. วิทยานิพนธ์ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

วัลลภ รัฐนิตรนนท์. (2545). เอกสารประกอบการเรียนระเบียบวิธีวิจัยทางรัฐศาสตร์. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

สมาน รังสีโยกฤษฎ์. (2546). การบริหารราชการไทย : อดีต ปัจจุบันและอนาคต. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : บรรณากิจ.

สวณา พรพัฒน์กุล. (2542). อิทธิพลของตัวแบบที่มีต่อการพัฒนาการทางด้านความคิดและการเรียนรู้ ทางสังคมของเด็กไทย. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.

สถาบันดำรงราชานุภาพและการปกครอง. (2539). รายงานการวิจัยเรื่องปัญหาการบริหารงาน ขององค์การบริหารส่วนตำบล. กรุงเทพฯ : กองวิชาการและแผนงาน สถาบันดำรงราชานุภาพและการปกครอง.

สำนักงานทะเบียนราษฎร. (2553). ทะเบียนราษฎรตำบลแก้ง. มหาสารคาม : สำนักงานทะเบียนราษฎรตำบลแก้ง.

อำนาจ แก้วพิลา. (2553). ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติงานของอาสาสมัคร สาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ตำบลทุ่งทอง อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด. วิทยานิพนธ์ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

อุทัย หิรัญโต. (2540). การปกครองท้องถิ่น. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.

Best, J.W. (1977). **Research in Education**. 3rd ed. New Jersey : Prentice Hall.

FARA Azamat. (2002). “Moisés. Os desafios da logística e os centros de distribuição física,” **Revista FAE Business**. n. 02, junho 2002 : 44–46.

Fayol, Henri. (1949). **General and Industrial Management**. London : Sir Issac Pitment and Sons Ltd.

Good, Carter V. (1973). **Dictionary of Education**. New York : McGraw Hill.

- Hebert A. Simon. (1964). **Public Administration**. New York : Free Press, 1964.
- Holloway, William V. (1959). **State and Local Government in the United States**. New York : McGraw- Hill.
- Isaak, A.C. (1981). **Score and Methods of Political Science : An Introduction to the Methodology of Political Inquiry**. 3rd ed. Illinois : Dorsey Press.
- Manning, Marilyn & Patricia Haddock. (1992). **Leadership skills for woman**. London : Kogan Page.
- Nanda, V. K. (2003). **Modern techniques of teaching**. New Delhi: Anmol Publications Pvt. Ltd.
- Oskamp, S. (1977). **Attitudes and Opinions**. New Jersey : Prentice Hall.
- Rammer, H.H. (1954). **Introduction to Opinion and Attitude**. New York : Harper.
- Robert V. Krejcie and Eayle W. Morgan. (1970). **Determining Sample Size for Research Activities**. Educational and Psychological Measurement.
- Robson, William A. (1953). **“Local Government” in Encyclopedia of Social Science**. New York : The Macmillan Company.
- Wit, Daniel A. (1967). **Comparative Server of Local Govt. and Administration**. Bangkok : Kurasapha Press.

ภาคผนวก ก
แบบสอบถามการวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แบบสอบถาม

เรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหาร
ส่วนตำบลแก้ง อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามเพื่อการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงาน
ขององค์การบริหารส่วนตำบลแก้ง อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

2. แบบสอบถามมี 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงาน
ขององค์การบริหารส่วนตำบลแก้ง อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม
จำแนกออกเป็น 8 ด้าน

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลแก้ง
อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม

3. คำตอบของท่านจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง ในการศึกษาการดำเนินงานขององค์การ
บริหารส่วนตำบลแก้ง อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม โปรดตอบแบบสอบถามตาม
ความเป็นจริงและครบทุกข้อ การตอบแบบสอบถามดังกล่าวจะไม่เกิดความเสียหายแก่ท่าน

ขอขอบคุณท่านเป็นอย่างยิ่งที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้
เป็นอย่างดี

นางสาววันฉัตร สุขจันทร์

นักศึกษาหลักสูตร รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ส่วนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ที่ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่าง □ หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริง

1. เพศ

- ชาย
 หญิง

2. อาชีพ

- รับจ้าง/ลูกจ้าง เกษตรกรรม
 พนักงานรัฐวิสาหกิจ/รับราชการ ค้าขาย/ธุรกิจ
 อื่นๆ (โปรดระบุ).....

3. ระดับการศึกษา

- ประถมศึกษา มัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า
 อนุปริญญาหรือเทียบเท่า ปริญญาตรีหรือเทียบเท่าขึ้นไป

ส่วนที่ 2 เกี่ยวกับความคิดเห็นประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลแก้ง อำเภอมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับความคิดเห็นของท่านต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลแก้ง อำเภอมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม

ข้อ ที่	การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วน ตำบลแก้ง อำเภอมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม	ระดับความคิดเห็น				
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
	ด้านจัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำทางบก					
1	การจัดให้มีการก่อสร้างถนนคอนกรีต					
2	การจัดให้มีการก่อสร้างถนนลาดยาง					
3	การจัดให้มีการก่อสร้าง ถนนลูกรัง					
4	การจัดให้มีการสร้างรางระบายน้ำ					
5	การจัดให้มีการซ่อมแซมถนนลูกรัง					

ข้อ ที่	การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วน ตำบลกิ่ง อำเภอมือเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม	ระดับความคิดเห็น				
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
	ด้านการจัดให้มีการทำความสะอาดถนน ทางเดิน และที่สาธารณะ					
6	การจัดให้มีการบำรุงรักษา แหล่งน้ำ					
7	การจัดให้มีการกำจัดขยะมูลฝอยในเขตพื้นที่					
8	การจัดให้มีการรักษาความสะอาดรางระบายน้ำ					
9	มีการตัดหญ้าบริเวณที่สาธารณะ					
10	การจัดให้มีถังขยะทุกหมู่บ้าน					
	ด้านการป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ					
11	จัดให้มีการฉีดวัคซีนป้องกัน โรคพิษสุนัขบ้า					
12	จัดให้มีการแจกทรายอะเบทกำจัดลูกน้ำและพื สารเคมี หมอกควันเพื่อควบคุม ไข้เลือดออก					
13	สนับสนุนกิจกรรม อสม. ทุกหมู่บ้าน					
14	มีการจัดกิจกรรมการบริหารร่างกายเพื่อสุขภาพ					
15	มีการจัดการแข่งขันกีฬาชุมชนสร้างความสัมพันธ์					
	ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย					
16	จัดให้มีเครื่องมือ เครื่องใช้ และอุปกรณ์ใช้ใน การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย					
17	จัดให้มีการฝึกอบรมอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่าย พลเรือน (อปพร.)					
18	มีการจัดตั้งอาสาสมัครรักษาความสงบเรียบร้อย ภายในแต่ละหมู่บ้าน					
19	ตั้งงบประมาณในการป้องกันและบรรเทาสาธารณ					
20	ซ่อมแซมสิ่งสาธารณะประโยชน์ที่เสียหายอันเกิด จากสาธารณภัย					
	ด้านการส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม					
21	มีการปรับอาคารเพื่อจัดการศึกษาให้กับเด็กเล็ก					
22	สนับสนุนอุปกรณ์การศึกษาให้แก่โรงเรียนในท้อง					

ข้อ ที่	การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วน ตำบลกิ่ง อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม	ระดับความคิดเห็น				
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
23	มีการส่งเสริมประเพณีท้องถิ่น					
24	ส่งเสริมการปฏิบัติธรรมในวันสำคัญทางศาสนา					
25	สนับสนุนอาหารเสริม อาหารกลางวันกับเด็กเล็ก					
	ด้านการส่งเสริมพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ โดยรวมและจำแนก					
26	มีการบำรุงรักษาเครื่องเล่น สนามเด็กเล่น					
27	มีการส่งเสริมเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ					
28	มีการสงเคราะห์ผู้พิการ					
29	มีการซ่อมแซมบ้านผู้ด้อยโอกาส					
30	จัดตั้งกลุ่มสตรีประจำตำบล					
	ด้านการคุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม					
31	การจัดให้มีการปลูกต้นไม้ในที่สาธารณะ					
32	การจัดให้เยาวชนพิทักษ์สิ่งแวดล้อม					
33	อบรมผู้นำชุมชนในการรักษาสิ่งแวดล้อมและ ทรัพยากรธรรมชาติ					
34	ส่งเสริมการรักษาต้นน้ำ ลำธารและสิ่งแวดล้อม					
35	ส่งเสริมการปลูกป่า					
	ด้านการบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญา ท้องถิ่นอันดีงาม และวัฒนธรรม					
36	จัดให้มีงานแข่งขันเรือประเพณี					
37	ส่งเสริมให้มีการฝึกอบรมการทำบายศรีสู่ขวัญ ของแต่ละหมู่บ้าน					
38	ส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมวันสงกรานต์					
39	ส่งเสริมการให้มีศูนย์วัฒนธรรมท้องถิ่น					
40	ส่งเสริมการแต่งกายพื้นบ้าน					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพื่อประสิทธิภาพการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลแก้ง
อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม

คำชี้แจง โปรดให้ข้อเสนอแนะโดยเขียนข้อความในช่องว่างแต่ละข้อ

1. จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก

.....

.....

.....

2. รักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะ รวมทั้งกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล

.....

.....

.....

3. ป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ

.....

.....

.....

4. ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

.....

.....

.....

5. ส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

.....

.....

.....

6. ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ

.....

.....

.....

7. คຸ້ມครองคູແລະບຳรุงรักษาทຳพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดลື່อม

.....

.....

.....

8. บຳรุงรักษาศิลปะจารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีงานท้องถิ่น

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณที่กรุณาตอบแบบสอบถาม

นางสาววันฉภา สุขจันทร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ภาคผนวก ข

การวิเคราะห์ค่าความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางภาคผนวกที่ 1 การวิเคราะห์ค่าความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม

คำถาม ข้อที่	คะแนนของผู้เชี่ยวชาญ			รวมค่า IOC	ค่า IOC เฉลี่ย
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1	+1	+1	+1	3	1
2	+1	+1	+1	3	1
3	+1	+1	+1	3	1
4	+1	+1	+1	3	1
5	+1	+1	+1	3	1
6	+1	+1	+1	3	1
7	+1	+1	+1	3	1
8	+1	+1	+1	3	1
9	+1	+1	+1	3	1
10	+1	+1	+1	3	1
11	+1	+1	+1	3	1
12	+1	+1	+1	3	1
13	+1	+1	+1	3	1
14	+1	+1	+1	3	1
15	+1	+1	+1	3	1
16	+1	+1	+1	3	1
17	+1	+1	+1	3	1
18	+1	+1	+1	3	1
19	+1	+1	+1	3	1
20	+1	+1	+1	3	1
21	+1	+1	+1	3	1
22	+1	+1	+1	3	1
23	+1	+1	+1	3	1
24	+1	+1	+1	3	1
25	+1	+1	+1	3	1

คำถาม ข้อที่	คะแนนของผู้เชี่ยวชาญ			รวมค่า IOC	ค่า IOC เฉลี่ย
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
26	+1	+1	+1	3	1
27	+1	+1	+1	3	1
28	+1	+1	+1	3	1
29	+1	+1	+1	3	1
30	+1	+1	+1	3	1
31	0	1	1	2	0.67
32	+1	+1	+1	3	1
33	+1	+1	0	2	0.67
34	+1	+1	+1	3	1
35	+1	+1	+1	3	1
36	+1	+1	0	2	0.67
37	0	+1	+1	2	0.67
38	+1	+1	+1	3	1
39	+1	+1	+1	3	1
40	+1	+1	0	2	0.67

ภาคผนวก ค
ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางภาคผนวกที่ 2 ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ

ข้อ	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
1	121.4750	216.615	.324	.868
2	121.9000	215.836	.241	.869
3	121.6250	213.369	.283	.866
4	122.2500	202.346	.727	.858
5	121.9750	210.640	.398	.864
6	123.6500	205.618	.421	.864
7	123.7000	200.985	.659	.858
8	123.5750	203.738	.535	.861
9	123.6750	216.994	.284	.870
10	123.0500	205.023	.532	.861
11	122.7250	215.128	.265	.867
12	122.9250	217.661	.341	.869
13	122.1750	215.789	.237	.868
14	122.5000	217.590	.274	.868
15	122.6000	214.400	.345	.865
16	122.6750	220.840	.069	.869
17	121.7250	207.281	.398	.864
18	121.8250	198.661	.596	.859
19	122.1750	199.276	.707	.857
20	122.0250	202.948	.680	.858
21	122.0750	203.148	.720	.858
22	122.1250	203.753	.632	.859
23	122.4000	208.708	.487	.863
24	122.3250	199.199	.734	.856

ข้อ	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
25	122.3000	211.138	.400	.864
26	122.4500	211.741	.510	.863
27	121.9000	202.913	.595	.860
28	122.5750	205.789	.446	.863
29	121.9250	218.892	.354	.869
30	121.7250	223.230	.850	.873
31	122.5750	210.302	.360	.865
32	122.4000	213.374	.313	.866
33	122.1500	217.874	.274	.870
34	122.1500	221.259	.254	.872
35	122.0750	216.943	.643	.869
36	122.6250	223.420	.384	.872
37	122.2250	213.769	.285	.866
38	122.4250	220.661	.394	.869
39	122.4500	217.485	.271	.868
40	122.3750	221.830	.412	.871

1. N of Cases = 40

2. N of Item = 40

3. Alpha = .868

4. ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ .868

ภาคผนวก ง
หนังสือขอความอนุเคราะห์

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ที่ รศ. รปศ. ว ๐๐๓๔/๒๕๕๕

ลงวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๕๕

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน นายวินัย แสงกล้า

ด้วย นางสาววันฉภา สุขจันทร์ รหัสประจำตัว ๕๗๘๒๖๐๕๐๑๑๓ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ รูปแบบการศึกษานอกเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานของการบริหารส่วนตำบลกิ่ง อำเภอมือมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัย

- เพื่อ
- ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา
  - ตรวจสอบด้านการวัดผลประเมินผล
  - ตรวจสอบด้านภาษา
  - อื่น ๆ ระบุ .....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ยุภาพร ยุภาศ)

คณบดีคณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

ที่ รศ.รปศ. ๐๑๔๖/๒๕๕๕

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๐

๒๘ มีนาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ขออนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัย
เรียน

ด้วย นางสาววันฉนปภา สุขจันทร์ รหัสประจำตัว ๕๗๘๒๖๒๐๕๐๑๑๓ นักศึกษา
ปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ รูปแบบการศึกษานอกเวลาราชการ
ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชน
ต่อการดำเนินงานของการบริหารส่วนตำบลกิ่ง อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม”
เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
จึงขออนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าทดลองใช้เครื่องมือและเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยกับประชากร
และกลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลกิ่ง
จำนวน ๓๖๔ คน เพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่าน
ด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รศ.ดร.ยุภาพร ยุภาพร)

คณบดีคณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

โทร.๐๔๓-๖๒๓๕๕๕/โทรสาร ๐๔๓-๖๒๓๕๕๕

ที่ รศ.รปศ. ๐๐๔๓/๒๕๕๕

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๐

๒๘ มีนาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ขออนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัย
เรียน

ด้วย นางสาววันฉนปภา สุขจันทร์ รหัสประจำตัว ๕๗๘๒๖๒๐๕๐๑๑๓ นักศึกษา
ปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ รูปแบบการศึกษานอกเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัย
ราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงาน
ของการบริหารส่วนตำบลกิ่ง อำเภอมือเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม” เพื่อให้การวิจัย
ดำเนิน ไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
จึงขออนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยกับประชากรและกลุ่มตัวอย่าง คือ
ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลกิ่ง จำนวน ๓๖๔ คน
เพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่าน
ด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รศ.ดร.ยุภาพร ยุภาพร)

คณบดีคณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

โทร.๐๔๓-๓๒๓๕๕๕/โทรสาร ๐๔๓-๓๒๓๕๕๕

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ นางสาววันฉัตร สุขจันทร์
วันเกิด 29 กันยายน 2524
สถานที่เกิด 47 ม. 1 ตำบลเกิ้ง อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม
สถานที่ทำงาน องค์การบริหารส่วนตำบลเกิ้ง อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม
ตำแหน่ง เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป ระดับ 5

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2546 ศิลปศาสตรบัณฑิต (ศศ.บ.) สาขาวิชาการบริหารธุรกิจ สถาบันราชภัฏมหาสารคาม
พ.ศ. 2560 รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รป.ม.) สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY